

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT

ESTONIAN INSTITUTE
OF ECONOMIC RESEARCH

Rävala 6, 19080 Tallinn, tel. (0) 681 4650, faks (0) 667 8399, e-post eki@ki.ee

EESTI TOIDUKAUPADE POSITSIOON SISETURUL

**(kodumaiste ja importtoidukaupade osakaal
Eesti kaupluste käibes ja sortimendis ning hinnad)**

Tallinn
Mai 2003

Töö on teostatud Eesti Põllumajandusministeeriumi tellimusel

Koostaja: V. Vähi
tel. (0) 646 6438
e-post vilja@ki.ee

EKI Marje Josing
19080 Tallinn Rävala 6
Tel. (0) 646 6439
Faks (0) 667 8399
E-post eki@ki.ee
<http://www.ki.ee>

Copyright © Eesti Konjunkturiinstituut

Sisukord

Sissejuhatus	5
Eesti toidukaupade positsioon siseturul	7
Piimatooted	27
Lihatooted.....	47
Teraviljatooted	59
Joogid	69
Muud toidukaubad	83

Sissejuhatus

Uurimust teostatakse Põllumajandusministeeriumi tellimusel alates 1994.a. kaks korda aastas. Antud korduvuurimus annab ülevaate muutustest kümne aasta jooksul, põhjalikumalt on analüüsitud turul toimunud muutusi viimase poole aasta jooksul. Kaupade sortimendi ning kodumaiste ja importtoiduainete käibes osakaalu arvutuste aluseks on võetud vaadeldud kaubagrupi kogu kaupluses müügilolev sortiment, hinna määramisel võetakse aluseks igast kaubagrupist indikaatorkaubad, mille nimekiri on allpool avaldatud.

Töö sisaldab järgnevat informatsiooni:

1. kauplustes pakutavate kaupade *sortimendi laius* ja kodumaiste ning importkaupade osakaal kaupluste *sortimendis*
2. kodumaiste ja importkaupade *hinnatase*, kusjuures hind on määratud vaid igast kaubagrupist võimalikult analoogsete toidukaupade hinna järgi (allpool esitatud nimekiri);
3. kodumaiste ja importkaupade *osatähtsus kaupluste käibes*

Töö läbiviimiseks kasutas Eesti Konjunkturiinstituut järgmist metoodikat:

1. Eesti 13 suuremas linnas valiti välja suurema käibega toidukauplused. Linnadeks, kus vaatlusi ja küsitlusi teostati, olid: Tallinn, Tartu, Võru, Valga, Viljandi, Pärnu, Haapsalu, Kuressaare, Rapla, Rakvere, Kohtla-Järve, Narva, Paide.

Tallinnas võeti vaatluse alla 6 kauplust, teistes linnades igas 2 kauplust. Täiendavalt võeti vaatluse alla 15 kauplust maarajoonides.

2. Vaatlused ja küsitlused toimusid ajavahemikus
2. mai – 7. mai 2003.a.

3. Vaatluse alla võeti järgmised toidukaubad:
piim, juust, sulatatud juust, jogurt, või, kohupiim, jäätis, margariin, toiduõli, veiseliha, sealih, linnuliha, lihakonservid, keeduvorstid, suitsuvorstid, suitsuliha, leib, nisujahu, küpsised, makaronitooted, õlu, viin, mahl, kaerahelbed, konservkurk, värske kurk ja värske tomat.

4. Igas kaupluses viis EKI korrespondent läbi kaupluses müügiks pakutavate kaupade sortimendi vaatluse, mille käigus registreeriti pakutavate kaubanimetuste arv, kaupade tootjamaad. Tootjamaa on määratud kindlaks pakendil oleva joonkoodi järgi.

5. Igas kaupluses viidi läbi ka kaupluse spetsialistide küsitlus, kus kaupluse müüjad või juhataja andsid andmeid kodumaiste ja importkaupade osakaalu kohta müügikäibest.

6. Igas kaupluses registreeriti toidukaupade hinnad alljärgneva nomenklatuuri järgi:

1. **Piim** – 2,5% kile ja pure; 3,5% kile ja pure 1- liitrised pakid
2. **Juust** – poolkõvad Edam, Gouda, Tilsiter tüüpi juustud, mitte viilutatud väikepakendid, mitte delikatess ja hallitusjuustud
3. **Sulatatud juust** – karpidesse pakendatud määride-, võide- ja toorjuustud
4. **Jogurt** – piima ja koorejogurtid väikepakendites <0,5l
5. **Või** – kõik müügilolevad võid
6. **Kohupiim** – 250g pakid ning 400-500g torud
7. **Jäätis** – 1 liitrised pakendid
8. **Margariin** – margariinid karpidesse pakendatud
9. **Toiduõli** – 1 l rapsiõlid + 1 l (sega) toiduõlid
10. **Veiseliha** – kõik v.a. sisefilee
11. **Sealiha** – kõik v.a. sisefilee
12. **Linnuliha** – ainult broileri kintsud
13. **Lihakonservid** – kõik v.a. pasteedid
14. **Keeduvorstid, viinerid** – kõik v.a. viilutatud väikepakendid
15. **Suitsuvorstid** – kõik täissuitsu,- poolsuitsu,- toorsuitsuvorstid v.a. viilutatud väikepakendid
16. **Suitsuliha** – kõik v.a. viilutatud väikepakendid
17. **Leib** – kõik
18. **Nisujahu** – kõrgema sordi nisujahu
19. **Küpsised** – kõvad ilma täidisetä ja katteta pakiküpsised (kroket)
20. **Makaronitooted** – sarvekese tüüpi makaronid
21. **Õlu** – 0,33 l ja 0,5 l plekkpurgid
22. **Viin** – 0,7 - 0,75 l pudelid
23. **Mahl** – 1 liitrine purepakis õunamahl
24. **Kaerahelbed** – tavalised, röstitud ja kiirkaerahelbed
25. **Konservkurk** – terved marineeritud, konserveeritud ja hapukurgid klaaspurgis
26. **Kurk** – värske kurk
27. **Tomat** – värske punane ja kollane tomat v.a. kirsstomat

Eesti toidukaupade positsioon siseturul

Käesolev uuring “**Eesti toidukaupade positsioon siseturul**” näitas, et erinevused linna ja maakaupluste **sortimendis** on viimase poole aastaga suurenenud. 27 vaadeldud tootegrupist suurenes poole aastaga Tallinna ja teiste linnade kauplustes sortiment 21-l ja vähenes 6-l, maapiirkondades suurenes sortiment 7-l ja vähenes 20-l kaubagrupil. Samas võib öelda, et tootegruppe, mille sortiment Eestis keskmiselt viimase poole aastaga suurenes oli enam (27-st 17) kui neid, millel see vähenes (8, 2-l ei muutunud), kuigi muutused enamikes tootegruppides on olnud väikesed. Uutele toodetele püütakse tarbijaid leida eelkõige Tallinna jõukama elanikkonna seas, kuid loodetavasti jõuavad vähemalt edukamad uued toidukaubad peagi ka teistesse Eesti piirkondadesse.

Sortimendis on kodumaiste toidukaupade osakaal poole aastaga kõige enam suurenenud nisujahu, konservkurgi ja mahla osas. Muutused on toimunud ka või ja naturaaluustu sortimendis – või puhul on vaatlusesse kaasatud kaupluste lettidele kadunud Soomest ja Rootsist imporditud või, naturaaluustu puhul on näha importjuustude valiku suuremat laienemist võrreldes kodumaisega. Importjuustudest on suurenenud eriti Lätist, Soomest ja Saksamaalt pärit juustude sortiment.

Kui kodumaise õlle sortimendi laius võrreldes poole aasta tagusega eriti ei muutunud, siis importõlle valik laienes.

Viimase kuue kuuga on vaadeldud kodumaistest¹ toidukaupadest **osatähtsus käibes** kõige enam suurenenud nisujahul, kaerahelvestel ja makaronidel ning kõige enam on see vähenenud linnuliha, küpsistel ja viinal (tabel 1.1).

Võrreldes 2002. aasta novembri vaatlusega olid maikuus suurema osa toiduainete **hinnad** madalamad. Kõige enam on viimase poole aastaga odavnuden kodumaine nisujahu (7,9%) ja veiseliha (7,8%), kõige rohkem on kallinenud kodumaine 0,7-0,75-liitrine viin (7,2%) ja purgiõlu (6,7%). Liha- ja piimatoodete hinnalangust on põhjustanud nii pingeline olukord maailmaturul kui

¹ Antud uurimistöö raames käsitletakse kodumaise kaubana Eestis asuva töötaja poolt toodetud kaupa ja tehnilistel põhjustel (info puudumise tõttu kaubal) ei ole arvesse võetud kaubas sisalduva tooraine päritolumaad. Kauba päritolumaad määratlemisel kasutas EKI kas kauba pakendil olevat joonkoodi või saatelehtede põhjal müüjate poolt antud infot (pakendamata kaupade – näiteks liha puhul).

ka sisemaise konkurentsi kasv toiduainetetööstuste ja erinevate kaupluste vahel. Madalate maailmaturu hindade tõttu püüavad toidutööstused oma turuosasid siseturul suurendada. Uued kaubanduskeskused üritavad endale rohkem tarbijaid võita. Koos tööstustega on kaubandusketid viimase poole aastaga vallandanud mitmeid “hinnasõdu”.

2002. aasta lõpus EKI poolt läbiviidud tarbijaküsitlus² näitas, et 87% eesti-maalastest eelistab võimaluse korral kodumaist toidukaupa. See näitab, et Eesti toiduainetetööstus tunneb kohalikku tarbijat hästi ning enamasti suudetakse üha kasvavale tarbijate nõudlikkusele vastata.

² Uurimistöö “Elanike toitumisharjumused ja toidukaupade ostueelistused sõltuvalt kaupade päritolust”. Eesti Konjunkturiinstituut. Tallinn 2003.

Tabel 1.1

Kodumaiste ja importkaupade osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup										
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	
Piimatooted s.h.																					
piim	99.9	99.8	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	0.1	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	96.8	94.1	96.5	94.2	91.0	94.9	96.1	89.5	89.3	88.6	3.2	5.9	3.5	5.8	9.0	5.1	3.9	10.5	10.7	11.4	
sulatatud juust	76.4	57.4	48.4	55.6	47.9	58.7	60.5	52.4	58.7	57.3	23.6	42.6	51.6	44.4	52.1	41.3	39.5	47.6	41.3	42.7	
jogurt	39.8	50.6	64.5	64.7	72.2	79.9	86.3	85.1	85.9	85.6	60.2	49.4	35.5	35.3	27.8	20.1	13.7	14.9	14.1	14.4	
või	100.0	100.0	99.5	98.8	97.2	99.9	99.7	99.7	99.1	99.5	-	-	0.5	1.2	2.8	0.1	0.3	0.3	0.9	0.5	
kohupiim	96.0	97.4	99.0	99.1	95.9	98.5	98.5	97.2	98.1	97.6	4.0	2.6	1.0	0.9	4.1	1.5	1.5	2.8	1.9	2.4	
jäätis	49.4	57.9	49.9	65.1	73.9	85.5	87.4	82.1	83.2	85.5	50.6	42.1	50.1	34.9	26.1	14.5	12.6	17.9	16.8	14.5	
Taimsed ja loomsed rasvad s.h.																					
margariin	5.2	13.3	4.0	9.0	4.8	11.4	18.7	8.6	13.0	17.3	94.8	86.7	96.0	91.0	95.2	88.6	81.3	91.4	87.0	82.8	
toiduõli	6.0	9.8	5.6	-	-	21.0	35.3	34.8	28.1	28.5	94.0	90.2	94.4	100.0	100.0	79.0	64.7	65.2	71.9	71.5	
Lihatooted s.h.																					
veiseliha	100.0	100.0	100.0	97.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	2.3	--	--	--	--	-	-	
sealiha	100.0	100.0	97.1	97.3	81.6	85.5	90.3	89.5	98.0	95.3	-	-	2.9	2.7	18.4	14.5	9.7	10.5	2.0	4.7	
linnuliha	69.2	61.7	41.4	34.5	44.0	35.9	43.1	48.9	48.5	45.0	30.8	38.3	58.6	65.5	56.0	64.1	56.9	51.1	51.5	55.0	
lihakonservid	85.7	82.5	75.4	89.4	93.4	86.5	79.3	81.3	84.9	85.5	14.3	17.5	24.6	10.6	6.6	13.5	20.7	18.7	15.1	14.5	
keeduvorst.	98.1	98.8	98.8	99.0	98.3	98.6	99.5	99.4	99.4	99.3	1.9	1.2	1.2	1.0	1.7	1.4	0.5	0.6	0.6	0.7	

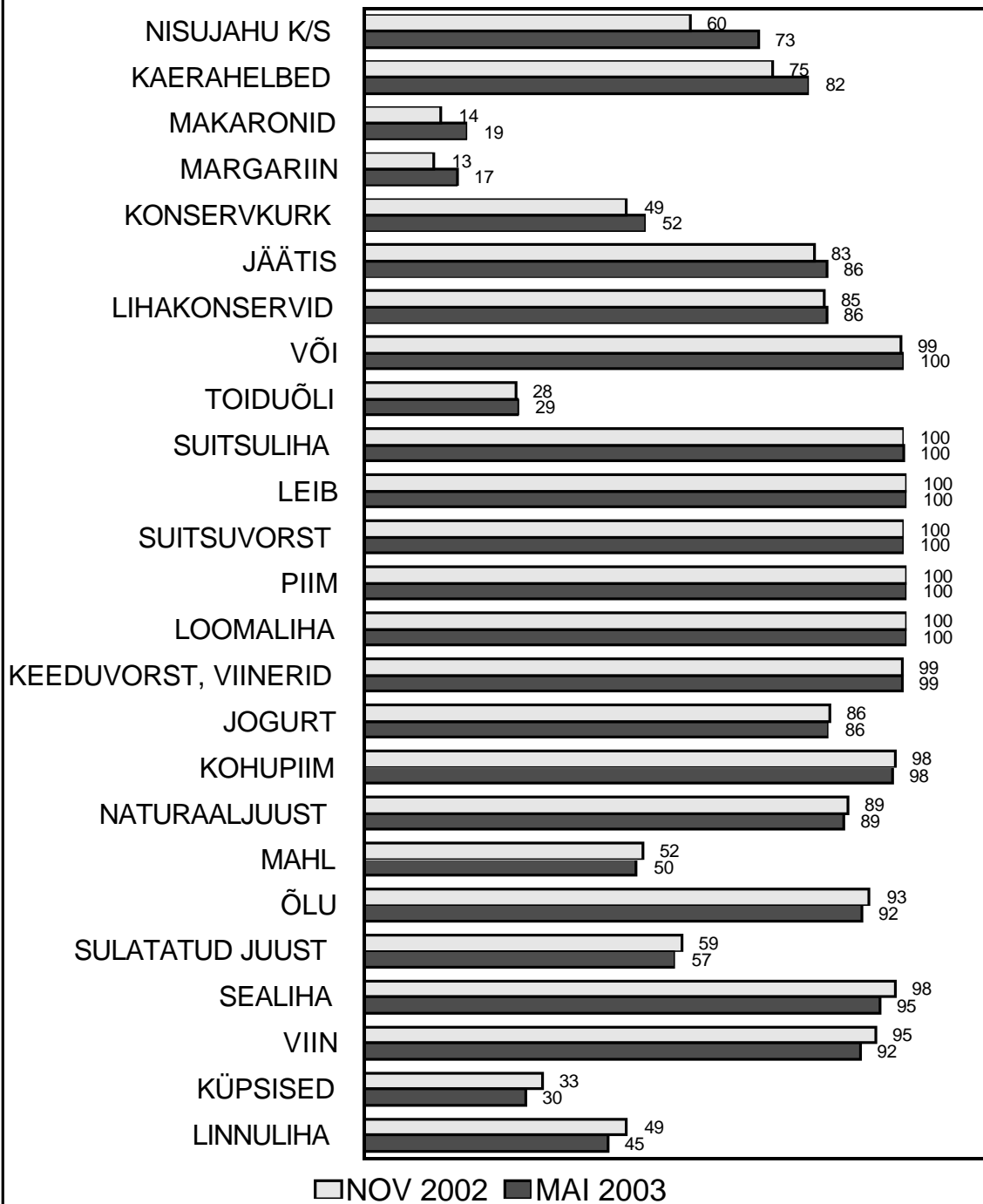
Tabel 1.1 järg

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup										
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	
viinerid																					
suitsuvorst	96.6	97.2	97.3	98.6	98.0	98.8	98.8	99.0	99.5	99.5	3.4	2.8	2.7	1.4	2.0	1.2	1.2	1.0	0.5	0.5	
suitsuliha	98.7	99.0	99.6	99.9	98.3	98.3	99.8	99.9	99.9	99.6	1.3	1.0	0.4	0.1	1.7	1.7	0.2	0.1	0.1	0.4	
Leib	99.0	99.8	99.8	100.0	100.0	100.0	100.0	99.9	100.0	100.0	0.1	0.2	0.2	-	-	-	-	0.1	-	-	
Nisujahu k/s	98.2	75.3	70.4	73.2	62.3	68.4	66.2	56.1	60.3	72.8	1.8	24.7	29.6	26.8	37.7	31.6	33.8	43.9	39.7	27.2	
Küpsised	40.2	37.7	29.2	30.1	35.5	37.7	44.8	32.0	33.0	29.8	59.2	62.3	70.8	69.9	64.5	62.3	55.2	68.0	67.0	70.2	
Makaronid	32.7	33.1	14.0	6.6	-	-	-	14.9	14.3	19.0	67.3	66.9	86.0	93.4	100.0	100.0	95.0	85.1	85.7	81.0	
Õlu	91.7	87.9	90.0	87.3	89.1	92.6	92.8	92.8	93.3	91.9	8.3	12.1	10.0	12.7	10.9	7.4	7.2	7.2	6.7	8.1	
Viin	93.0	83.8	86.6	90.7	91.7	92.2	91.3	90.6	94.5	91.6	7.0	16.2	13.4	9.3	8.3	7.8	8.7	9.4	5.5	8.4	
Mahl	42.2	44.1	37.6	41.4	39.0	41.0	36.9	43.2	51.5	50.3	57.8	55.9	62.4	58.6	61.0	59.0	63.1	56.8	48.5	49.7	
Kaerahelbed								73.8	75.4	82.0								26.3	24.6	18.0	
Konservkurk								45.2	48.5	51.9								54.8	51.5	48.1	
Kurk								70.0	85.4	37.9								30.0	14.6	62.1	
Tomat								-	31.1	-								100.0	68.9	100.0	

Kodumaiste ja importkaupade osakaal kaupluste rahalises käibes 2003. a mais (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Piimatooted								
piim	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
naturaaljuust	88.6	11.4	87.0	13.0	92.8	7.2	82.0	18.0
sulatatud juust	57.3	42.7	37.5	62.5	64.5	35.5	53.4	46.6
jogurt	85.6	14.4	80.0	20.0	87.7	12.3	84.3	15.8
või	99.5	0.5	96.5	3.5	100.0	-	99.9	0.1
kohupiim	97.6	2.4	96.2	3.8	98.4	1.6	96.8	3.2
jäätis	85.5	14.5	83.3	16.7	86.8	13.2	84.0	16.0
Taimsed ja loomsed rasvad								
margariin	17.3	82.8	12.5	87.5	15.8	84.2	21.7	78.3
toiduõli	28.5	71.5	17.5	82.5	34.9	65.1	22.3	77.7
Lihatooted								
veiseliha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
sealiha	95.3	4.7	100.0	-	100.0	-	85.4	14.6
linnuliha	45.0	55.0	95.8	4.2	51.7	48.3	11.6	88.4
lihakonservid	85.5	14.5	94.2	5.8	87.2	12.8	78.9	21.1
keeduvorst. viinerid	99.3	0.7	98.3	1.7	99.2	0.8	100.0	-
suitsuvorst	99.5	0.5	96.8	3.2	100.0	-	100.0	-
suitsuliha	99.6	0.4	99.9	0.1	100.0	-	100.0	-
Leib	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
Nisujahu	72.8	27.2	66.7	33.3	74.8	25.2	71.9	28.1
Küpsised	29.8	70.2	24.2	75.8	35.8	64.2	21.9	78.1
Makaronid	19.0	81.0	10.0	90.0	22.4	77.6	17.1	82.9
Õlu	91.9	8.1	85.8	14.2	92.2	7.8	94.1	5.9
Viin	91.6	8.4	84.2	15.8	90.4	9.6	96.8	3.2
Mahl	50.3	49.7	57.0	43.0	50.4	49.6	47.1	52.9
Kaerahelbed	82.0	18.0	87.5	12.5	80.6	19.4	82.1	17.9
Konservkurk	51.9	48.1	50.0	50.0	64.3	35.7	31.4	68.6
Kurk	37.9	62.1	41.7	58.3	32.0	68.0	46.4	53.6
Tomat	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0

Kodumaise kauba osatähtsus käibes (%)

Tabel 2.1

Toidukaupade sortimendi laius
(nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
Piimatooted s.h.																				
piim	1.3	2.8	4.1	6.0	5.9	7.0	7.4	7.5	7.2	7.4	0.1	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	4.3	5.6	6.0	7.1	10.9	12.7	13.9	16.5	20.8	23.4	0.8	1.4	1.2	5.5	11.4	12.2	12.3	10.8	12.2	19.1
sulatatud juust	1.5	1.4	2.1	4.0	5.7	8.6	8.7	8.8	9.8	9.2	7.1	11.8	17.1	15.6	16.6	14.2	18.7	24.0	22.8	21.4
jogurt	2.5	6.4	11.1	20.0	26.0	34.1	44.6	41.9	49.1	51.4	10.0	14.2	15.0	19.6	20.9	19.3	17.0	18.5	15.7	15.2
või	1.2	1.5	1.3	1.1	1.4	1.4	1.4	1.4	1.5	2.1	--	--	0.2	0.5	0.3	0.1	0.2	0.3	0.5	--
kohupiim	2.6	4.9	7.0	9.5	14.5	19.5	23.8	20.3	27.2	31.2	0.2	0.2	0.4	1.0	3.0	2.5	2.0	3.6	4.0	4.1
jäätis	3.0	5.9	14.2	25.5	38.2	47.2	54.9	61.4	64.4	65.5	15.8	22.9	21.9	24.3	19.8	14.0	12.7	14.5	16.1	12.4
Taimsed ja loomsed rasvad s.h.																				
margarin	0.3	1.3	1.0	1.4	1.4	1.7	3.1	2.9	3.6	3.8	9.9	9.7	10.1	10.9	15.3	13.0	13.7	14.8	15.7	15.5
toiduõli	0.2	0.5	0.2	-	-	1.4	2.4	2.4	2.5	2.6	5.7	6.9	7.3	8.2	10.8	8.3	11.2	9.1	9.6	12.4
Lihatooted s.h.																				
veiseliha	0.9	1.2	1.6	1.8	2.3	2.5	2.1	1.4	1.5	1.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sealiha	1.1	2.3	3.2	3.6	5.6	5.8	6.1	5.1	5.0	6.3	-	-	0.1	0.1	0.4	0.5	0.2	0.2	0.3	0.2
linnuliha	2.0	2.1	1.5	3.2	3.8	4.7	5.3	6.4	5.5	6.8	0.7	1.0	1.8	1.9	2.2	2.4	2.7	2.2	2.1	2.2
lihakonservid	5.7	5.8	7.5	9.1	10.2	8.5	8.7	7.8	8.8	8.3	2.3	2.2	3.1	1.6	1.9	2.4	4.0	2.7	2.4	2.6

Tabel 2.1 järg

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
keeduvorst. viinerid	8.3	10.9	12.8	17.4	24.0	28.6	32.0	33.7	37.1	41.7	0.4	0.1	0.2	0.3	0.8	0.6	0.6	0.1	0.3	0.2
suitsuvorst	3.9	6.0	8.2	13.8	17.2	19.6	21.4	24.0	26.7	31.6	1.0	0.5	0.7	1.5	1.8	1.0	0.9	0.2	0.6	0.4
suitsuliha	3.5	5.0	7.7	14.2	17.9	20.6	23.7	24.8	27.2	29.0	0.4	0.2	0.1	0.3	1.0	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2
Leib	4.9	6.5	8.7	14.5	18.5	23.9	28.0	30.8	29.5	31.4	0.1	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-
Nisujahu k/s	1.2	1.9	2.7	3.3	3.0	4.4	4.2	4.1	4.2	4.5	0.3	1.8	2.2	2.4	3.4	2.7	3.0	2.8	2.4	1.7
Küpsised	6.5	5.8	7.5	8.9	11.3	15.7	18.6	18.4	18.2	16.7	18.4	23.6	33.0	45.2	52.0	52.2	53.0	56.2	59.0	54.7
Makaronid	3.1	3.6	1.5	0.3	-	-	0.3	2.3	3.3	3.9	11.4	15.3	21.6	26.4	34.2	33.0	39.3	34.3	33.0	32.6
Õlu	7.3	9.8	14.8	16.7	19.2	22.4	24.7	28.6	26.9	26.5	3.3	4.0	4.3	8.2	12.6	9.4	10.4	11.0	11.3	13.7
Viin	9.0	13.6	20.3	32.1	38.6	40.5	49.2	43.8	42.1	42.0	4.6	5.6	7.3	9.1	11.8	11.4	12.4	12.9	11.8	11.6
Mahl	3.4	5.2	7.9	11.1	10.6	12.2	16.0	13.8	15.5	16.7	14.2	17.9	22.3	26.6	33.1	32.8	39.7	23.6	24.4	22.1
Kaerahelbed								2.9	3.3	3.4								1.2	1.3	1.1
Konservkurk								6.2	6.3	7.7								5.3	5.2	5.3
Kurk								0.8	1.0	0.7								0.5	0.3	0.6
Tomat								-	0.4	-								1.3	1.0	1.6

Toidukaupade sortimendi laius 2003. a mais
(nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Piimatooted								
piim	7.4	-	13.0	-	8.1	-	4.0	-
naturaaljuust	23.4	19.1	70.5	96.5	22.2	10.2	6.3	2.3
sulatatud juust	9.2	21.4	12.0	53.0	10.5	21.5	5.8	8.5
jogurt	51.4	15.2	89.7	32.7	54.5	16.3	31.1	6.5
või	2.1	-	3.7	-	1.9	-	2.0	-
kohupiim	31.2	4.1	60.7	10.0	32.0	3.0	18.1	3.5
jäätis	65.5	12.4	112.8	31.3	70.8	11.1	38.0	7.0
Taimsed ja loomsed rasvad								
margariin	3.8	15.5	6.3	27.2	4.0	14.9	2.7	11.7
toiduõli	2.6	12.4	4.5	38.3	2.7	10.3	1.7	5.3
Lihatooted								
veiseliha	1.8	-	6.8	-	1.6	-	0.3	-
sealiha	6.3	0.2	14.5	-	6.9	-	1.9	0.5
linnuliha	6.8	2.2	30.8	1.5	4.6	2.0	0.8	2.8
lihakonservid	8.3	2.6	8.7	4.2	9.3	2.4	6.6	2.1
keeduvorst. viinerid	41.7	0.2	73.2	0.5	45.6	0.2	22.7	-
suitsuvorst	31.6	0.4	66.0	2.3	31.0	0.1	18.7	-
suitsuliha	29.0	0.2	84.7	1.3	28.1	-	8.2	-
Leib	31.4	-	66.8	-	32.6	-	15.3	-
Nisujahu	4.5	1.7	4.7	3.3	4.9	1.7	3.8	1.0
Küpsised	16.7	54.7	42.5	105.3	14.2	54.7	10.3	34.6
Makaronid	3.9	32.6	1.5	51.7	4.8	33.9	3.3	23.1
Õlu	26.5	13.7	34.0	45.7	27.5	10.4	22.1	6.3
Viin	42.0	11.6	48.5	28.8	45.9	13.0	33.1	2.3
Mahl	16.7	22.1	24.2	41.8	17.5	22.3	12.6	14.1
Kaerahelbed	3.4	1.1	4.2	1.8	3.7	1.2	2.7	0.7
Konservkurk	7.7	5.3	16.2	10.5	8.1	4.8	3.8	4.1
Kurk	0.7	0.6	1.0	0.8	0.6	0.7	0.7	0.3
Tomat	-	1.6	-	3.8	-	1.4	-	0.9

Tabel 3.1

**Kodumaiste ja importkaupade suhe
kaupluses pakutavas toidukaupade sortimendis (%)**

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
Piimatooted s.h.																				
piim	92.9	93.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	7.1	6.7	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	84.3	80.0	83.3	56.3	48.9	51.0	53.1	60.4	63.0	55.1	15.7	20.0	16.7	43.7	51.1	49.0	46.9	39.6	37.0	44.9
sulatatud juust	17.4	10.6	10.9	20.4	25.6	37.7	31.8	26.8	30.2	30.0	82.6	89.4	89.1	79.6	74.4	62.3	68.2	73.2	69.8	70.0
jogurt	20.0	31.1	42.5	50.5	55.4	63.9	72.4	69.4	75.8	77.2	80.0	68.9	57.5	49.5	44.6	36.1	27.6	30.6	24.2	22.8
või	100.0	100.0	86.7	68.8	82.4	93.3	87.5	83.6	75.9	100.0	-	-	13.3	31.2	17.6	6.7	12.5	16.4	24.1	-
kohupiim	92.9	96.1	94.6	90.5	82.9	88.6	92.2	85.0	87.1	88.4	7.1	3.9	5.4	9.5	17.1	11.4	7.8	15.0	12.9	11.6
jäätis	16.0	20.5	39.3	51.2	65.9	77.1	81.2	80.9	80.0	84.1	84.0	79.5	60.7	48.8	34.1	22.9	18.8	19.1	20.0	15.9
Taimsed ja loomsed rasvad s.h.																				
margarin	2.9	11.8	9.0	11.4	8.4	11.6	18.5	16.2	18.7	19.9	97.1	88.2	91.0	88.6	91.6	88.4	81.5	83.8	81.3	80.1
toiduõli	3.4	6.8	2.7	-	-	-	17.6	20.7	20.4	17.2	96.6	93.2	97.3	100.0	100.0	85.6	82.4	79.3	79.6	82.8
Lihatooted s.h.																				
veiseliha	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sealiha	100.0	100.0	97.0	97.3	93.3	92.1	96.8	95.7	95.3	97.6	-	-	3.0	2.7	6.7	7.9	3.2	4.3	4.7	2.4
linnuliha	74.1	67.7	45.5	62.7	63.3	66.2	66.3	74.7	72.5	75.4	25.9	32.3	54.5	37.3	36.7	33.8	24.8	25.3	27.5	24.6
lihakonservid	71.3	72.5	70.8	85.0	84.3	78.0	68.5	74.1	78.3	76.5	28.7	27.5	29.2	15.0	15.7	22.0	31.5	25.9	21.7	23.5

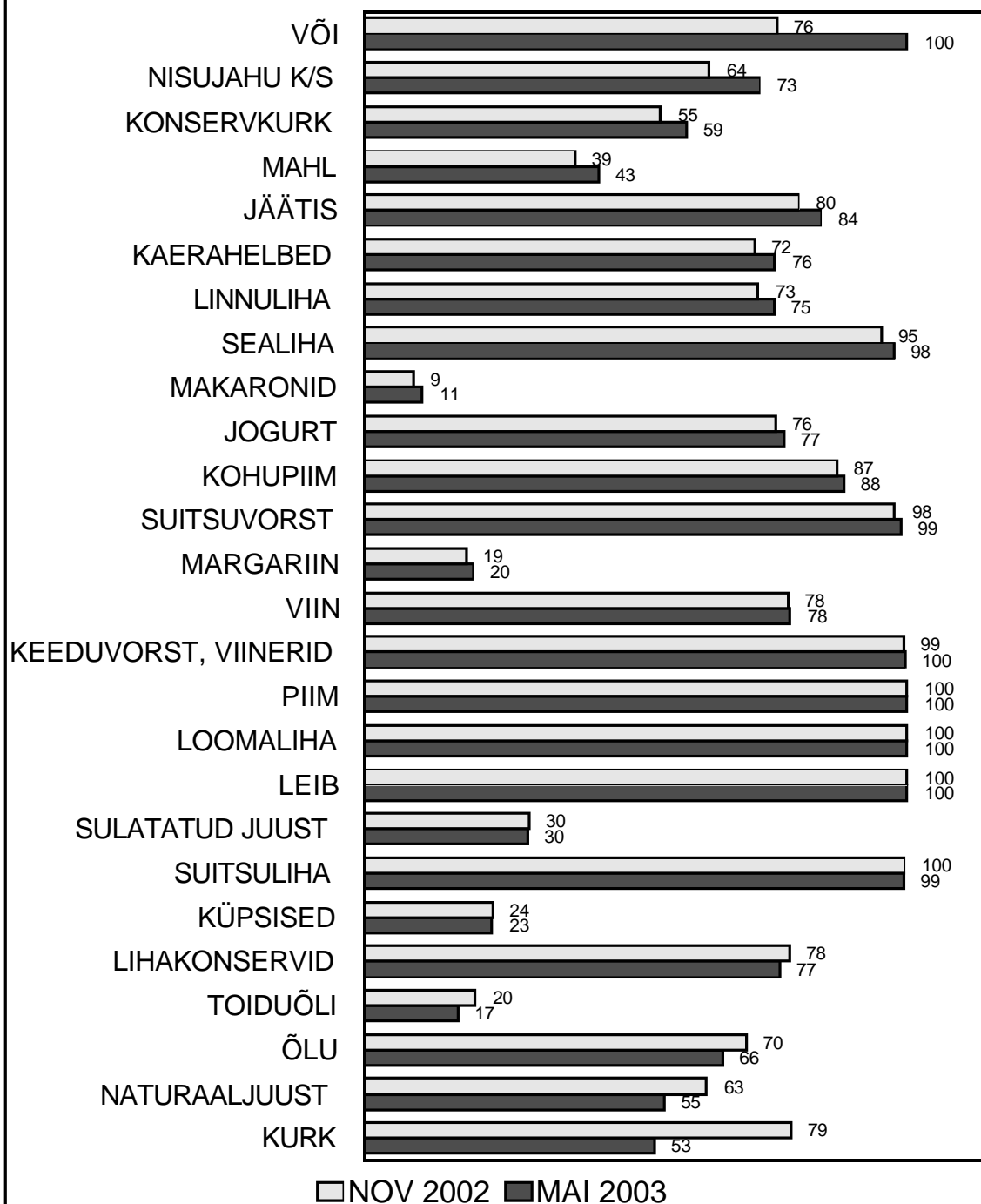
Tabel 3.1 järg

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
keeduvorst. viinerid	95.4	99.1	98.5	98.3	96.8	97.9	98.2	99.8	99.3	99.6	4.6	0.9	1.5	1.7	3.2	2.1	1.8	0.2	0.7	0.4
suitsuvorst	79.6	92.3	92.1	90.2	90.5	95.1	96.0	99.1	97.7	98.9	20.4	7.7	7.9	9.8	9.5	4.9	4.0	0.9	2.3	1.1
suitsuliha	89.7	96.2	98.7	97.9	94.7	99.0	99.6	99.6	99.5	99.3	10.3	3.8	1.3	2.1	5.3	1.0	0.4	0.4	0.5	0.7
Leib	98.0	98.5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	99.9	100.0	100.0	2.0	1.5	-	-	-	-	-	0.1	-	-
Nisujahu k/s	80.0	51.4	55.1	57.9	46.9	62.0	58.3	59.3	63.5	72.8	20.0	48.6	44.9	42.1	53.1	38.0	41.7	40.7	36.5	27.2
Küpsised	26.1	19.7	18.5	16.5	17.9	23.1	26.0	24.6	23.6	23.4	73.9	80.3	81.5	83.5	82.1	76.9	74.0	75.4	76.4	76.6
Makaronid	21.4	19.0	6.5	1.1	-	-	0.8	6.2	9.0	10.6	78.6	81.0	93.5	98.9	100.0	100.0	99.2	93.8	91.0	89.4
Õlu	68.9	71.0	77.5	67.1	60.4	70.4	70.4	72.2	70.3	65.9	31.1	29.0	22.5	32.9	39.6	29.6	29.6	27.8	29.7	34.1
Viin	66.2	70.8	73.6	77.9	76.6	78.0	79.9	77.2	78.1	78.4	33.8	29.2	26.4	22.1	23.4	22.0	20.1	22.8	21.9	21.6
Mahl	19.3	22.5	26.2	29.4	24.3	27.1	28.7	36.8	38.8	43.1	80.7	77.5	73.8	70.6	75.7	72.9	71.3	63.2	61.2	56.9
Kaerahelbed								71.7	71.8	75.6								28.3	28.2	24.4
Konservkurk								54.1	54.5	59.3								45.9	45.5	40.7
Kurk								62.5	78.6	53.4								37.5	21.4	46.6
Tomat								-	29.2	--								100.0	70.8	100.0

**Kodumaiste ja importkaupade suhe kaupluses
pakatavas toidukaupade sortimendis 2003. a mais (%)**

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Piimatooted								
piim	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
naturaaljuust	55.1	44.9	42.2	57.8	68.6	31.4	73.1	26.9
sulatatud juust	30.0	70.0	18.5	81.5	32.9	67.1	40.5	59.5
jogurt	77.2	22.8	73.3	26.7	77.0	23.0	82.6	17.4
või	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
kohupiim	88.4	11.6	85.8	14.2	91.3	8.7	84.0	16.0
jäätis	84.1	15.9	78.3	21.7	86.5	13.5	84.4	15.6
Taimsed ja loomsed rasvad								
margariin	19.9	80.1	18.9	81.1	21.0	79.0	18.5	81.5
toiduõli	17.2	82.8	10.5	89.5	20.5	79.5	24.0	76.0
Lihatooted								
veiseliha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
sealiha	97.6	2.4	100.0	-	100.0	-	80.6	19.4
linnuliha	75.4	24.6	95.4	4.6	69.2	30.8	22.2	77.8
lihakonservid	76.5	23.5	67.5	32.5	79.4	20.6	75.6	24.4
keeduvorst. viinerid	99.6	0.4	99.3	0.7	99.6	0.4	100.0	-
suitsuvorst	98.9	1.1	96.6	3.4	99.7	0.3	100.0	-
suitsuliha	99.3	0.7	98.4	1.6	99.9	0.1	100.0	-
Leib	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
Nisujahu	72.8	27.2	58.3	41.7	74.2	25.8	79.2	20.8
Küpsised	23.4	76.6	28.7	71.3	20.6	79.4	23.0	77.0
Makaronid	10.6	89.4	2.8	97.2	12.5	87.5	12.6	87.4
Õlu	65.9	34.1	42.7	57.3	72.5	27.5	77.9	22.1
Viin	78.4	21.6	62.7	37.3	77.9	22.1	93.6	6.4
Mahl	43.1	56.9	36.6	63.4	44.0	56.0	47.3	52.8
Kaerahelbed	75.6	24.4	69.4	30.6	75.4	24.6	80.4	19.6
Konservkurk	59.3	40.7	60.6	39.4	62.8	37.2	48.3	51.7
Kurk	53.4	46.6	54.5	45.5	46.9	53.1	66.7	33.3
Tomat	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0

Kodumaise kauba osatähtsus sortimendis (%)

Tabel 4.1

Kodumaiste ja importkaupade keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti toode			Importtoode		
	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
Piimatooted s.h.						
piim (kr/l)	7.13	6.54	6.39	–	–	–
naturaaljuust	77.85	76.34	75.58	122.84	103.18	107.64
sulatatud juust	78.01	74.85	74.83	108.84	75.27	108.71
jogurt	27.75	27.03	27.03	33.84	34.11	34.25
või	44.60	43.61	43.67	59.91	51.74	–
kohupiim	34.58	34.64	34.84	–	–	–
jäätis (kr/l)	29.89	30.34	28.47	28.34	33.02	27.71
Loomsed ja taimsed rasvad s.h.						
margariin	43.63	43.14	43.21	27.02	26.66	27.17
toiduõli (kr/l)	16.66	16.47	16.79	19.48	18.34	19.05
Lihatooted s.h.						
veiseliha	74.48	75.39	69.52	–	–	–
sealiha	67.78	66.46	63.71	36.96	39.70	35.46
linnuliha	36.99	40.12	38.05	28.33	25.44	22.91
lihakonservid	50.60	48.16	48.94	46.24	47.22	47.62
keeduvorst, viinerid	46.36	46.28	45.38	45.90	38.01	44.53
suitsuvorst	67.37	66.29	64.83	136.04	91.91	138.84
suitsuliha	83.52	83.85	81.50	–	–	–
Leib	16.59	17.17	16.77	28.60	–	–
Nisujahu	7.71	7.38	6.80	6.87	6.90	6.89
Küpsised	35.09	34.31	33.87	53.85	55.32	52.20
Makaronid	13.06	13.78	12.89	16.35	15.48	15.84
Õlu (kr/l)	20.90	20.40	21.76	26.01	25.39	25.33
Viin (kr/l)	145.10	133.14	142.77	273.77	284.90	284.08
Mahl (kr/l)	14.41	13.62	13.06	14.42	13.29	12.70
Kaerahelbed	15.45	16.99	16.76	18.58	19.45	18.28
Konservkurk	25.87	25.46	24.71	22.16	21.50	19.76
Kurk	39.05	23.35	39.54	31.88	20.68	27.86
Tomat	–	22.31	–	48.01	21.47	25.72

Tabel 4.1.1

Kodumaiste ja importkaupade keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti toode			Importtoode		
	Nov. 2002	Mai 2003	Muutus+/- %	Nov. 2002	Mai 2003	Muutus+/- %
Piimatooted s.h.						
piim (kr/l)	6.54	6.39	-2.3	-	-	-
naturaaljuust	76.34	75.58	-1.0	103.18	107.64	4.3
sulatatud juust	74.85	74.83	0.0	75.27	108.71	44.4
jogurt	27.03	27.03	0.0	34.11	34.25	0.4
või	43.61	43.67	0.2	51.74	-	-
kohupiim	34.64	34.84	0.6	-	-	-
jäätis (kr/l)	30.34	28.47	-6.2	33.02	27.71	-16.1
Loomsed ja taimsed rasvad s.h.						
margariin	43.14	43.21	0.2	26.66	27.17	1.9
toiduõli (kr/l)	16.47	16.79	1.9	18.34	19.05	3.9
Lihatooted s.h.						
veiseliha	75.39	69.52	-7.8	-	-	-
sealiha	66.46	63.71	-4.1	39.70	35.46	-10.7
linnuliha	40.12	38.05	-5.2	25.44	22.91	-10.0
lihakonservid	48.16	48.94	1.6	47.22	47.62	0.9
keeduvorst, viinerid	46.28	45.38	-2.0	38.01	44.53	17.2
suitsuvorst	66.29	64.83	-2.2	91.91	138.84	51.1
suitsuliha	83.85	81.50	-2.8	-	-	-
Leib	17.17	16.77	-2.3	-	-	-
Nisujahu	7.38	6.80	-7.9	6.90	6.89	-0.2
Küpsised	34.31	33.87	-1.3	55.32	52.20	-5.6
Makaronid	13.78	12.89	-6.5	15.48	15.84	2.3
Õlu (kr/l)	20.40	21.76	6.7	25.39	25.33	-0.2
Viin (kr/l)	133.14	142.77	7.2	284.90	284.08	-0.3
Mahl (kr/l)	13.62	13.06	-4.1	13.29	12.70	-4.4
Kaerahelbed	16.99	16.76	-1.3	19.45	18.28	-6.0
Konservkurk	25.46	24.71	-2.9	21.50	19.76	-8.1
Kurk	23.35	39.54	69.3	20.68	27.86	34.7
Tomat	22.31	-	-	21.47	25.72	19.8

Keskised hinnad 2003. a mais (kr./kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Piimatooted								
piim (l)	6.39	-	6.60	-	6.35	-	6.30	-
naturaaljuust	75.58	107.64	76.61	139.86	76.04	94.06	70.40	56.17
sulatatud juust	74.83	108.71	73.45	114.95	74.54	107.76	77.09	87.77
jogurt	27.03	34.25	27.55	36.62	26.85	33.65	26.89	31.68
või	43.67	-	46.24	-	42.72	-	43.20	-
kohupiim	34.84	-	34.69	-	34.80	-	35.07	-
jäätis (l)	28.47	27.71	26.07	26.58	28.99	32.48	30.93	26.02
Taimsed ja loomsed rasvad								
margariin	43.21	27.17	46.29	28.59	42.91	27.02	42.80	26.55
toiduõli (l)	16.79	19.05	15.70	18.63	16.69	19.31	17.88	18.72
Lihatooted								
veiseliha	69.52	-	76.97	-	64.82	-	54.67	-
sealiha	63.71	35.46	78.30	-	59.48	-	47.53	35.46
linnuliha	38.05	22.91	40.12	-	37.31	22.56	39.80	23.32
lihakonservid	48.94	47.62	48.58	68.08	49.00	45.34	49.00	35.40
keeduvorst. viinerid	45.38	44.53	52.06	65.84	44.21	28.55	40.99	-
suitsuvorst	64.83	138.84	78.19	139.54	62.33	135.00	54.32	-
suitsuliha	81.50	-	92.17	-	77.74	-	68.70	-
Leib	16.77	-	19.84	-	15.97	-	14.16	-
Nisujahu	6.80	6.89	7.52	6.90	6.72	7.01	6.68	6.52
Küpsised	33.87	52.20	32.61	50.39	34.32	55.89	33.83	44.92
Makaronid	12.89	15.84	13.50	16.66	12.75	15.64	13.10	15.90
Õlu (l)	21.76	25.33	21.95	25.88	21.09	25.32	22.86	24.01
Viin (l)	142.77	284.08	163.24	306.38	140.13	275.20	138.84	264.29
Mahl (l)	13.06	12.70	13.66	12.63	13.35	12.71	12.20	12.77
Kaerahelbed	16.76	18.28	18.29	18.77	16.20	18.47	17.10	17.18
Konservkurk	24.71	19.76	25.47	21.08	24.30	19.38	25.25	19.29
Kurk	39.54	27.86	39.47	22.42	40.33	29.31	38.40	28.38
Tomat	-	25.72	-	27.20	-	25.71	-	24.97

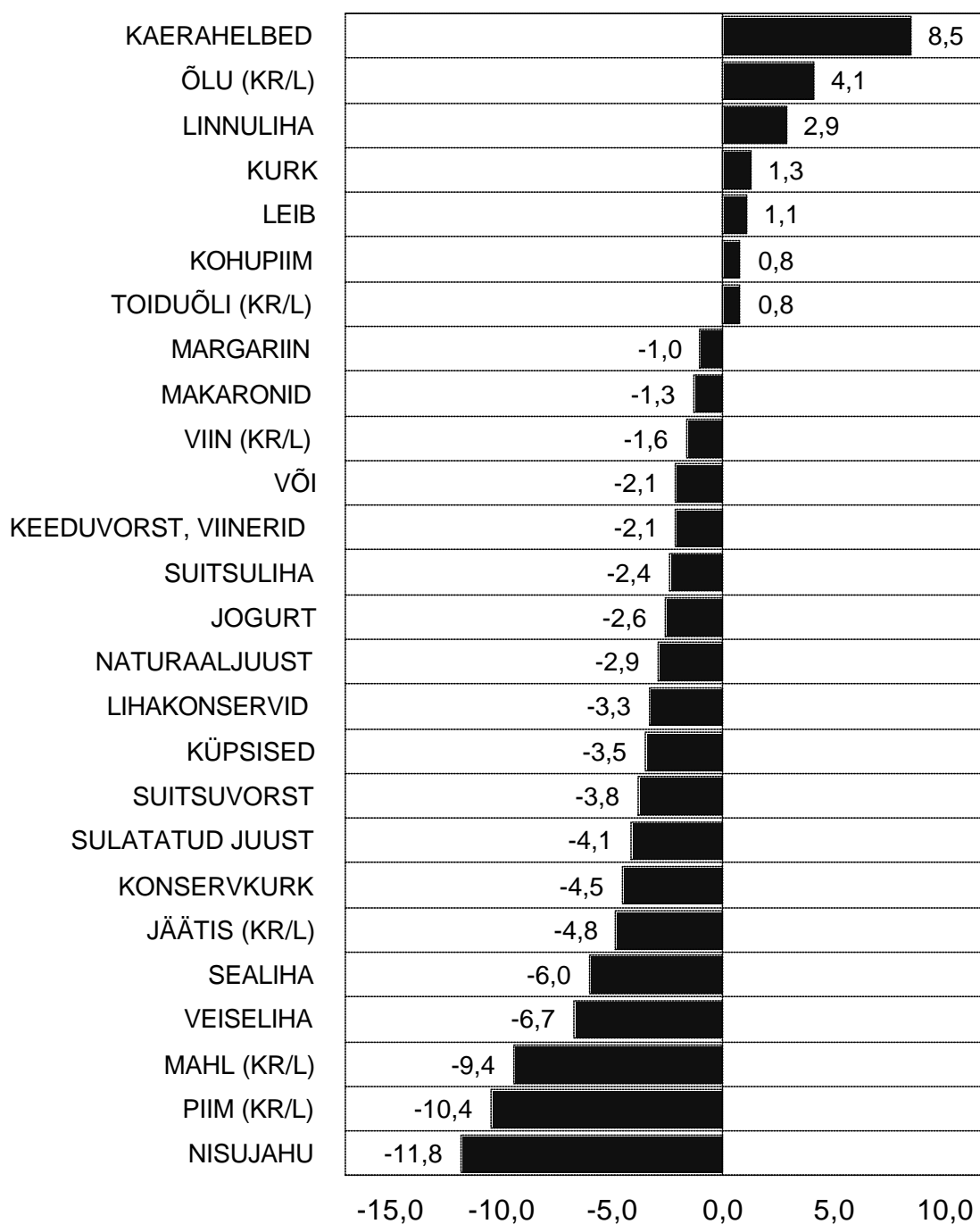
Kodumaiste ja importkaupade keskmised hinnad 2003. a mais (kr/kg)

	Eesti toode			Importtoode		
	min	keskm.	max	min	keskm.	max
Piimatooted s.h.						
piim (kr/l)	4.50	6.39	9.80	-	-	-
naturaaljuust	48.90	75.58	155.00	47.40	107.64	177.14
sulatatud juust	49.50	74.83	108.00	35.00	108.71	179.00
jogurt	14.75	27.03	48.67	14.00	34.25	73.33
või	35.14	43.67	52.50	-	-	-
kohupiim	25.80	34.84	40.80	-	-	-
jäätis (kr/l)	18.90	28.47	52.50	16.50	27.71	37.50
Loomsed ja taimsed rasvad s.h.						
margariin	26.49	43.21	58.92	12.40	27.17	52.80
toiduõli (kr/l)	12.50	16.79	21.60	12.90	19.05	31.30
Lihatooted s.h.						
veiseliha	32.50	69.52	104.50	-	-	-
sealiha	24.00	63.71	105.00	26.10	35.46	48.90

	Eesti toode			Importtoode		
	min	keskm.	max	min	keskm.	max
linnuliha	31.90	38.05	49.90	16.30	22.91	33.00
lihakonservid	20.86	48.94	99.60	25.50	47.62	100.00
keeduvorst, viinerid	23.40	45.38	113.41	27.60	44.53	68.29
suitsuvorst	26.90	64.83	165.00	109.90	138.84	175.00
suitsuliha	36.40	81.50	169.00	-	-	-
Leib	6.77	16.77	61.36	-	-	-
Nisujahu	3.95	6.80	9.70	3.50	6.89	9.95
Küpsised	25.00	33.87	67.50	16.70	52.20	158.10
Makaronid	8.75	12.89	19.50	10.00	15.84	33.80
Õlu (kr/l)	15.20	21.76	27.60	14.00	25.33	49.00
Viin (kr/l)	94.14	142.77	332.00	111.43	284.08	384.29
Mahl (kr/l)	7.90	13.06	16.00	8.30	12.70	16.50
Kaerahelbed	5.50	16.76	29.00	8.20	18.28	35.80
Konservkurk	14.33	24.71	30.96	11.72	19.76	33.68
Kurk	21.40	39.54	57.00	18.90	27.86	43.90
Tomat	-	-	-	13.90	-	41.90

Kodumaiste toidukaupade hindade dünaamika

(mai 2003 / mai 2002, %)

PIIMATOOTED

PIIMATOOTED

Joogipiima sortimendi ulatuses olulisi muudatusi viimase poole aastaga toimunud ei ole, endiselt valitseb turgu kodumaine piim. Piimatööstuste vaheline konkurents Eesti turul on endiselt terav ja seetõttu on kõige suurema tarbimisega 2,5% kilepakendis piima jaehind suurtes kauplustes sageli võrdne tööstuste väljamüügihinnaga. Sellest tingituna oli 1-liitrise piimapaki keskmine jaehind selle aasta mais 2,3% madalam kui mullu novembris ja 10,4% odavam kui aasta tagasi mais (tabel 8.1).

Suuremad muudatused on poole aastaga toimunud **naturaaljuustu sortimendis**. Praegu pakutakse keskmiselt kaupluse kohta 23 nimetust Eestis toodetud naturaaljuustu ja 19 nimetust importjuustu, pool aastat tagasi 21 nimetust kohalikku ja 12 sorti importjuustu (tabel 6.1). Tallinna kauplustes on kodumaise juustu valik poole aastaga suurenenud 54 nimetuselt 71 nimetuseni keskmiselt kaupluse kohta, teistes Eesti linnades 20 nimetuselt 22-ni. Maakauplustes on kohaliku juustu valik vähenenud 2 nimetuse võrra, 8-lt 6-ni (tabel 6.2). Sortimendi suurenemine on toimunud eelkõige uute lahjade juustusortide müügiletulekuga, seda nii kodumaise kui importjuustu osas. Ka Eesti tarbija on läinud kaasa kogu maailmas leviva trendiga süüa üha väiksema rasvasisaldusega piimatooteid ning see on pannud ka kohalikke juustutootjaid uusi lahjasid juustusorte valmistama. Viimane EKI tarbijauuring¹ näitas, et eelistatuimaks juustutootjaks tõusis 2002. aastal varasemate liidrite AS Võru Juust ja Ühistu E-Piim Põltsamaa Meierei ees AS Saaremaa Liha ja Piimatööstus, kes on toonud müügile lisaks olemasolevatele Saare Light ja Saareleet Light juustusortidele mitu uut väherasvast juustu (Juku 5%, Juku 10%). Ka teised piimatööstused on oma toodangut laiendanud mitmete vähese rasvasisaldusega juustudega (Farmi Lahe Light, Tori-Selja Pärnu jt.). E-Piim tõi turule uued juustusordid Killu, Piima, Narva, Naeru ja Kuu. Juustu importijad on toonud müügile (enamasti ainult Tallinna suurtesse kauplustesse Citymarket, Prisma, Stockmann ja Tallinna Kaubamaja) mitmeid Soomes toodetud lahjemaid Valio Emmentali ja GEFI-luse juustusorte. Tallinna Kaubamajas ja Rocca al Mare Prismas oli müügil 90, Rocca al Mare Citymarketis 87, Stockmannis 78, Punases Selveris 54 nimetust kodumaist naturaaljuustu. Importjuustu valik oli kõige laiem Stockmannis - 191 nimetust, neist 98 Prantsusmaalt, 37 Saksamaalt, 26 Itaaliast, 10 Soomest, 9 Hollandist, 7 Sveitsist ja 4 nimetust Leedust. Rocca al Mare Citymarketis oli müügil 131, Tallinna Kaubamajas 99, Rocca al Mare Prisma 95 nimetust importjuustu. Kodumaise juustuvaliku laienemine pealinnas on avaldanud otsest mõju ka Eestis toodetud juustu osatähtsuse suurenemisele juustude käibes, mis on Tallinna kauplustes poole aastaga suurenenud

81%-lt 87%-ni. Maakauplustes ja teiste linnade kauplustes sellist sortimendi suurenemist toimunud ei ole ning kodumaiste juustude osatähtsus seal on võrreldes poole aasta tagusega veidi vähenenud (tabel 5.2). Juustuturul valitseb tugev konkurents nii Eesti juustutootjate kui ka importijate vahel ning see on kodumaise juustu kilohinda viimase poole aastaga langetanud 76 senti.

Sulatatud juustu, või ja jäätise sortimendis ja osatähtsuses käibes suuremaid muudatusi poole aastaga ei toimunud. Tarbijate lemmikjuustutootjaks tõusnud AS Saaremaa Liha ja Piimatööstus tõi turule kaks nimetust toorjuustu.

Eestis toodetud **jogurti** ja **kohupiima** sortiment on uuenenud paljude Meieri, Tere, Farmi, Alma ja Mumuu kaubamärgi toodetega. Mai keskel tuli müügile Tallinna Piimatööstuse AS Meieri kaubamärgi tootesari “Hellus”, kuhu kuuluvad erinevate lisanditega biojogurtid ja kohupiimad sisaldavad tervislikke probiootilisi piimhappebaktereid. Samuti on kohukesetootjad, nii kohalikud kui Lätist, olnud varmad sortimenti laiendama. Kodumaise kohupiima sortiment suurenes 2002. aasta novembri 27 nimetuselt 2003. aasta maikuu 31-ni, Tallinna kauplustes suurenes valik 55 nimetuselt 61-ni, teistes linnades 27-lt 33-ni ja maakauplustes 16-lt 18-ni. Kodumaise **jogurti** sortiment suurenes poole aastaga 49-lt 51 nimetuseni keskmiselt kaupluse kohta. Tallinna kauplustes suurenes kohalike tootjate jogurtivalik 77-lt 90 nimetuseni, kuid maakauplustes see vähenes 34-lt 31-ni. Kodumaise jogurti osatähtsus käibes poole aastaga oluliselt ei muutunud.

Tabel 5.1

Kodumaiste ja importpiimatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

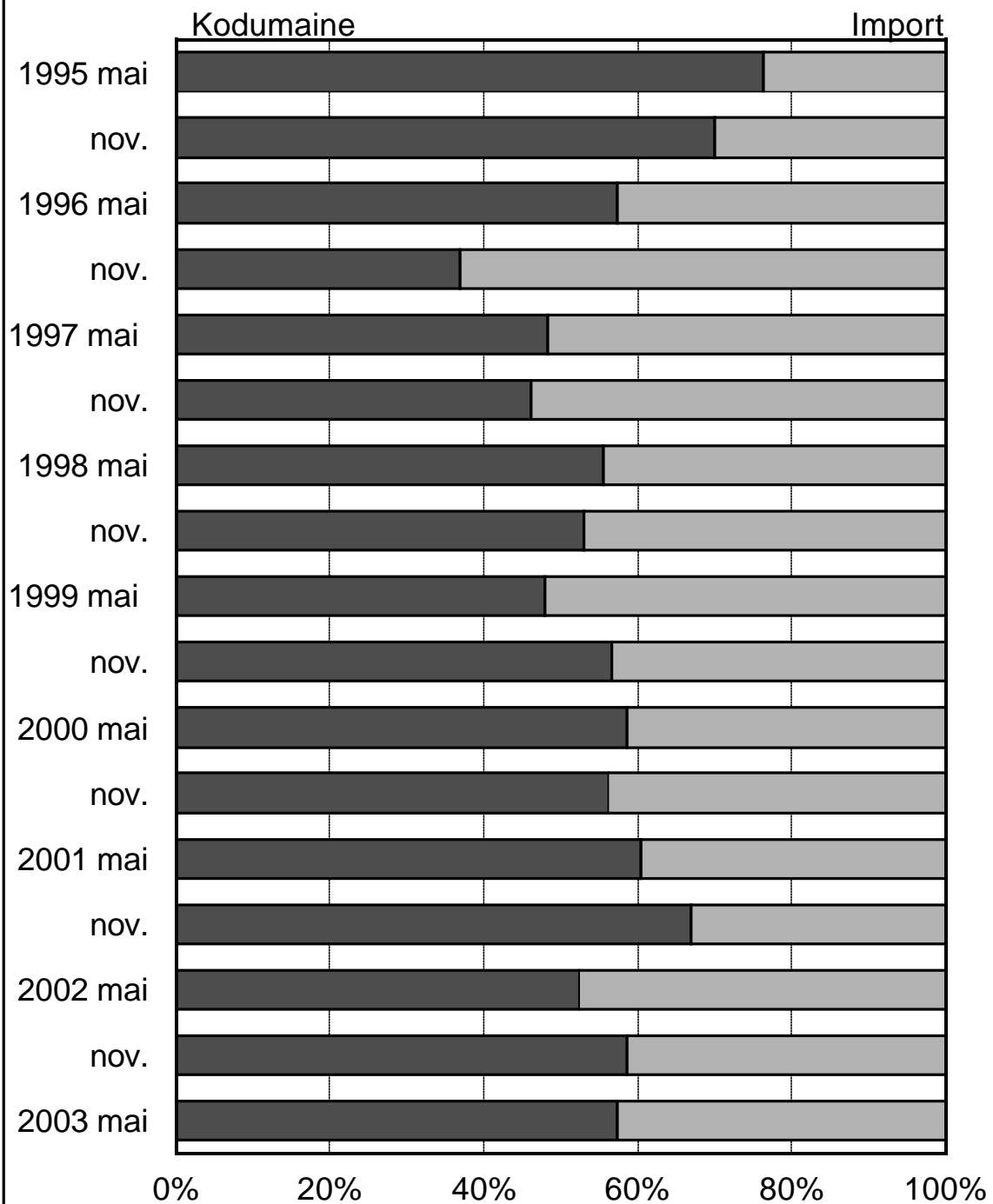
Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup										
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	
piim	99.9	99.8	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	0.1	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	96.8	94.1	96.5	94.2	91.0	94.9	96.1	89.5	89.3	88.6	3.2	5.9	3.5	5.8	9.0	5.1	3.9	10.5	10.7	11.4	
sulatatud juust	76.4	57.4	48.4	55.6	47.9	58.7	60.5	52.4	58.7	57.3	23.6	42.6	51.6	44.4	52.1	41.3	39.5	47.6	41.3	42.7	
jogurt	39.8	50.6	64.5	64.7	72.2	79.9	86.3	85.1	85.9	85.6	60.2	49.4	35.5	35.3	27.8	20.1	13.7	14.9	14.1	14.4	
või	100.0	100.0	99.5	98.8	97.2	99.9	99.7	99.7	99.1	99.5	-	-	0.5	1.2	2.8	0.1	0.3	0.3	0.9	0.5	
kohupiim	96.0	97.4	99.0	99.1	95.9	98.5	98.5	97.2	98.1	97.6	4.0	2.6	1.0	0.9	4.1	1.5	1.5	2.8	1.9	2.4	
jäätis	49.4	57.9	49.9	65.1	73.9	85.5	87.4	82.1	83.2	85.5	50.6	42.1	50.1	34.9	26.1	14.5	12.6	17.9	16.8	14.5	

Tabel 5.2

Kodumaiste ja importpiimatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes 2003.a mais (%)

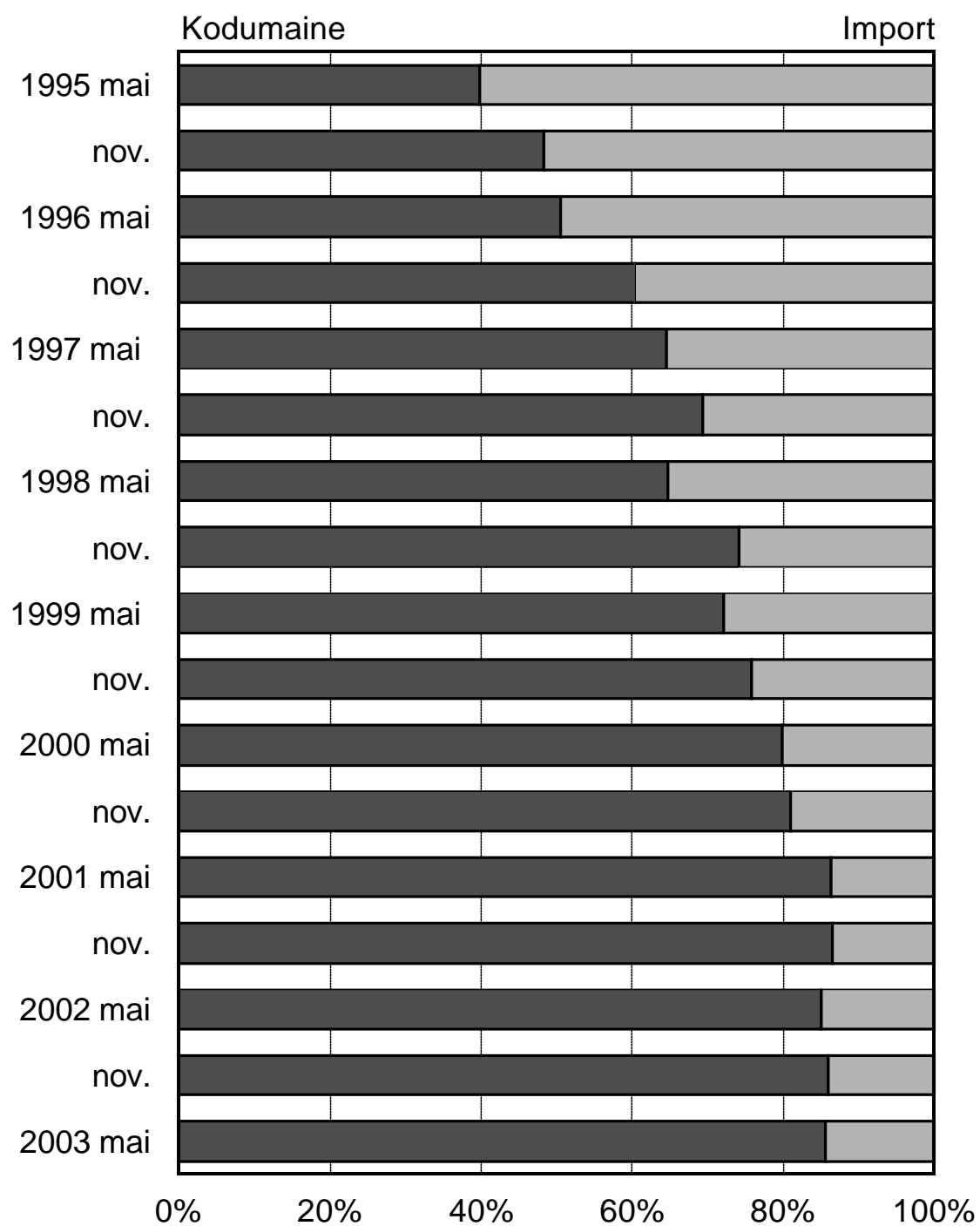
	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
piim	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
naturaaljuust	88.6	11.4	87.0	13.0	92.8	7.2	82.0	18.0
sulatatud juust	57.3	42.7	37.5	62.5	64.5	35.5	53.4	46.6
jogurt	85.6	14.4	80.0	20.0	87.7	12.3	84.3	15.8
või	99.5	0.5	96.5	3.5	100.0	-	99.9	0.1
kohupiim	97.6	2.4	96.2	3.8	98.4	1.6	96.8	3.2
jäätis	85.5	14.5	83.3	16.7	86.8	13.2	84.0	16.0

Kodumaise- ja import sulatatud juustu osatähtsus sulatatud juustu kogukäibes (1995 - 2003 mai)

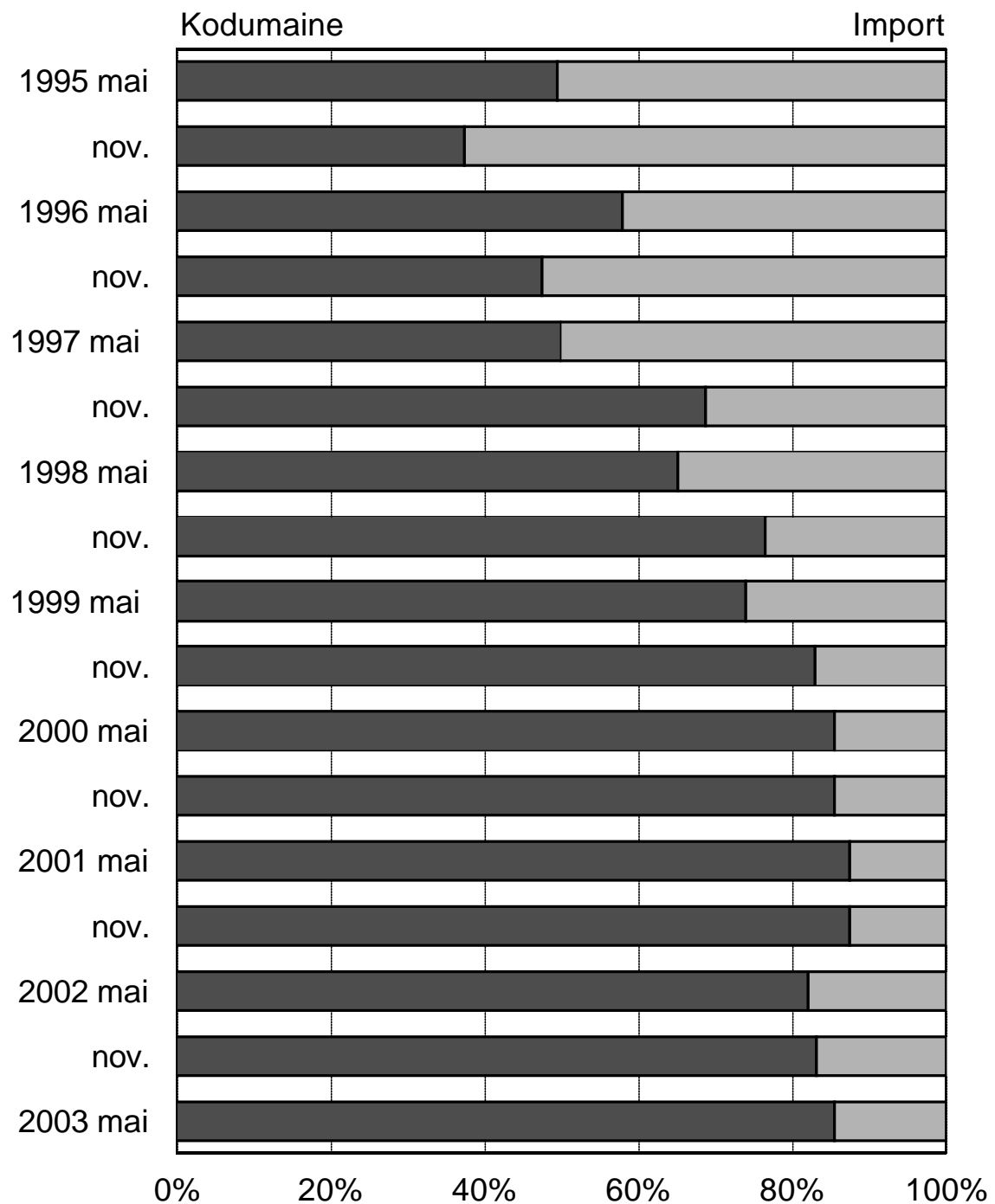
Kodumaise- ja importjogurti osatähtsus jogurtite kogukäibes

(1995 - 2003 mai)

Kodumaise- ja importjätise osatähtsus jäätiste kogukäibes

(1995 - 2003 mai)

Tabel 6.1

Piimatoodete sortimendi laius
(nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
piim	1.3	2.8	4.1	6.0	5.9	7.0	7.4	7.5	7.2	7.4	0.1	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	4.3	5.6	6.0	7.1	10.9	12.7	13.9	16.5	20.8	23.4	0.8	1.4	1.2	5.5	11.4	12.2	12.3	10.8	12.2	19.1
sulatatud juust	1.5	1.4	2.1	4.0	5.7	8.6	8.7	8.8	9.8	9.2	7.1	11.8	17.1	15.6	16.6	14.2	18.7	24.0	22.8	21.4
jogurt	2.5	6.4	11.1	20.0	26.0	34.1	44.6	41.9	49.1	51.4	10.0	14.2	15.0	19.6	20.9	19.3	17.0	18.5	15.7	15.2
või	1.2	1.5	1.3	1.1	1.4	1.4	1.4	1.4	1.5	2.1	--	--	0.2	0.5	0.3	0.1	0.2	0.3	0.5	--
kohupiim	2.6	4.9	7.0	9.5	14.5	19.5	23.8	20.3	27.2	31.2	0.2	0.2	0.4	1.0	3.0	2.5	2.0	3.6	4.0	4.1
jäätis	3.0	5.9	14.2	25.5	38.2	47.2	54.9	61.4	64.4	65.5	15.8	22.9	21.9	24.3	19.8	14.0	12.7	14.5	16.1	12.4

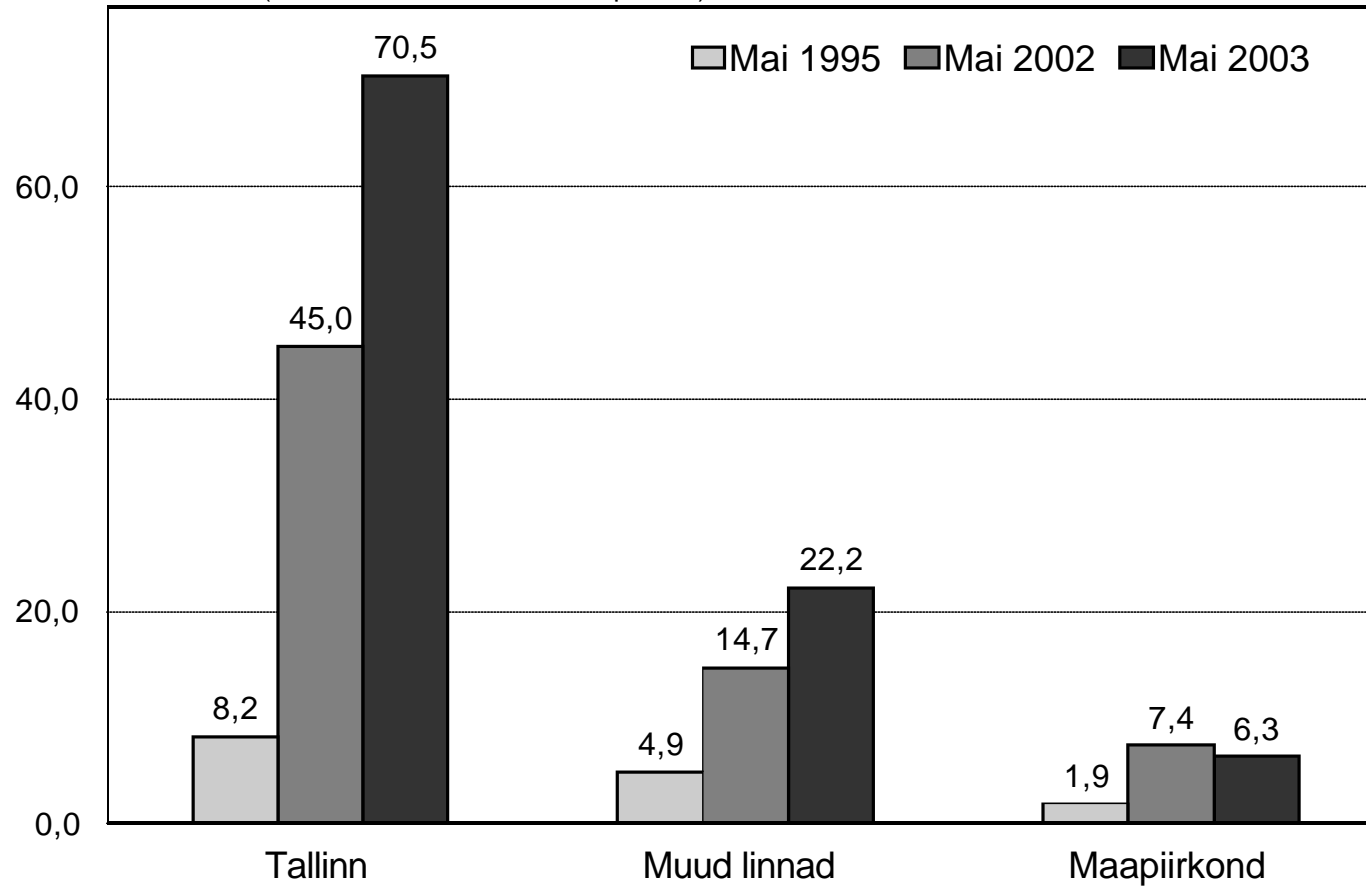
Tabel 6.2

Piimatoodete sortimendi laius 2003.a mais
(nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
piim	7.4	-	13.0	-	8.1	-	4.0	-
naturaaljuust	23.4	19.1	70.5	96.5	22.2	10.2	6.3	2.3
sulatatud juust	9.2	21.4	12.0	53.0	10.5	21.5	5.8	8.5
jogurt	51.4	15.2	89.7	32.7	54.5	16.3	31.1	6.5
või	2.1	-	3.7	-	1.9	-	2.0	-
kohupiim	31.2	4.1	60.7	10.0	32.0	3.0	18.1	3.5
jäätis	65.5	12.4	112.8	31.3	70.8	11.1	38.0	7.0

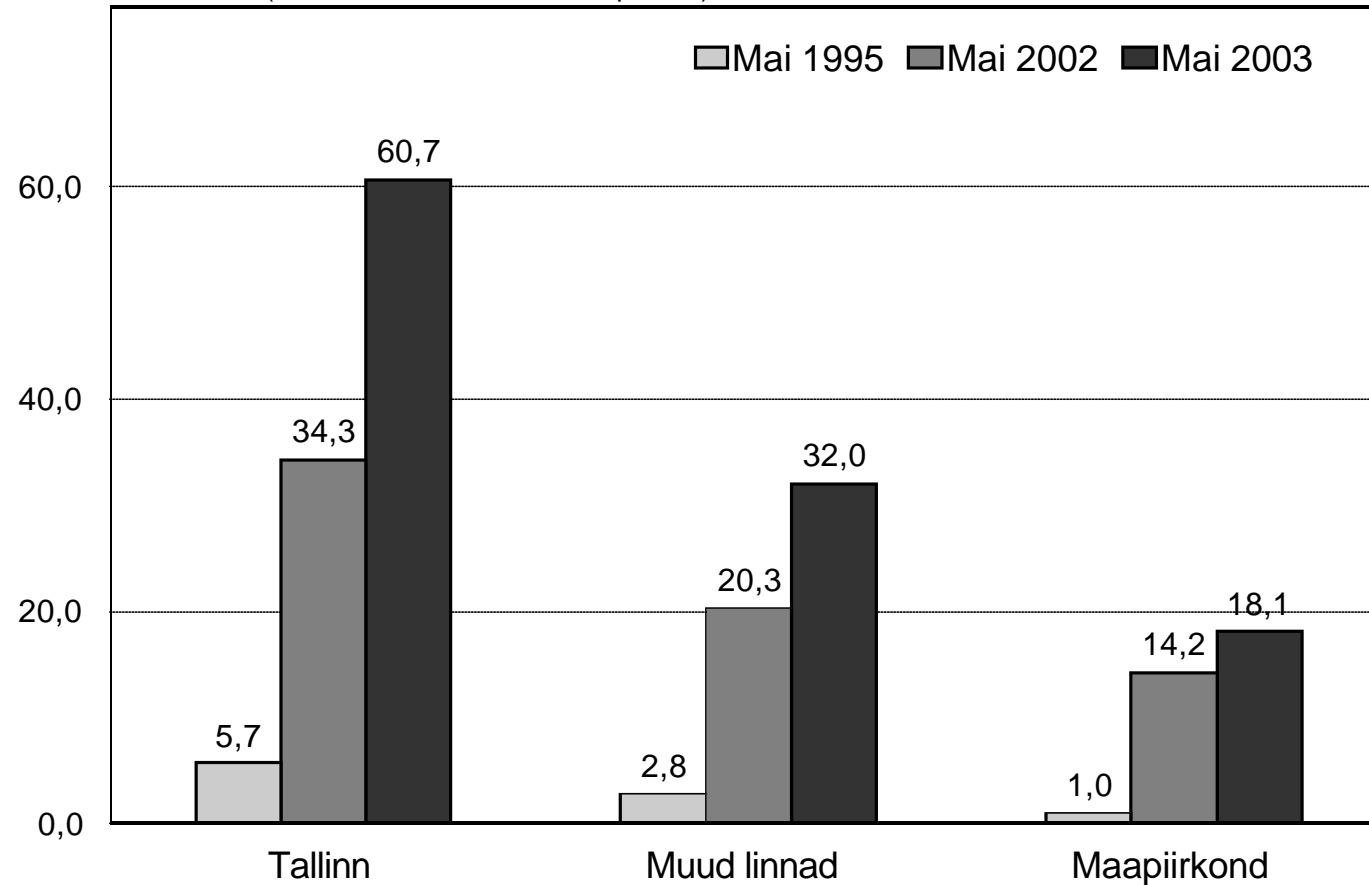
Kodumaise juustu sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

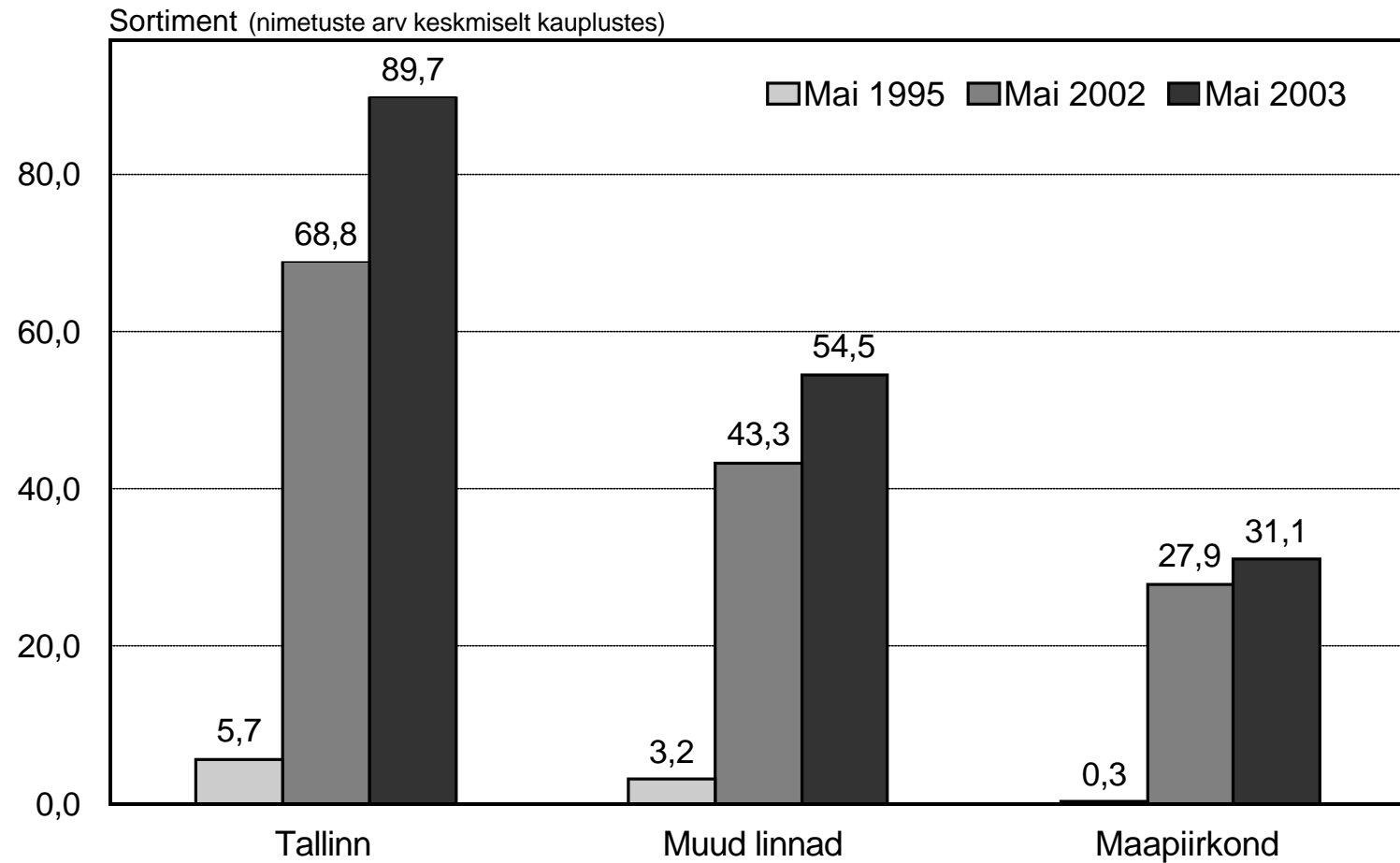

Kodumaise kohupiima sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

Kodumaise jogurti sortiment

Tabel 7.1

**Kodumaiste ja importpiimatoodete suhe
kaupluses pakutavas piimatoodete sortimendis (%)**

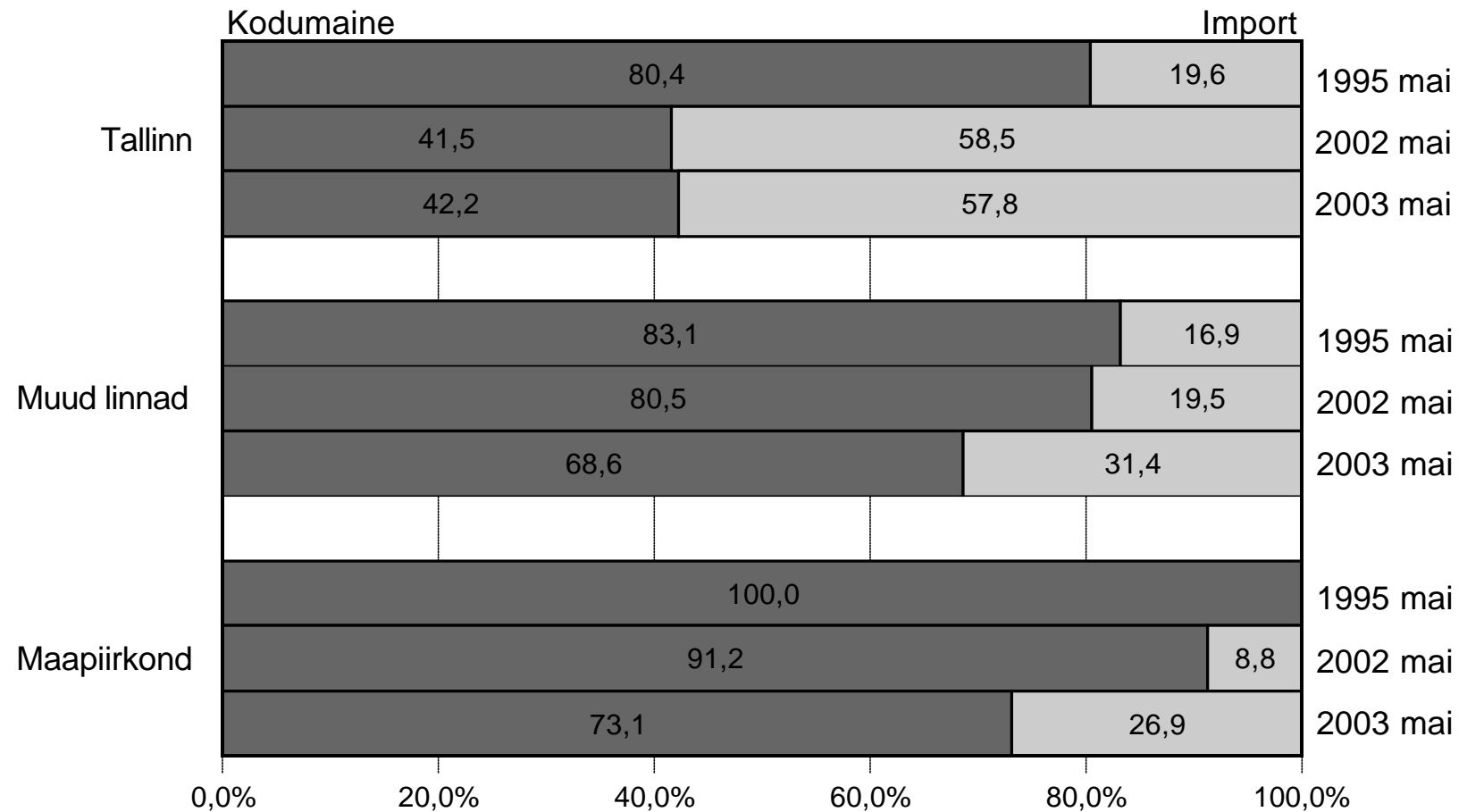
Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
piim	92.9	93.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	7.1	6.7	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	84.3	80.0	83.3	56.3	48.9	51.0	53.1	60.4	63.0	55.1	15.7	20.0	16.7	43.7	51.1	49.0	46.9	39.6	37.0	44.9
sulatatud juust	17.4	10.6	10.9	20.4	25.6	37.7	31.8	26.8	30.2	30.0	82.6	89.4	89.1	79.6	74.4	62.3	68.2	73.2	69.8	70.0
jogurt	20.0	31.1	42.5	50.5	55.4	63.9	72.4	69.4	75.8	77.2	80.0	68.9	57.5	49.5	44.6	36.1	27.6	30.6	24.2	22.8
või	100.0	100.0	86.7	68.8	82.4	93.3	87.5	83.6	75.9	100.0	-	-	13.3	31.2	17.6	6.7	12.5	16.4	24.1	-
kohupiim	92.9	96.1	94.6	90.5	82.9	88.6	92.2	85.0	87.1	88.4	7.1	3.9	5.4	9.5	17.1	11.4	7.8	15.0	12.9	11.6
jäätis	16.0	20.5	39.3	51.2	65.9	77.1	81.2	80.9	80.0	84.1	84.0	79.5	60.7	48.8	34.1	22.9	18.8	19.1	20.0	15.9

Tabel 7.2

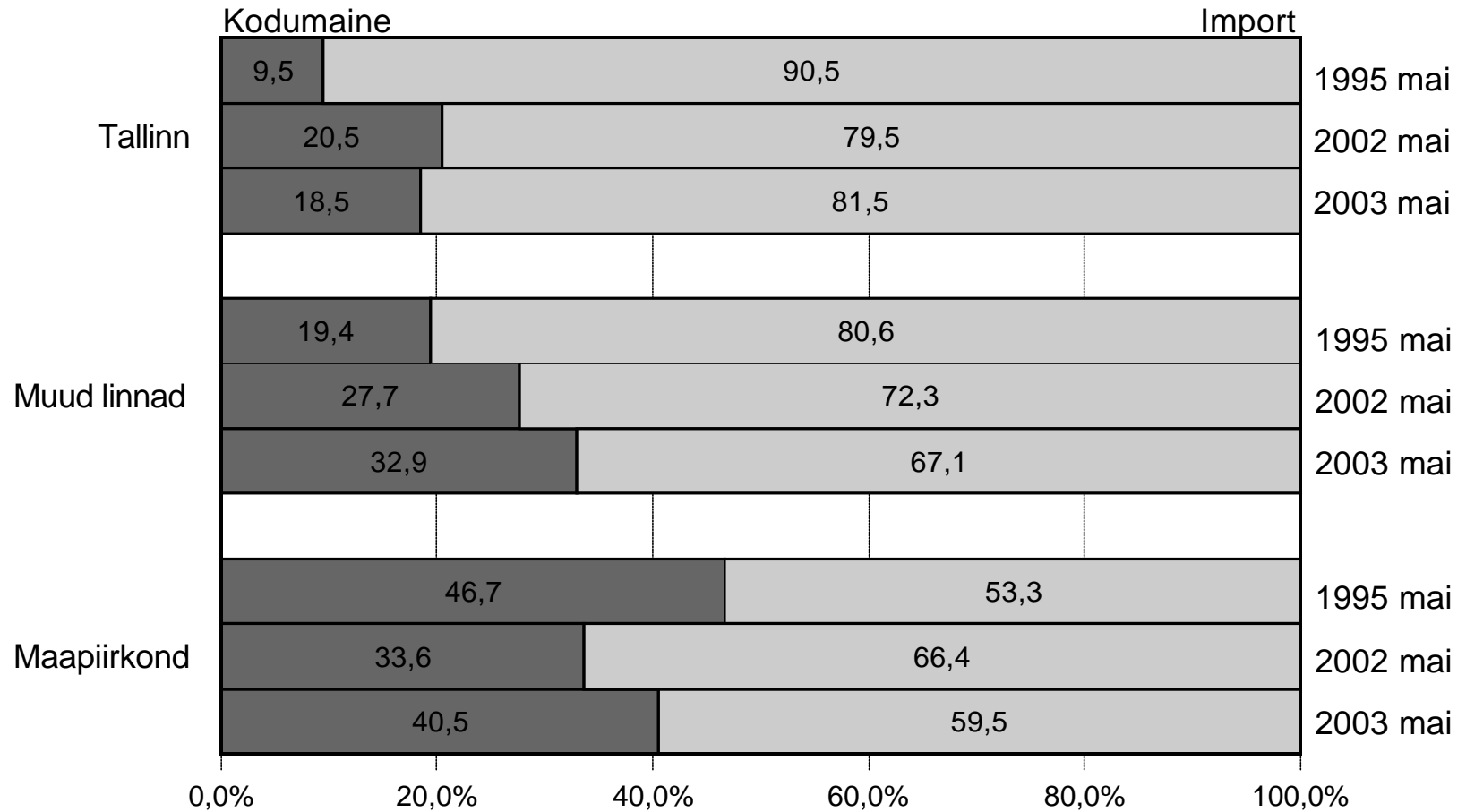
**Kodumaiste ja importpiimatoodete suhe kaupluses
pakutavas piimatoodete sortimendis 2003.a mais (%)**

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
piim	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
naturaaljuust	55.1	44.9	42.2	57.8	68.6	31.4	73.1	26.9
sulatatud juust	30.0	70.0	18.5	81.5	32.9	67.1	40.5	59.5
jogurt	77.2	22.8	73.3	26.7	77.0	23.0	82.6	17.4
või	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
kohupiim	88.4	11.6	85.8	14.2	91.3	8.7	84.0	16.0
jäätis	84.1	15.9	78.3	21.7	86.5	13.5	84.4	15.6

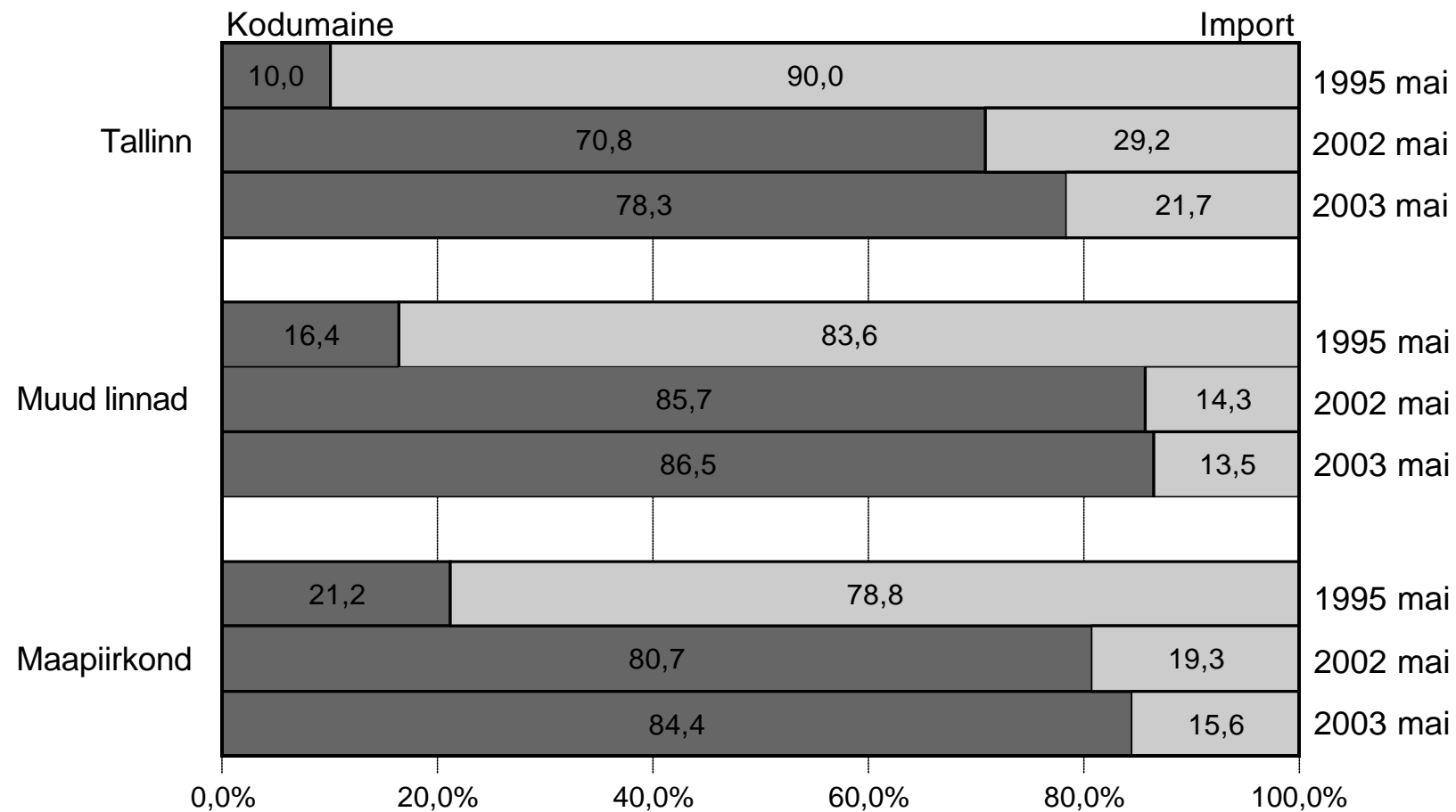
Juustu sortiment (%)

Sulatatud juustu sortiment (%)

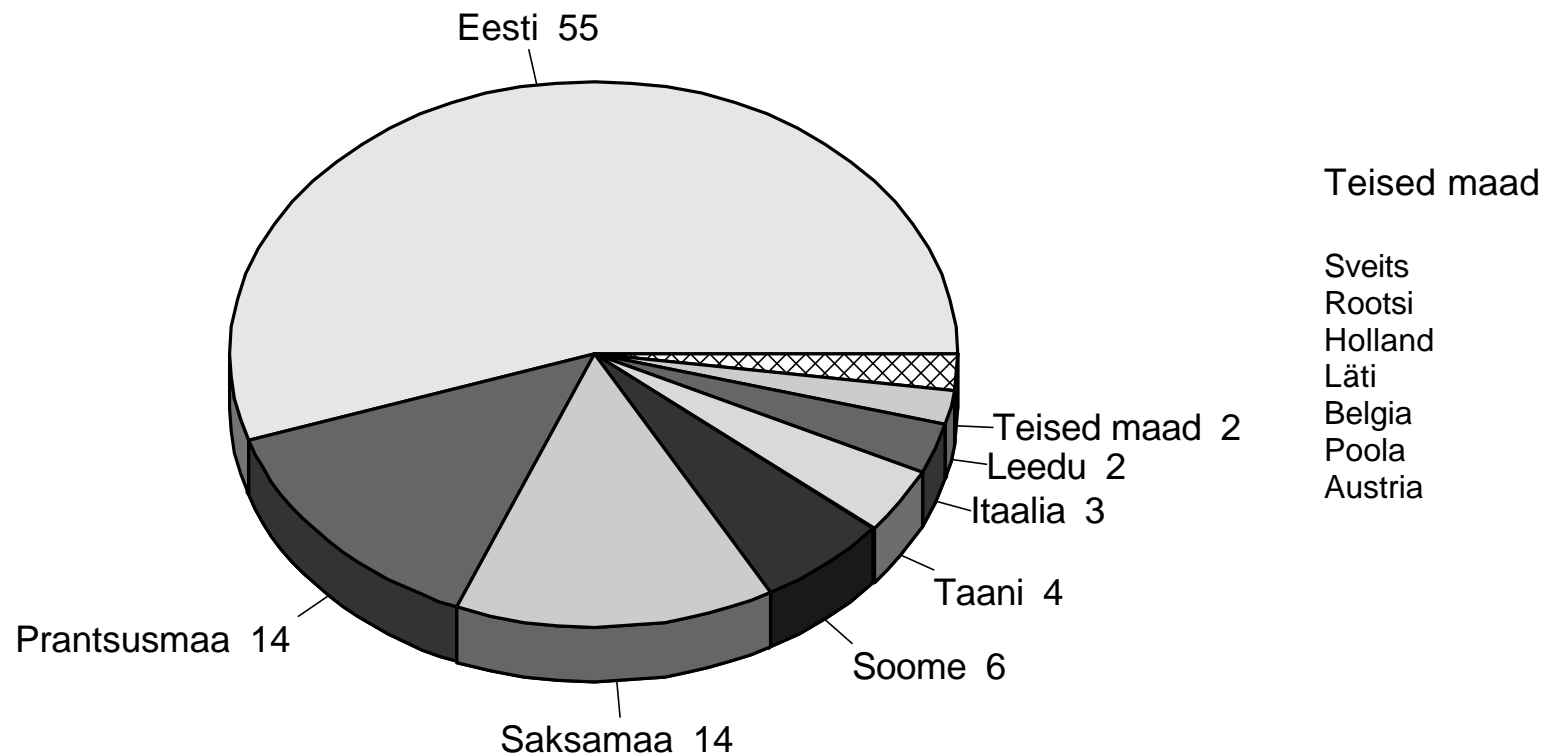

Jäätise sortiment (%)

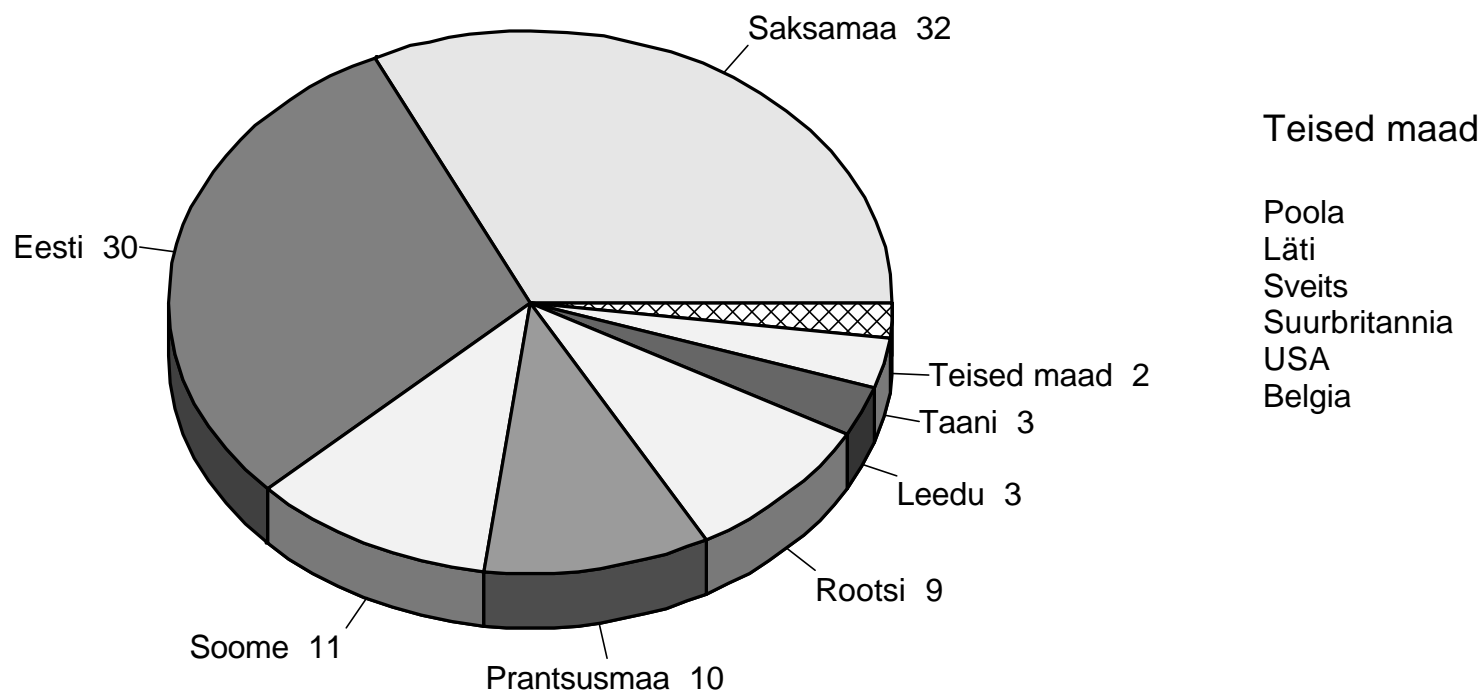
Naturaaljuustu pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

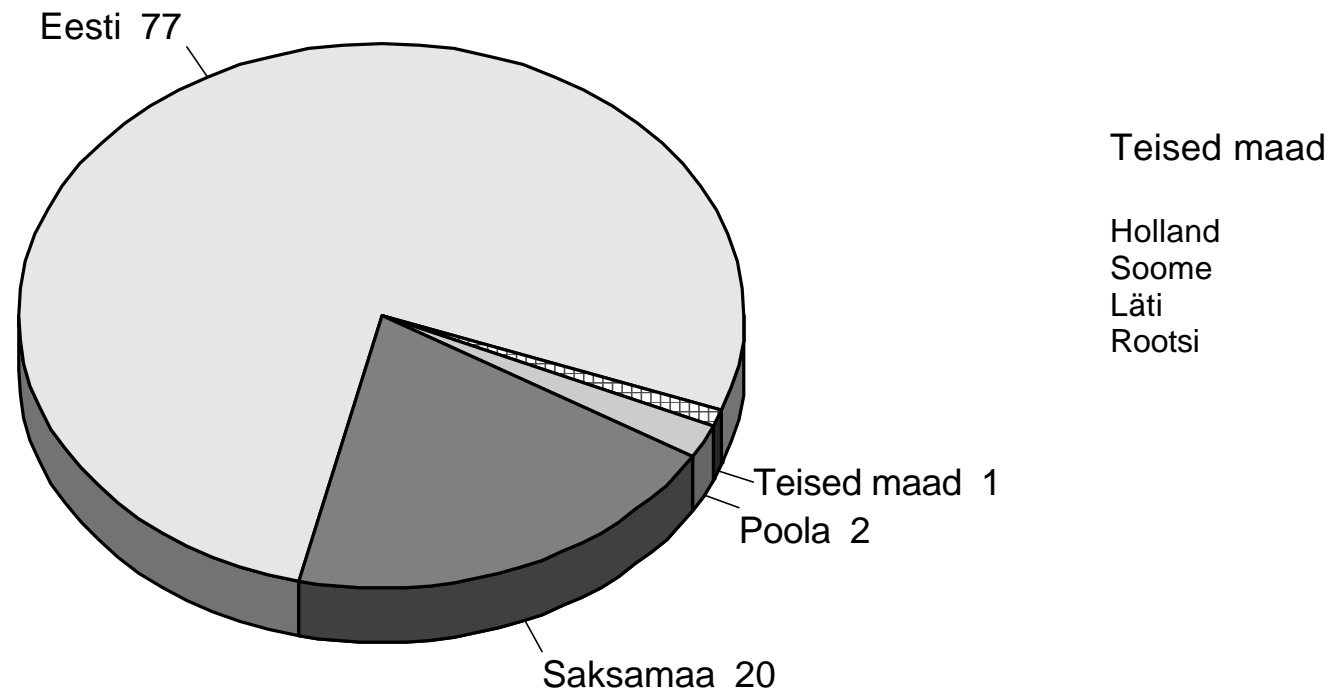
Sulatatud juustu pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

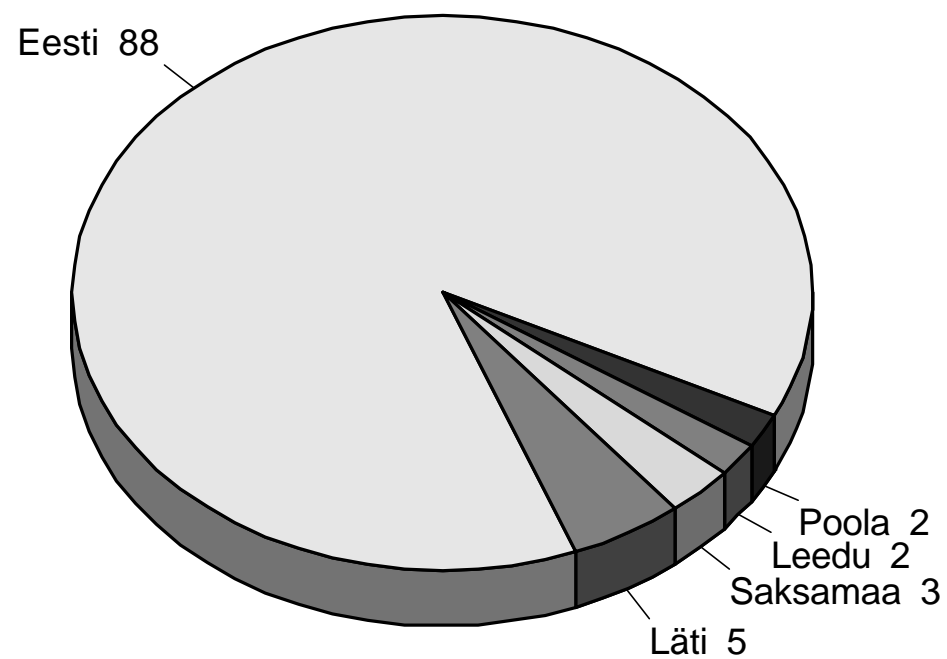
Jogurti pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

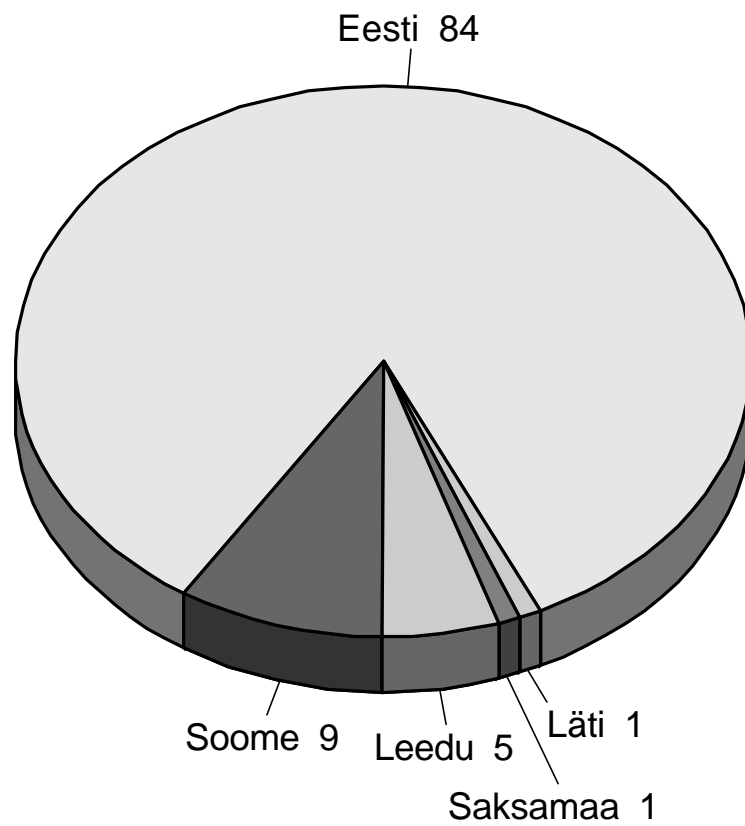
Kohupiima pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Jäätise pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 8.1

Kodumaiste ja importpiimatoodete keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti toode			Importtoode		
	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
piim (kr/l)	7.13	6.54	6.39	–	–	–
naturaaljuust	77.85	76.34	75.58	122.84	103.18	107.64
sulatatud juust	78.01	74.85	74.83	108.84	75.27	108.71
jogurt	27.75	27.03	27.03	33.84	34.11	34.25
või	44.60	43.61	43.67	59.91	51.74	–
kohupiim	34.58	34.64	34.84	–	–	–
jäätis (kr/l)	29.89	30.34	28.47	28.34	33.02	27.71

Tabel 8.2

Keskmised piimatoodete hinnad 2003.a mais (kr./kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
piim (kr/l)	6.39	-	6.60	-	6.35	-	6.30	-
naturaaljuust	75.58	107.64	76.61	139.86	76.04	94.06	70.40	56.17
sulatatud juust	74.83	108.71	73.45	114.95	74.54	107.76	77.09	87.77
jogurt	27.03	34.25	27.55	36.62	26.85	33.65	26.89	31.68
või	43.67	-	46.24	-	42.72	-	43.20	-
kohupiim	34.84	-	34.69	-	34.80	-	35.07	-
jäätis (kr/l)	28.47	27.71	26.07	26.58	28.99	32.48	30.93	26.02

LIHATOOTED

LIHATOOTED

Veiseliha valik on endiselt väljaspool Tallinna väga kesine, maapiirkondades aga kaupluses veiseliha peaaegu puudub. Kodumaise veiseliha hind kauplustes langes viimase poole aastaga 7,8%.

Sealiha osas on valik kauplustes tunduvalt parem. Tallinna kauplustes on müügil 15 ja teistes linnades 7 nimetust Eestimaist sealiha. Maakauplustes on müügil ka importsealiha. Müügi mahus on importsealiha osatähtsus suurenenud 2%-lt 5%-ni. Kodumaise sealiha hind on võrreldes eelmise vaatlusega novembris langenud 4,1%.

Kodumaise **linnuliha** osatähtsus käibes on langenud 49%-lt 45%-ni. Tallinna kauplustes oli novembris 20, praegu 31 nimetust kodumaist linnuliha. Toodete lai valik seisneb erinevate maitseainetega maitsestatud marineeritud broileri koibade ja tiibade suures valikus. Teiste linnade kauplustes suurenes kohalike linnulihatoodete valik 4 nimetuselt 4,6-ni, maakauplustes aga vähenes 2-lt 0,8-ni. Seevastu maakauplustes oli müügil 3 nimetust importlinnuliha, mis on isegi suurem kui Tallinnas ja impordi osatähtsus käibes moodustas maal 88%. Välismaise kanakoiva kilo maksis selle vaatluse ajal 22.91 ja kodumaisel 38.05 krooni.

Lihakonservide valikus suuri muudatusi poole aastaga ei toimunud.

Keeduvorstid ja viinerid, täis- ja poolsuitsuvorstid ning suitsu- ja keedusingid on valdavalt Eesti lihatööstuste toodang, vaid mõnes kaupluses oli üksikuid importtooteid. Möödunud aastal paistis, et lihatoodete sortimendi laius kauplustes on stabiliseerunud. Viimane maikuu vaatlus näitas aga uut sortimendi hüppelist suurenemist ja seda eriti keeduvorsti ja viinerite ning suitsuvorsti osas. Sarnaselt piimatööstustele on ka lihatööstused konkurentsis püsimiseks pidanud tegema jõupingutusi ja üha nõudlikumaks muutuvat tarbijat üllatama aina uute toodetega. Lihatoodetegi puhul on uueks märksõnaks “vähem rasva on tervislikum”.

Kodumaiste **keeduvorstide ja viinerite** sortiment kauplustes suurenes poole aastaga 37-lt 42 nimetuseni keskmiselt kaupluses. Valik Tallinna kauplustes suurenes 66-lt 73-ni, teistes Eestimaa linnades 35-lt 46-ni, kuid jällegi maakauplustes sortiment vähenes 28-lt 23-ni. Aastataguste andmetega võrreldes toimus siiski ka maakauplustes vorstivaliku laienemine. Keskmised kodumaise keeduvorsti ja viinerite hinnad langesid viimase poole aastaga 2%.

Kodumaise **suitsuvorsti** valik kauplustes suurenes maiks 2002. aasta novembri 27-lt 32 nimetuseni. Tallinna kauplustes laienes sortiment 58-lt 66-ni, teistes linnades 23-lt 31-ni ja maakauplustes pakuti 19 nimetust kohalike

tootjate valmistatud pool- ja täissuitsuvorsti. Suurema suitsuvorsti valikuga kauplustest oli Stockmannis müügil 81 ja Tartus Kalda tee Konsumis 72 nimetust suitsuvorsti.

Kodumaise **suitsuliha** sortiment suurenes 2 nimetuse võrra keskmiselt kaupluse kohta. Tallinna kauplustes laienes valik 76-lt 84-ni, teistes linnades 24-lt 28-nimetuseni. Tallinna Rocca al Mare Citymarketis oli 97 ja Priskas 91, Tartu Kalda tee Konsumis 84 nimetust suitsulihatooteid. Maakauplustes kodumaise suitsuliha valik vähenes.

Tabel 9.1

Kodumaiste ja importlihatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
veiseliha	100.0	100.0	100.0	97.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	2.3	--	--	--	--	-	-
sealiha	100.0	100.0	97.1	97.3	81.6	85.5	90.3	89.5	98.0	95.3	-	-	2.9	2.7	18.4	14.5	9.7	10.5	2.0	4.7
linnuliha	69.2	61.7	41.4	34.5	44.0	35.9	43.1	48.9	48.5	45.0	30.8	38.3	58.6	65.5	56.0	64.1	56.9	51.1	51.5	55.0
lihakonservid	85.7	82.5	75.4	89.4	93.4	86.5	79.3	81.3	84.9	85.5	14.3	17.5	24.6	10.6	6.6	13.5	20.7	18.7	15.1	14.5
keeduvorst. viinerid	98.1	98.8	98.8	99.0	98.3	98.6	99.5	99.4	99.4	99.3	1.9	1.2	1.2	1.0	1.7	1.4	0.5	0.6	0.6	0.7
suitsuvorst	96.6	97.2	97.3	98.6	98.0	98.8	98.8	99.0	99.5	99.5	3.4	2.8	2.7	1.4	2.0	1.2	1.2	1.0	0.5	0.5
suitsuliha	98.7	99.0	99.6	99.9	98.3	98.3	99.8	99.9	99.9	99.6	1.3	1.0	0.4	0.1	1.7	1.7	0.2	0.1	0.1	0.4

Tabel 9.2

Kodumaiste ja importlihatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes 2003.a mais (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
veiseliha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
sealiha	95.3	4.7	100.0	-	100.0	-	85.4	14.6
linnuliha	45.0	55.0	95.8	4.2	51.7	48.3	11.6	88.4
lihakonservid	85.5	14.5	94.2	5.8	87.2	12.8	78.9	21.1
keeduvorst. viinerid	99.3	0.7	98.3	1.7	99.2	0.8	100.0	-
suitsuvorst	99.5	0.5	96.8	3.2	100.0	-	100.0	-
suitsuliha	99.6	0.4	99.9	0.1	100.0	-	100.0	-

Tabel 10.1

Lihatoodete sortimendi laius (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
veiseliha	0.9	1.2	1.6	1.8	2.3	2.5	2.1	1.4	1.5	1.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sealiha	1.1	2.3	3.2	3.6	5.6	5.8	6.1	5.1	5.0	6.3	-	-	0.1	0.1	0.4	0.5	0.2	0.2	0.3	0.2
linnuliha	2.0	2.1	1.5	3.2	3.8	4.7	5.3	6.4	5.5	6.8	0.7	1.0	1.8	1.9	2.2	2.4	2.7	2.2	2.1	2.2
lihakonservid	5.7	5.8	7.5	9.1	10.2	8.5	8.7	7.8	8.8	8.3	2.3	2.2	3.1	1.6	1.9	2.4	4.0	2.7	2.4	2.6
keeduvorst. viinerid	8.3	10.9	12.8	17.4	24.0	28.6	32.0	33.7	37.1	41.7	0.4	0.1	0.2	0.3	0.8	0.6	0.6	0.1	0.3	0.2
suitsuvorst	3.9	6.0	8.2	13.8	17.2	19.6	21.4	24.0	26.7	31.6	1.0	0.5	0.7	1.5	1.8	1.0	0.9	0.2	0.6	0.4
suitsuliha	3.5	5.0	7.7	14.2	17.9	20.6	23.7	24.8	27.2	29.0	0.4	0.2	0.1	0.3	1.0	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2

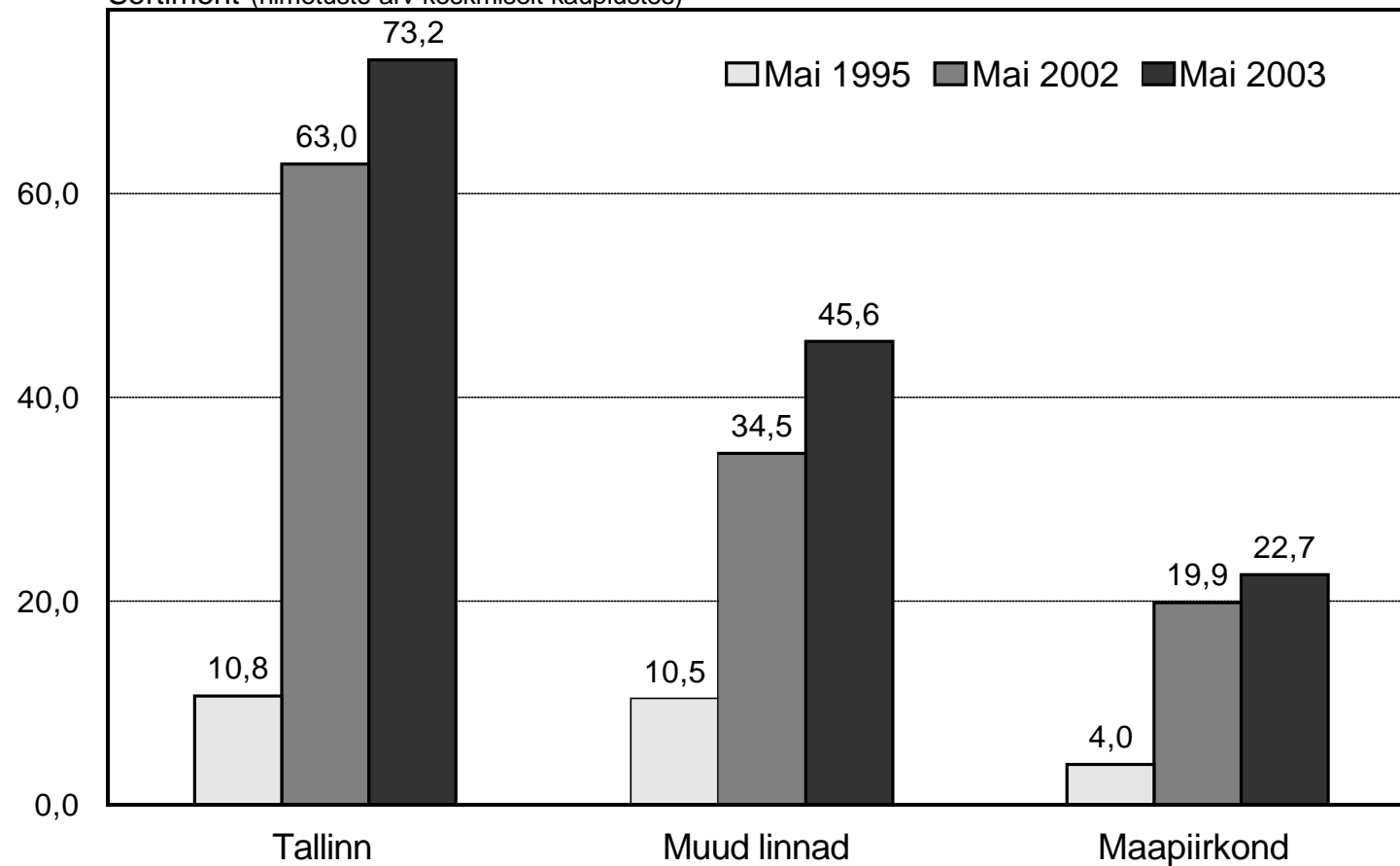
Tabel 10.2

Lihatoodete sortimendi laius 2003.a mais (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
veiseliha	1.8	-	6.8	-	1.6	-	0.3	-
sealiha	6.3	0.2	14.5	-	6.9	-	1.9	0.5
linnuliha	6.8	2.2	30.8	1.5	4.6	2.0	0.8	2.8
lihakonservid	8.3	2.6	8.7	4.2	9.3	2.4	6.6	2.1
keeduvorst. viinerid	41.7	0.2	73.2	0.5	45.6	0.2	22.7	-
suitsuvorst	31.6	0.4	66.0	2.3	31.0	0.1	18.7	-
suitsuliha	29.0	0.2	84.7	1.3	28.1	-	8.2	-

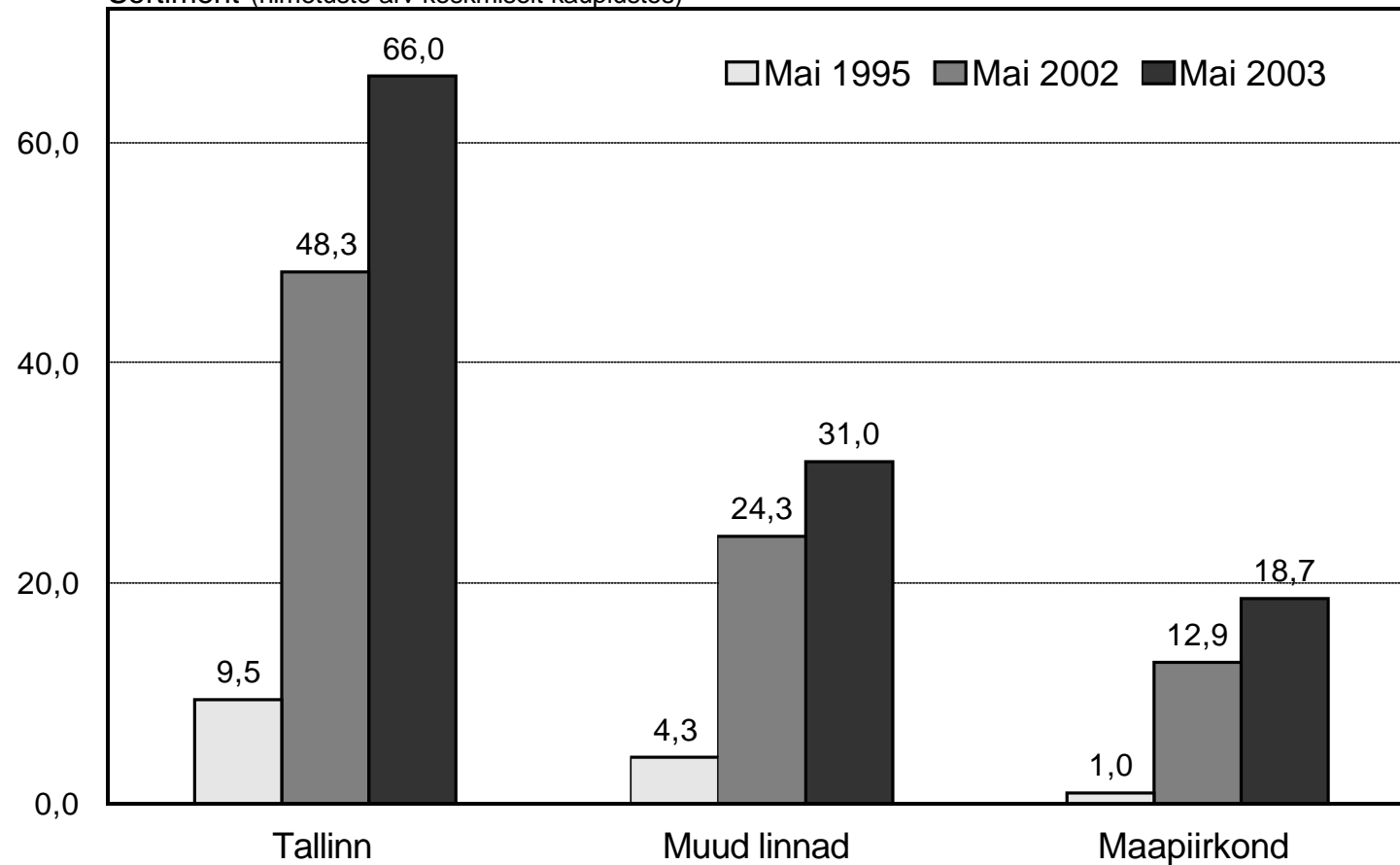
Kodumaise keeduvorsti ja viinerite sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

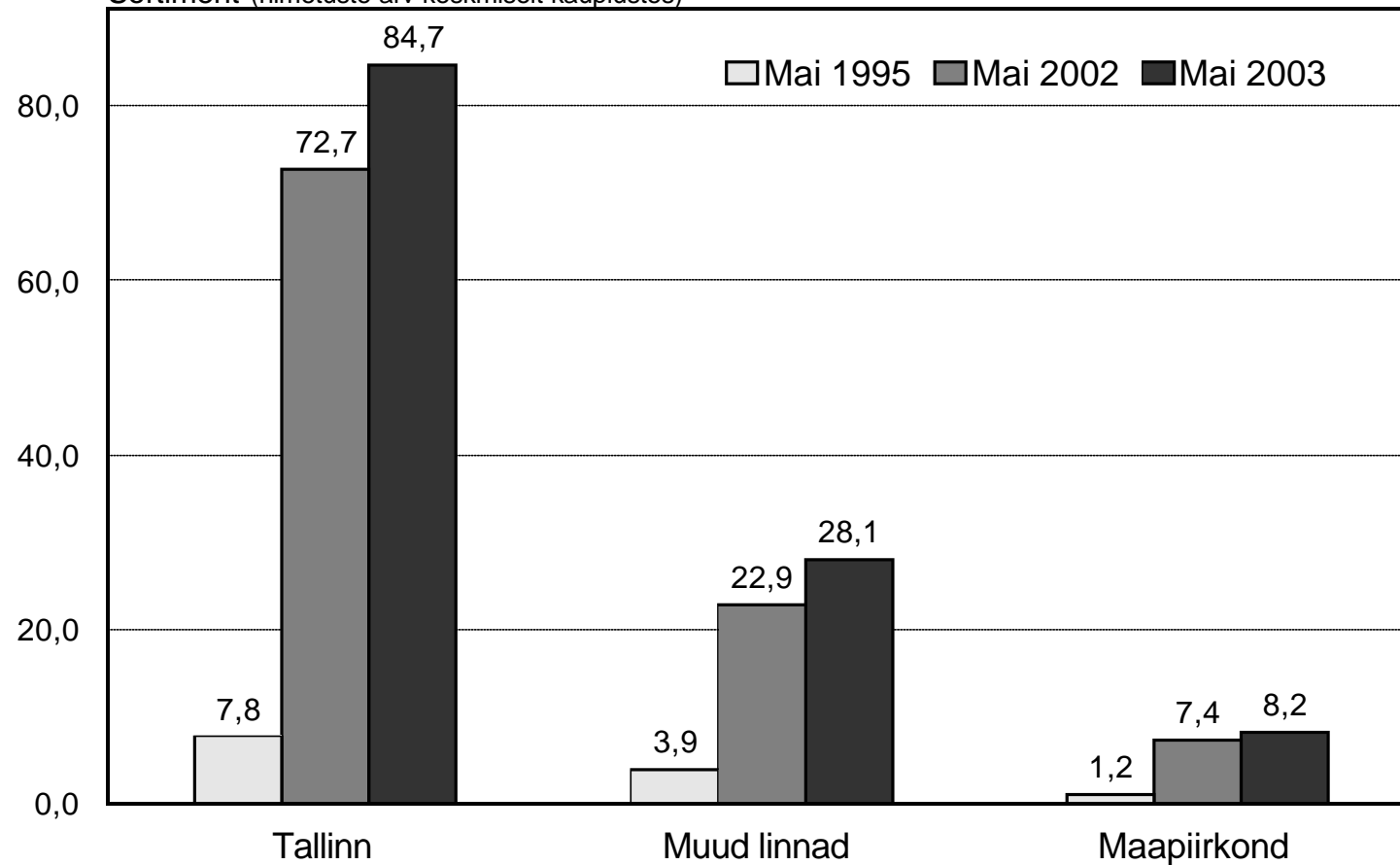
Kodumaise suitsuvorsti sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

Kodumaise suitsuliha sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

Tabel 11.1

**Kodumaiste ja importlihatoodete suhe
kaupluses pakutavas lihatoodete sortimendis (%)**

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
veiseliha	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sealiha	100.0	100.0	97.0	97.3	93.3	92.1	96.8	95.7	95.3	97.6	-	-	3.0	2.7	6.7	7.9	3.2	4.3	4.7	2.4
linnuliha	74.1	67.7	45.5	62.7	63.3	66.2	66.3	74.7	72.5	75.4	25.9	32.3	54.5	37.3	36.7	33.8	24.8	25.3	27.5	24.6
lihakonservid	71.3	72.5	70.8	85.0	84.3	78.0	68.5	74.1	78.3	76.5	28.7	27.5	29.2	15.0	15.7	22.0	31.5	25.9	21.7	23.5
keeduvorst. viinerid	95.4	99.1	98.5	98.3	96.8	97.9	98.2	99.8	99.3	99.6	4.6	0.9	1.5	1.7	3.2	2.1	1.8	0.2	0.7	0.4
suitsuvorst	79.6	92.3	92.1	90.2	90.5	95.1	96.0	99.1	97.7	98.9	20.4	7.7	7.9	9.8	9.5	4.9	4.0	0.9	2.3	1.1
suitsuliha	89.7	96.2	98.7	97.9	94.7	99.0	99.6	99.6	99.5	99.3	10.3	3.8	1.3	2.1	5.3	1.0	0.4	0.4	0.5	0.7

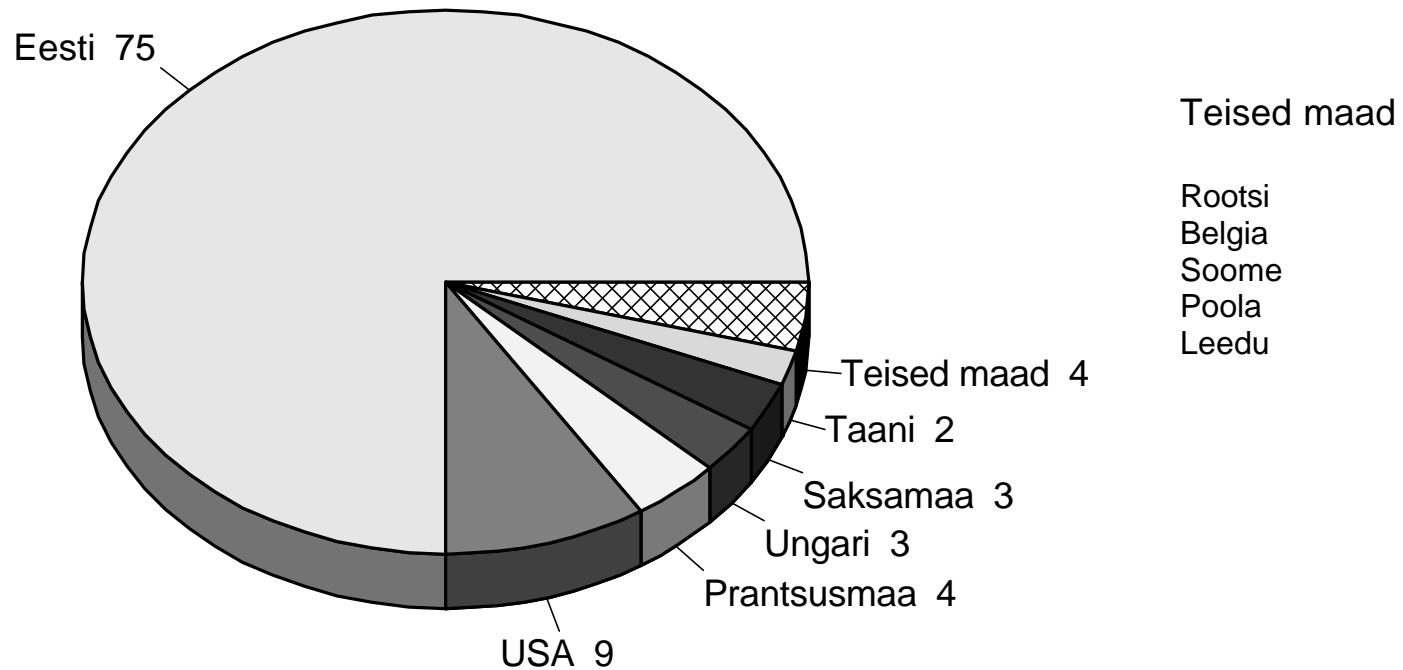
Tabel 11.2

**Kodumaiste ja importlihatoodete suhe kaupluses
pakutavas lihatoodete sortimendis 2003.a mais (%)**

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
veiseliha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
sealiha	97.6	2.4	100.0	-	100.0	-	80.6	19.4
linnuliha	75.4	24.6	95.4	4.6	69.2	30.8	22.2	77.8
lihakonservid	76.5	23.5	67.5	32.5	79.4	20.6	75.6	24.4
keeduvorst. viinerid	99.6	0.4	99.3	0.7	99.6	0.4	100.0	-
suitsuvorst	98.9	1.1	96.6	3.4	99.7	0.3	100.0	-
suitsuliha	99.3	0.7	98.4	1.6	99.9	0.1	100.0	-

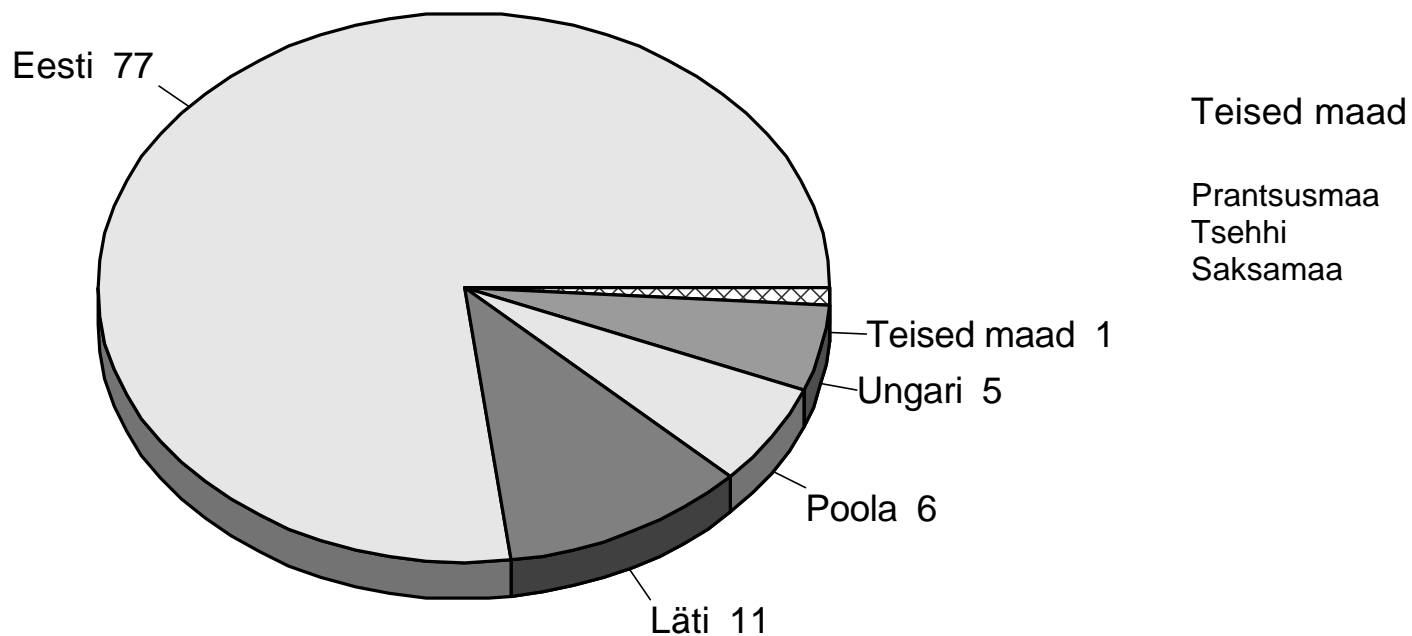
Linnuliha pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Lihakonservide pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 12.1

Kodumaiste ja importlihatoodete keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti toode			Importtoode		
	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
veiseliha	74.48	75.39	69.52	–	–	–
sealiha	67.78	66.46	63.71	36.96	39.70	35.46
linnuliha	36.99	40.12	38.05	28.33	25.44	22.91
lihakonservid	50.60	48.16	48.94	46.24	47.22	47.62
keeduvorst, viinerid	46.36	46.28	45.38	45.90	38.01	44.53
suitsuvorst	67.37	66.29	64.83	136.04	91.91	138.84
suitsuliha	83.52	83.85	81.50	–	–	–

Tabel 12.2

Keskmised lihatoodete hinnad 2003.a mais (kr/kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
veiseliha	69.52	-	76.97	-	64.82	-	54.67	-
sealiha	63.71	35.46	78.30	-	59.48	-	47.53	35.46
linnuliha	38.05	22.91	40.12	-	37.31	22.56	39.80	23.32
lihakonservid	48.94	47.62	48.58	68.08	49.00	45.34	49.00	35.40
keeduvorst. viinerid	45.38	44.53	52.06	65.84	44.21	28.55	40.99	-
suitsuvorst	64.83	138.84	78.19	139.54	62.33	135.00	54.32	-
suitsuliha	81.50	-	92.17	-	77.74	-	68.70	-

TERAVILJATOOTED

TERAVILJATOOTED

Leiva sortimendis Eestis keskmiselt poole aastaga suuri muutusi toimunud ei ole (+2 nimetust keskmiselt kaupluse kohta), kuid piirkonniti olid muutused märgatavad: Tallinna ja teiste linnade kauplustes sortiment suurenes, maakauplustes vähenes. Kõige laiem leivavalik oli Citymarketis – 84 nimetust, Prisma 67, Stockmannis 65 ja Tartu Konsumis 62 sorti Eestimaist leiba. Võrreldes 2002. aasta novembriga on keskmine leiva hind langenud 2,3%.

Kodumaine **nisujahu** on viimase poole aastaga oluliselt oma positsiooni importjahu vastu parandanud, osatähtsus käibes tõusis 60%-lt 73%-ni. Importjahu moodustas kaupluste sortimendist aasta tagasi 41% ja 2002. aasta novembris 37%, käesoleva aasta mais vaid 27% (tabel 15.1). Eesti jahu hind on pikemat aega langustrendil, pool aastat tagasi oli kohalik jahu importjahust 6,5%, nüüd vaid 1,3% kallim.

Küpsiste turul on sortimendiline pakkumine poole aastaga muutunud vähe, kodumaiste küpsiste osatähtsus käibes on olnud langustrendil alates 2001 aastast, viimase poole aastaga vähenes osatähtsus käibes 33%-lt 30%-ni.

Eestis toodetud **makaronid** on poole aastaga suurendanud osatähtsust käibes 14%-lt 19%-ni, selle on taganud kohalike makaronitoodete sortimendi laienemine kui ka 7%-line hinnalangus.

Kaerahelveste valik jäi 2002. aasta tasemele, kuid kodumaiste kaerahelveste osatähtsus käibes tõusis viimase poolaastaga 75%-lt 82%-ni.

Nisujahu ja kaerahelveste, aga samuti ka tangainete puhul on raske määratleda tootjamaad, kuna paljud tooted on pakitud Eestis (nt. mõned Veski Mati tooted), toodetud aga teistes riikides. Kuigi toodete märgistus on viimasel ajal muutunud paremaks. Antud uuringus on toote päritolumaa määratud joonkoodi järgi.

Tabel 13.1

Kodumaiste ja importteraviljatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
Leib	99.0	99.8	99.8	100.0	100.0	100.0	100.0	99.9	100.0	100.0	0.1	0.2	0.2	-	-	-	-	0.1	-	-
Nisujahu k/s	98.2	75.3	70.4	73.2	62.3	68.4	66.2	56.1	60.3	72.8	1.8	24.7	29.6	26.8	37.7	31.6	33.8	43.9	39.7	27.2
Küpsised	40.2	37.7	29.2	30.1	35.5	37.7	44.8	32.0	33.0	29.8	59.2	62.3	70.8	69.9	64.5	62.3	55.2	68.0	67.0	70.2
Makaronid	32.7	33.1	14.0	6.6	-	-	-	14.9	14.3	19.0	67.3	66.9	86.0	93.4	100.0	100.0	95.0	85.1	85.7	81.0
Kaerahelbed								73.8	75.4	82.0								26.3	24.6	18.0

Tabel 13.2

Kodumaiste ja importteraviljatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes 2003.a mais (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Leib	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
Nisujahu	72.8	27.2	66.7	33.3	74.8	25.2	71.9	28.1
Küpsised	29.8	70.2	24.2	75.8	35.8	64.2	21.9	78.1
Makaronid	19.0	81.0	10.0	90.0	22.4	77.6	17.1	82.9
Kaerahelbed	16.76	18.28	18.29	18.77	16.20	18.47	17.10	17.18

Tabel 14.1

Teraviljatoodete sortimendi laius (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
Leib	4.9	6.5	8.7	14.5	18.5	23.9	28.0	30.8	29.5	31.4	0.1	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-
Nisujahu k/s	1.2	1.9	2.7	3.3	3.0	4.4	4.2	4.1	4.2	4.5	0.3	1.8	2.2	2.4	3.4	2.7	3.0	2.8	2.4	1.7
Küpsised	6.5	5.8	7.5	8.9	11.3	15.7	18.6	18.4	18.2	16.7	18.4	23.6	33.0	45.2	52.0	52.2	53.0	56.2	59.0	54.7
Makaronid	3.1	3.6	1.5	0.3	-	-	0.3	2.3	3.3	3.9	11.4	15.3	21.6	26.4	34.2	33.0	39.3	34.3	33.0	32.6
Kaerahelbed								2.9	3.3	3.4								1.2	1.3	1.1

Tabel 14.2

Teraviljatoodete sortimendi laius 2003.a mais (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Leib	31.4	-	66.8	-	32.6	-	15.3	-
Nisujahu	4.5	1.7	4.7	3.3	4.9	1.7	3.8	1.0
Küpsised	16.7	54.7	42.5	105.3	14.2	54.7	10.3	34.6
Makaronid	3.9	32.6	1.5	51.7	4.8	33.9	3.3	23.1
Kaerahelbed	3.4	1.1	4.2	1.8	3.7	1.2	2.7	0.7

Tabel 15.1

**Kodumaiste ja importteraviljatoodete suhe
kaupluses pakutavas teraviljatoodete sortimendis (%)**

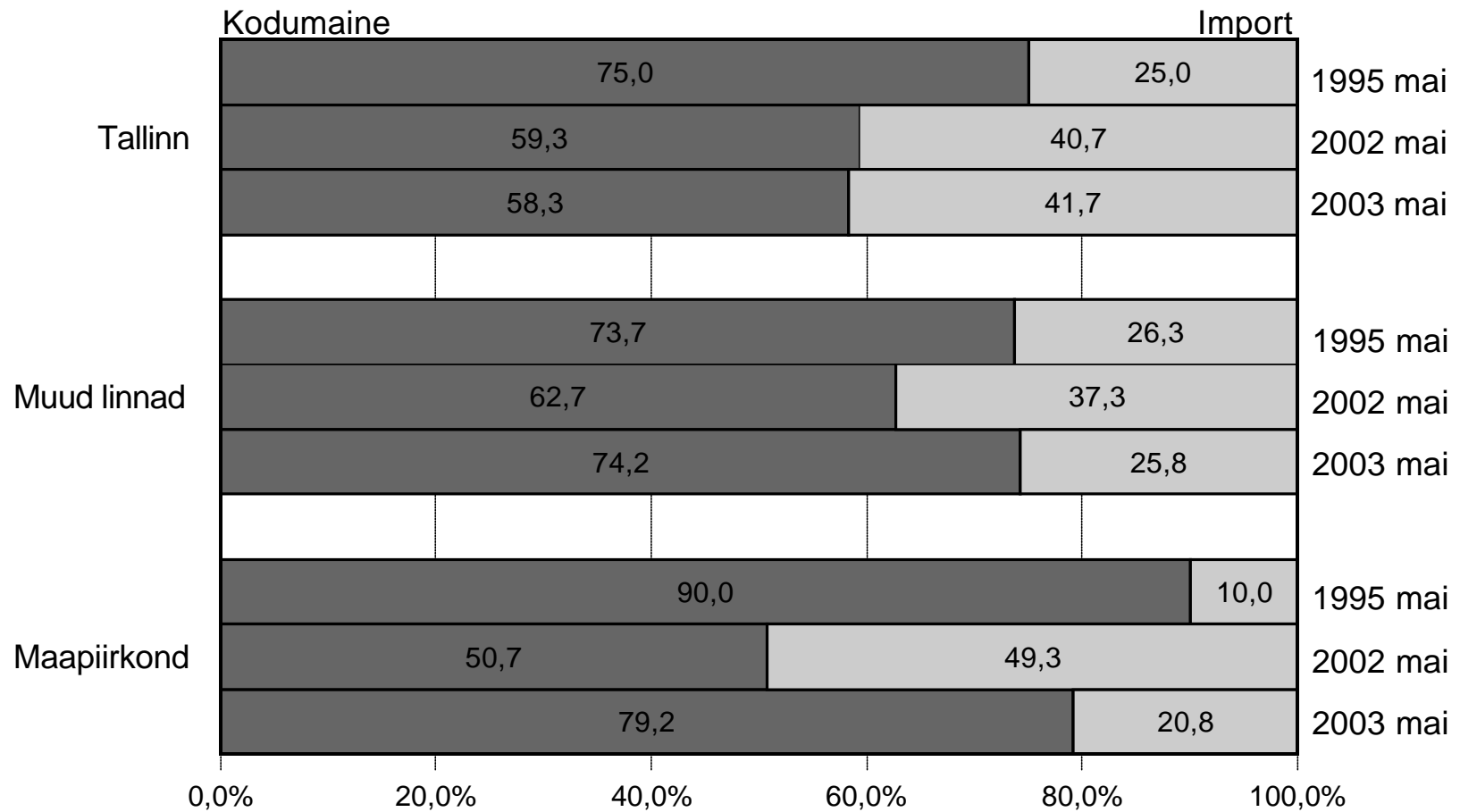
Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
Leib	98.0	98.5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	99.9	100.0	100.0	2.0	1.5	-	-	-	-	-	0.1	-	-
Nisujahu k/s	80.0	51.4	55.1	57.9	46.9	62.0	58.3	59.3	63.5	72.8	20.0	48.6	44.9	42.1	53.1	38.0	41.7	40.7	36.5	27.2
Küpsised	26.1	19.7	18.5	16.5	17.9	23.1	26.0	24.6	23.6	23.4	73.9	80.3	81.5	83.5	82.1	76.9	74.0	75.4	76.4	76.6
Makaronid	21.4	19.0	6.5	1.1	-	-	0.8	6.2	9.0	10.6	78.6	81.0	93.5	98.9	100.0	100.0	99.2	93.8	91.0	89.4
Kaerahelbed								71.7	71.8	75.6								28.3	28.2	24.4

Tabel 15.2

**Kodumaiste ja importteraviljatoodete suhe kaupluses
pakutavas teraviljatoodete sortimendis 2003.a mais (%)**

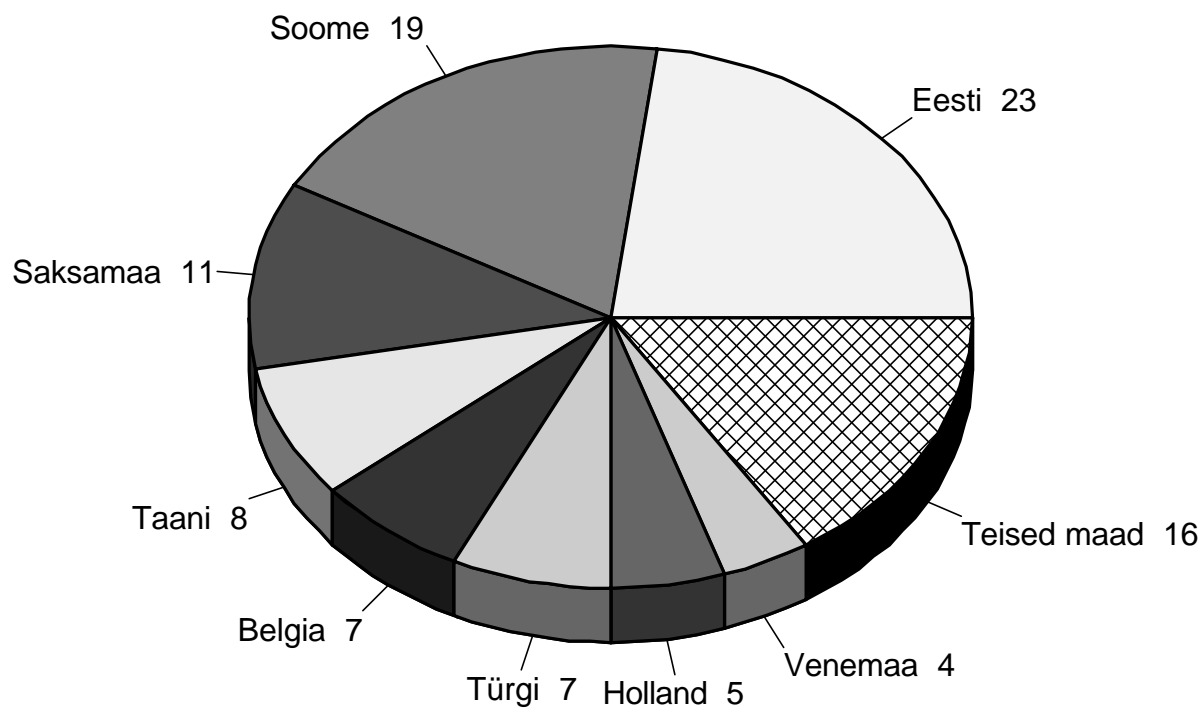
	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Leib	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
Nisujahu	72.8	27.2	58.3	41.7	74.2	25.8	79.2	20.8
Küpsised	23.4	76.6	28.7	71.3	20.6	79.4	23.0	77.0
Makaronid	10.6	89.4	2.8	97.2	12.5	87.5	12.6	87.4
Kaerahelbed	75.6	24.4	69.4	30.6	75.4	24.6	80.4	19.6

Nisujahu sortiment (%)

Küpsiste pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

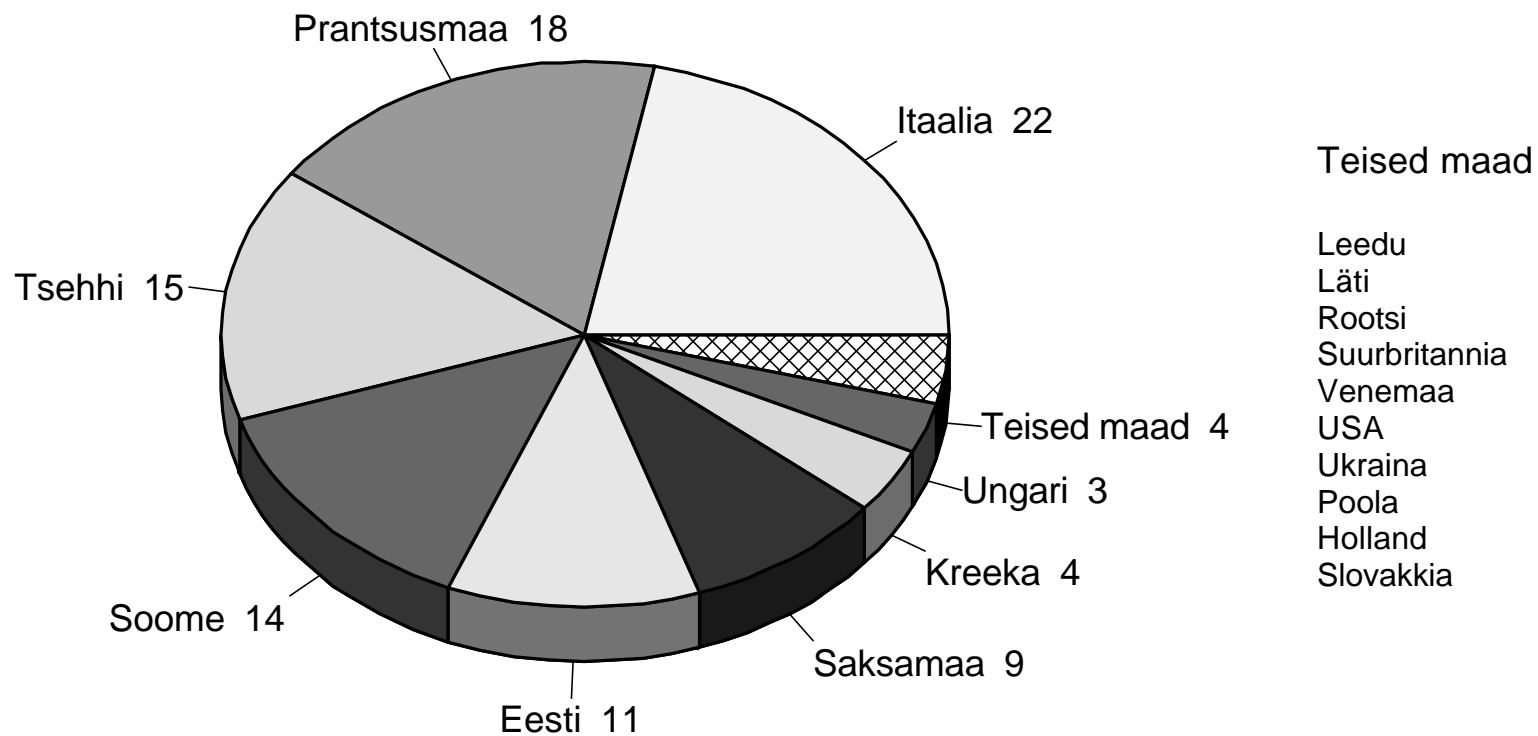
(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Teised maad

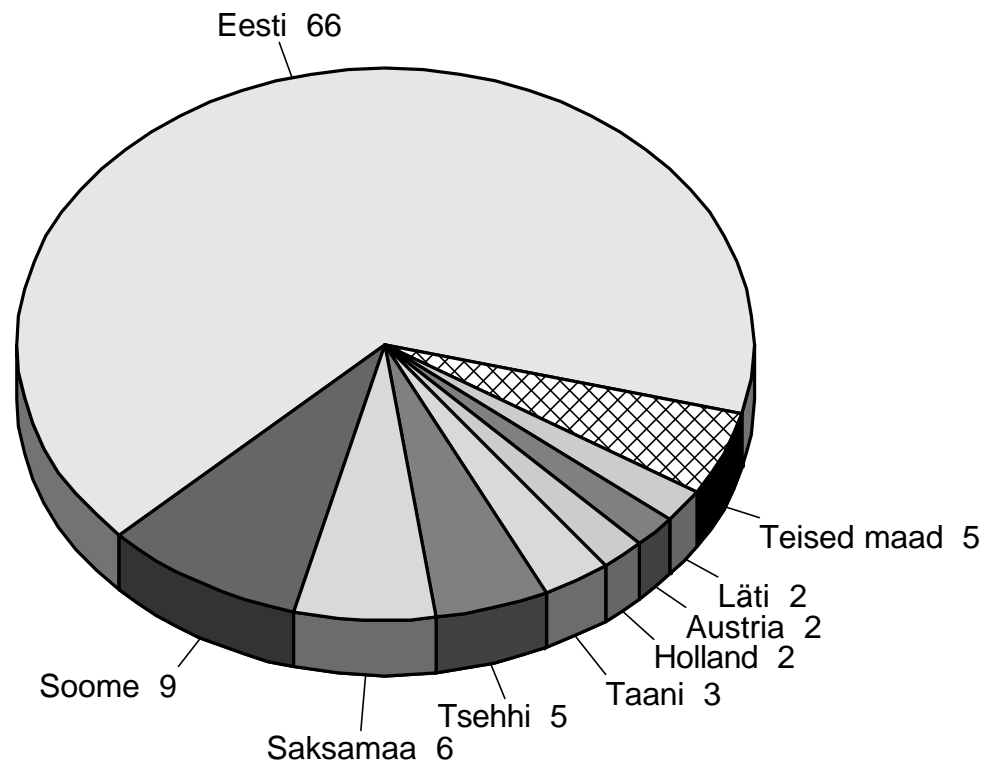
Prantsusmaa
Itaalia
Poola
Portugal
Tsehhi
Suurbritannia
Ukraina
Läti
Austria
Jugoslaavia
Rootsi
Slovakkia
Leedu
Ungari

Makaronitoodete pakkumise struktuur tootjamaade lõikes (müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Õlle pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

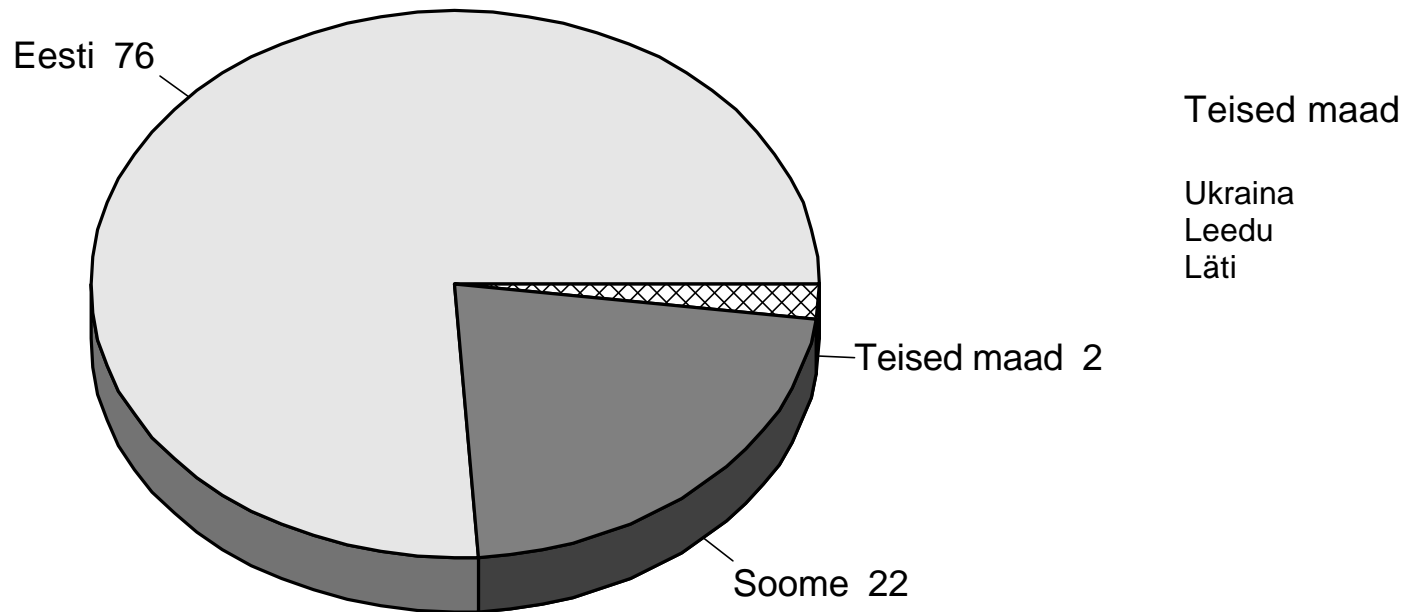

Teised maad

Suurbritannia
Leedu
Ukraina
Venemaa
Slovakkia
USA
Mehhiko
Itaalia
Poola
Hispaania
Rootsi
Belgia
Türgi

Kaerahelveste pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 16.1

Kodumaiste ja importteraviljatoodete keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti toode			Importtoode		
	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
Leib	16.59	17.17	16.77	28.60	–	–
Nisujahu	7.71	7.38	6.80	6.87	6.90	6.89
Küpsised	35.09	34.31	33.87	53.85	55.32	52.20
Makaronid	13.06	13.78	12.89	16.35	15.48	15.84
Kaerahelbed	15.45	16.99	16.76	18.58	19.45	18.28

Tabel 16.2

Keskmised teraviljatoodete hinnad 2003.a mais (kr./kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Leib	16.77	-	19.84	-	15.97	-	14.16	-
Nisujahu	6.80	6.89	7.52	6.90	6.72	7.01	6.68	6.52
Küpsised	33.87	52.20	32.61	50.39	34.32	55.89	33.83	44.92
Makaronid	12.89	15.84	13.50	16.66	12.75	15.64	13.10	15.90
Kaerahelbed	16.76	18.28	18.29	18.77	16.20	18.47	17.10	17.18

JOOGID

JOOGID

Kohaliku **õlle** sortiment Eestis tervikuna poole aastaga muutunud ei ole, importõlle sortiment on 3 nimetuse võrra suurenenud. Ka rahalises käibes on kodumaise õlle osatähtsus vähenenud 1,4%-punkti võrra. Eestis toodetud purgiõlu on poole aastaga 6,7% kallinenud. Kõige enam on kodumaine õlu loovutanud positsiooni importõllele Tallinna kauplustes, kus poole aastaga on kodumaise õlle sortiment vähenenud 46-lt 34 nimetuseni ja importõlle valik suurenenud 37-lt 46 nimetuseni keskmiselt kaupluse kohta (tabel. 18.2). Ka importõlle osatähtsus käibes on kõige enam, 10%-lt 14%-ni, suurenenud Tallinna kauplustes. Jõuliselt on Eesti turul kanda kinnitanud Ukraina õlu Obolon, mis ESA väliskaubanduse andmetel 2003. aasta I kvartalis on haaranud enda kätte 31% Eestisse toodava importõlle mahust. Antud töö koostamiseks 45 kaupluses läbiviidud vaatluse ajal oli Obolon müügil vaid vähestes kauplustes. Odava hinna tõttu võib arvata, et käibe osatähtsuses kodumaise õlle 1,4% kaotus importõllele (tabel 17.1) on tingitud Ukraina õlle müüginumbrite suurenemisest. Venemaalt imporditud õlle sortiment kauplustes on samuti suurenenud.

Viina valik kauplustes poole aastaga eriti ei ole muutunud. Tallinna kauplustes on sortiment mõne toote võrra suurenenud ja maakauplustes vähenenud. Kõige enam pannakse rõhku viina laiadele sortimendile Võrumaal, kus ühes linnakaupluses oli müügil 97 kodumaist ja 19 importviina, maakaupluses kokku 65 sorti viina. Tallinnas Rocca al Mare Prisma oli müügil 52 kodumaist ja 31 sorti välismaist viina. Käibes moodustab kodumaine viin endiselt üle 90% ning seda eelkõige hinna tõttu. Eestis toodetud 0,7-0,75-liitrise viina hind on ligikaudu poole madalam importviinast.

Eestis toodetud **mahla** sortimendi hüppeline suurenemine toimus pool aastat tagasi, seekord olid muutused väikesed. Turg jaotub enam-vähem ühtlaselt kodumaise ja importmahla vahel. Vähenes Läti mahlade osatähtsus, millele võisid põhjuse anda ajakirjanduses avaldatud artiklid nende madalast kvaliteedist. Hind alanes nii Eestimaisel kui imporditud 1-liitrisel õunamahlal, kuid ikkagi on kodumaine õunamahl 2,8% kallim kui välismaine.

Tabel 17.1

Kodumaiste ja importjookide osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
Õlu	91.7	87.9	90.0	87.3	89.1	92.6	92.8	92.8	93.3	91.9	8.3	12.1	10.0	12.7	10.9	7.4	7.2	7.2	6.7	8.1
Viin	93.0	83.8	86.6	90.7	91.7	92.2	91.3	90.6	94.5	91.6	7.0	16.2	13.4	9.3	8.3	7.8	8.7	9.4	5.5	8.4
Mahl	42.2	44.1	37.6	41.4	39.0	41.0	36.9	43.2	51.5	50.3	57.8	55.9	62.4	58.6	61.0	59.0	63.1	56.8	48.5	49.7

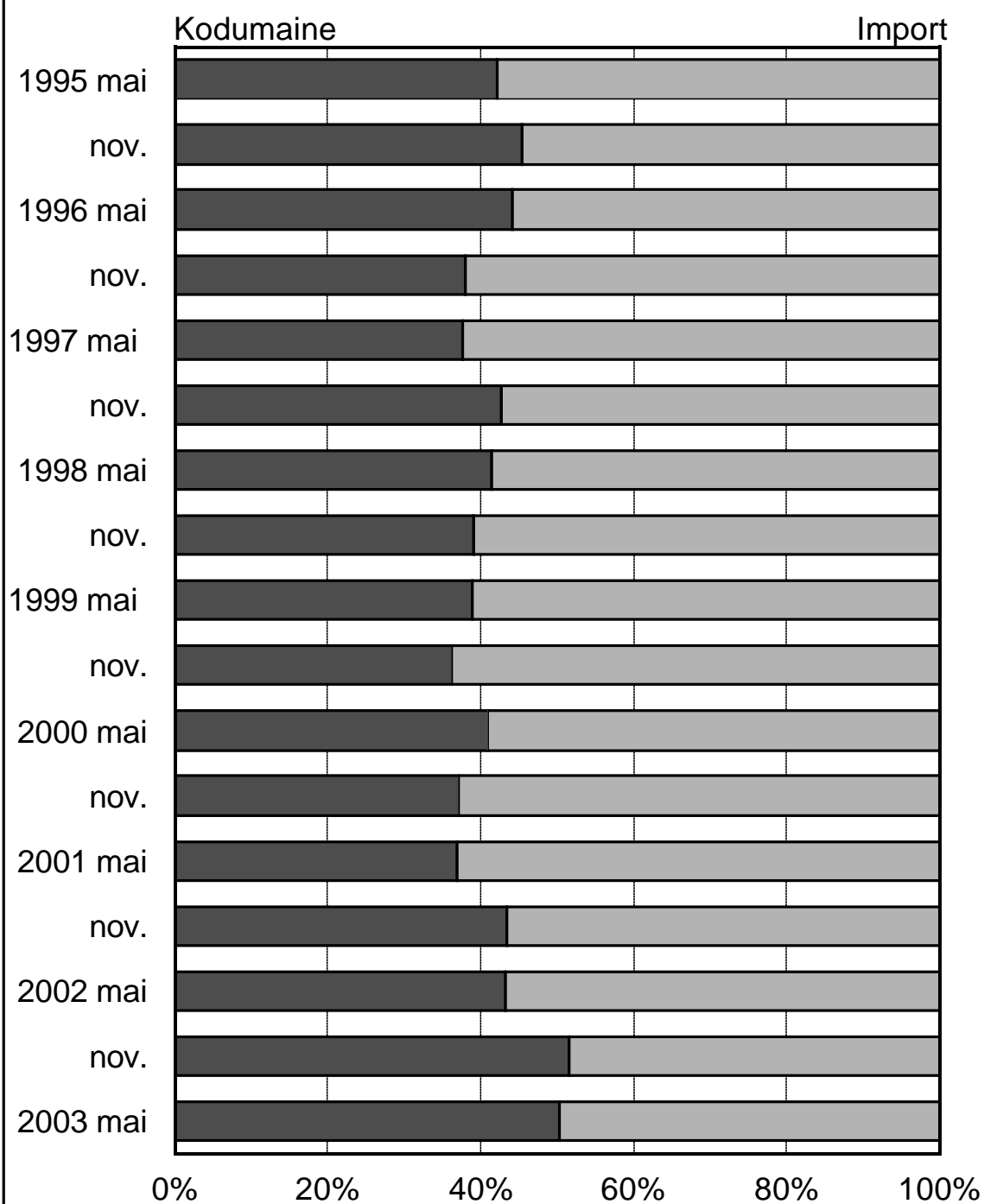
Tabel 17.2

Kodumaiste ja importjookide osakaal kaupluste rahalises käibes 2003.a mais (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Õlu	91.9	8.1	85.8	14.2	92.2	7.8	94.1	5.9
Viin	91.6	8.4	84.2	15.8	90.4	9.6	96.8	3.2
Mahl	50.3	49.7	57.0	43.0	50.4	49.6	47.1	52.9

Kodumaise- ja importmahla osatähtsus mahla kogukäibes

(1995 - 2003 mai)

Tabel 18.1

Jookide sortimendi laius (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

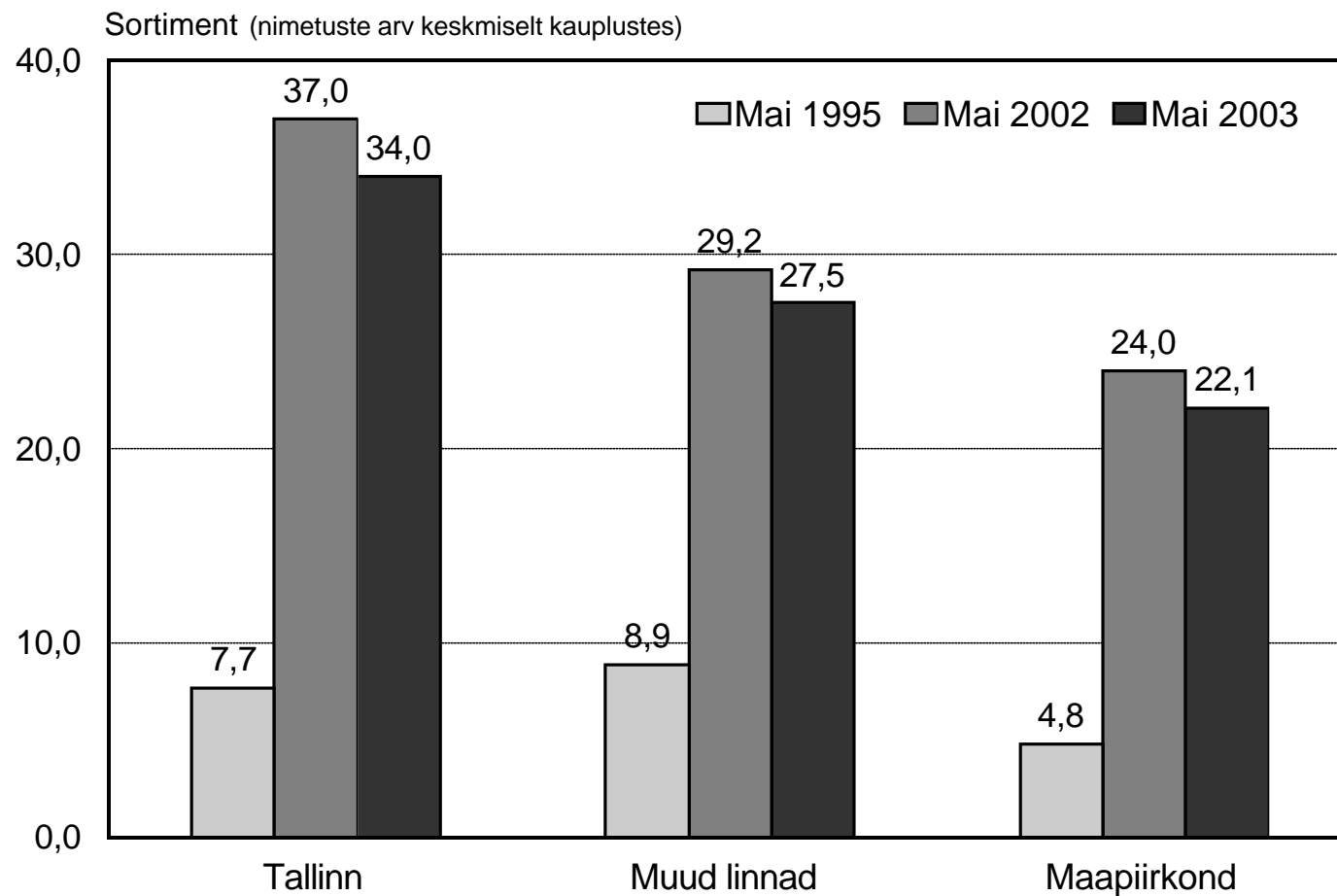
Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
Õlu	7.3	9.8	14.8	16.7	19.2	22.4	24.7	28.6	26.9	26.5	3.3	4.0	4.3	8.2	12.6	9.4	10.4	11.0	11.3	13.7
Viin	9.0	13.6	20.3	32.1	38.6	40.5	49.2	43.8	42.1	42.0	4.6	5.6	7.3	9.1	11.8	11.4	12.4	12.9	11.8	11.6
Mahl	3.4	5.2	7.9	11.1	10.6	12.2	16.0	13.8	15.5	16.7	14.2	17.9	22.3	26.6	33.1	32.8	39.7	23.6	24.4	22.1

Tabel 18.2

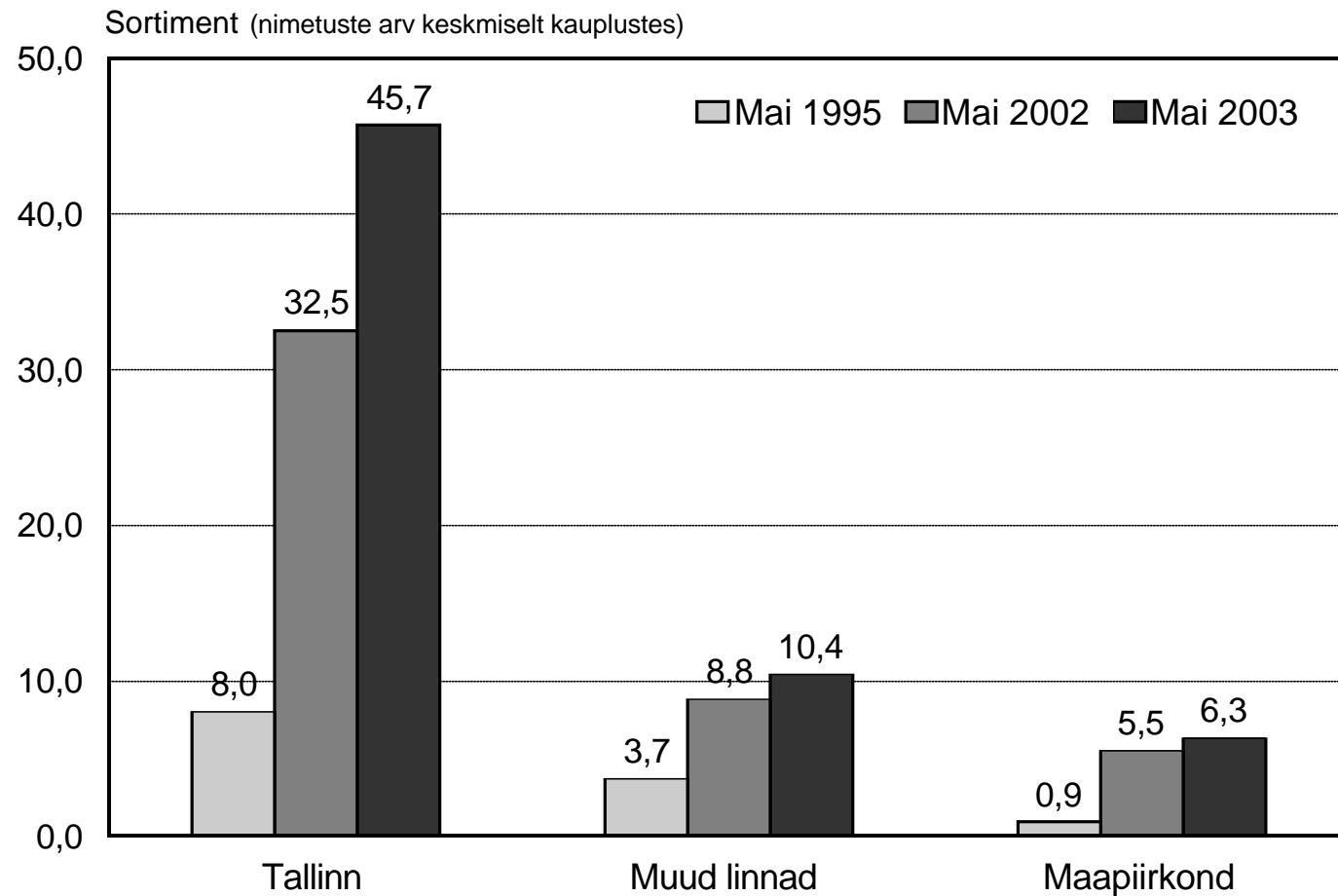
Jookide sortimendi laius 2003.a mais (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Õlu	26.5	13.7	34.0	45.7	27.5	10.4	22.1	6.3
Viin	42.0	11.6	48.5	28.8	45.9	13.0	33.1	2.3
Mahl	16.7	22.1	24.2	41.8	17.5	22.3	12.6	14.1

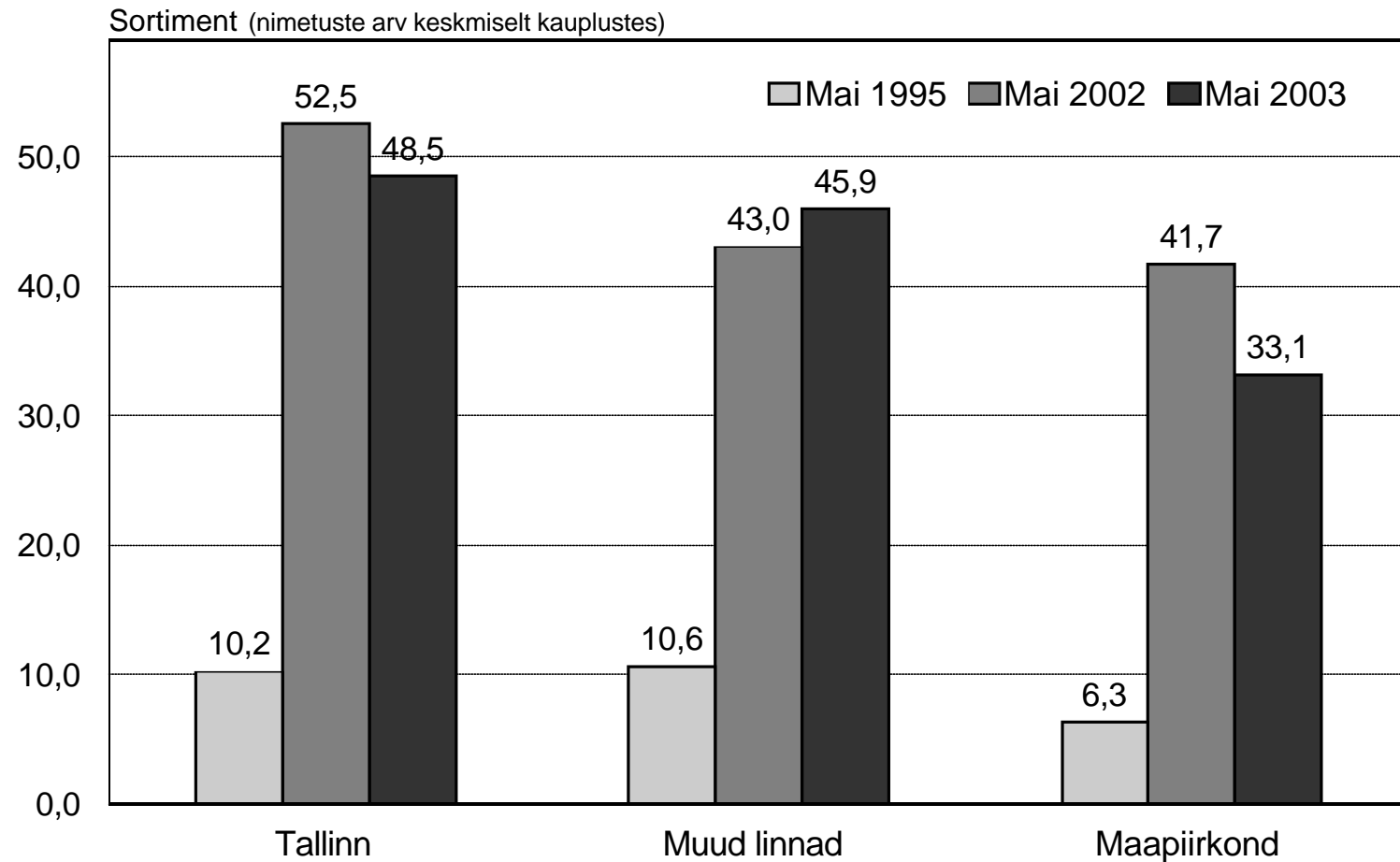
Kodumaise õlle sortiment

Importõlle sortiment

Kodumaise viina sortiment

Tabel 19.1

**Kodumaiste ja importjookide suhe
kaupluses pakutavas jookide sortimendis (%)**

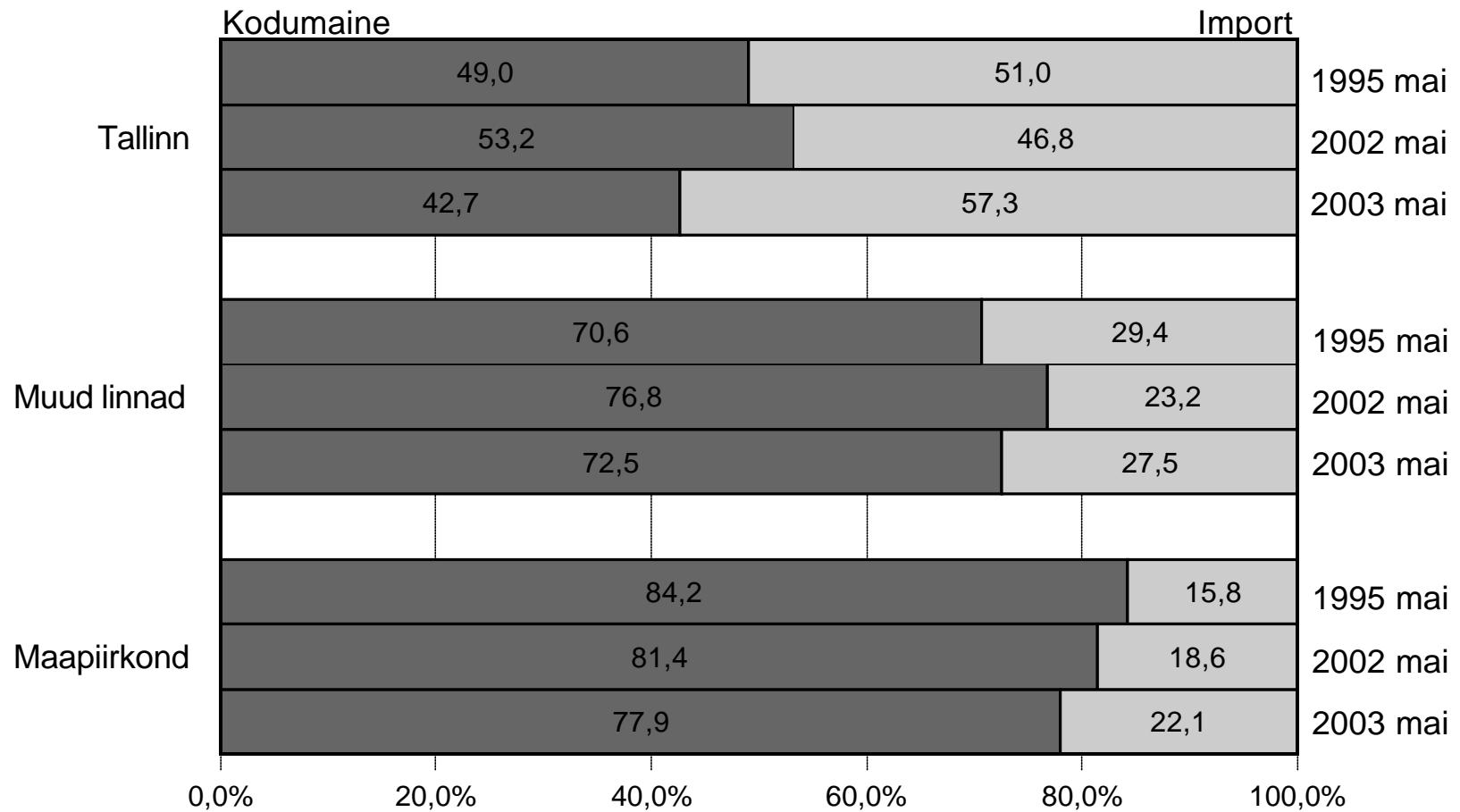
Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
Õlu	68.9	71.0	77.5	67.1	60.4	70.4	70.4	72.2	70.3	65.9	31.1	29.0	22.5	32.9	39.6	29.6	29.6	27.8	29.7	34.1
Viin	66.2	70.8	73.6	77.9	76.6	78.0	79.9	77.2	78.1	78.4	33.8	29.2	26.4	22.1	23.4	22.0	20.1	22.8	21.9	21.6
Mahl	19.3	22.5	26.2	29.4	24.3	27.1	28.7	36.8	38.8	43.1	80.7	77.5	73.8	70.6	75.7	72.9	71.3	63.2	61.2	56.9

Tabel 19.2

**Kodumaiste ja importjookide suhe kaupluses
pakutavas jookide sortimendis 2003.a mais (%)**

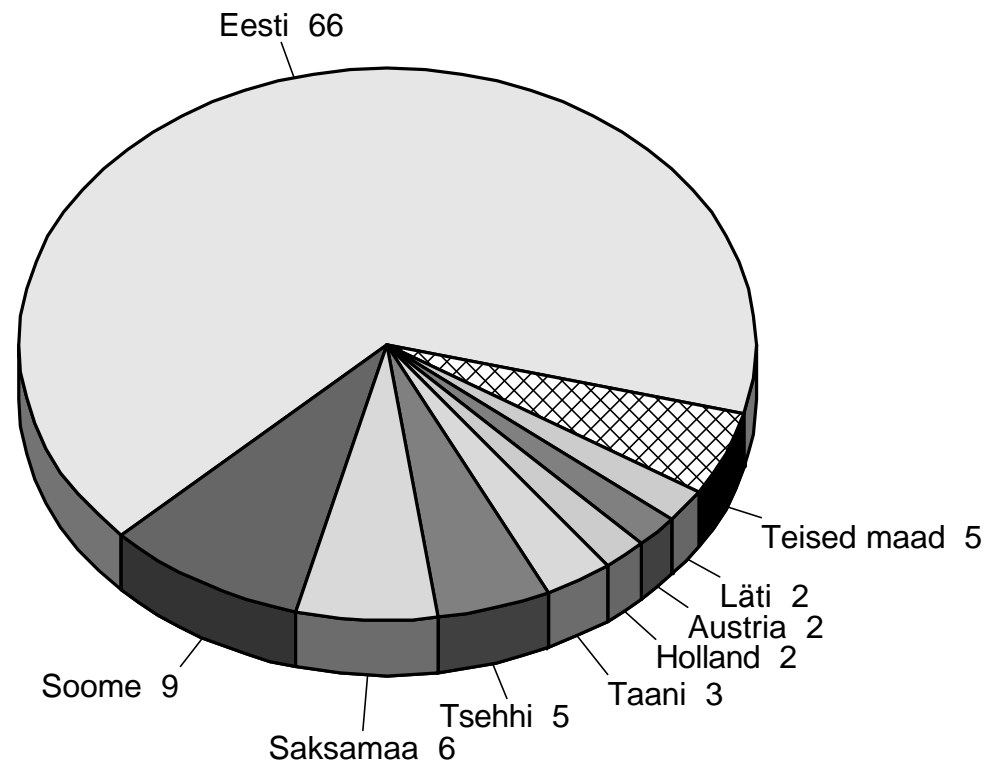
	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Õlu	65.9	34.1	42.7	57.3	72.5	27.5	77.9	22.1
Viin	78.4	21.6	62.7	37.3	77.9	22.1	93.6	6.4
Mahl	43.1	56.9	36.6	63.4	44.0	56.0	47.3	52.8

Õlle sortiment (%)

Õlle pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

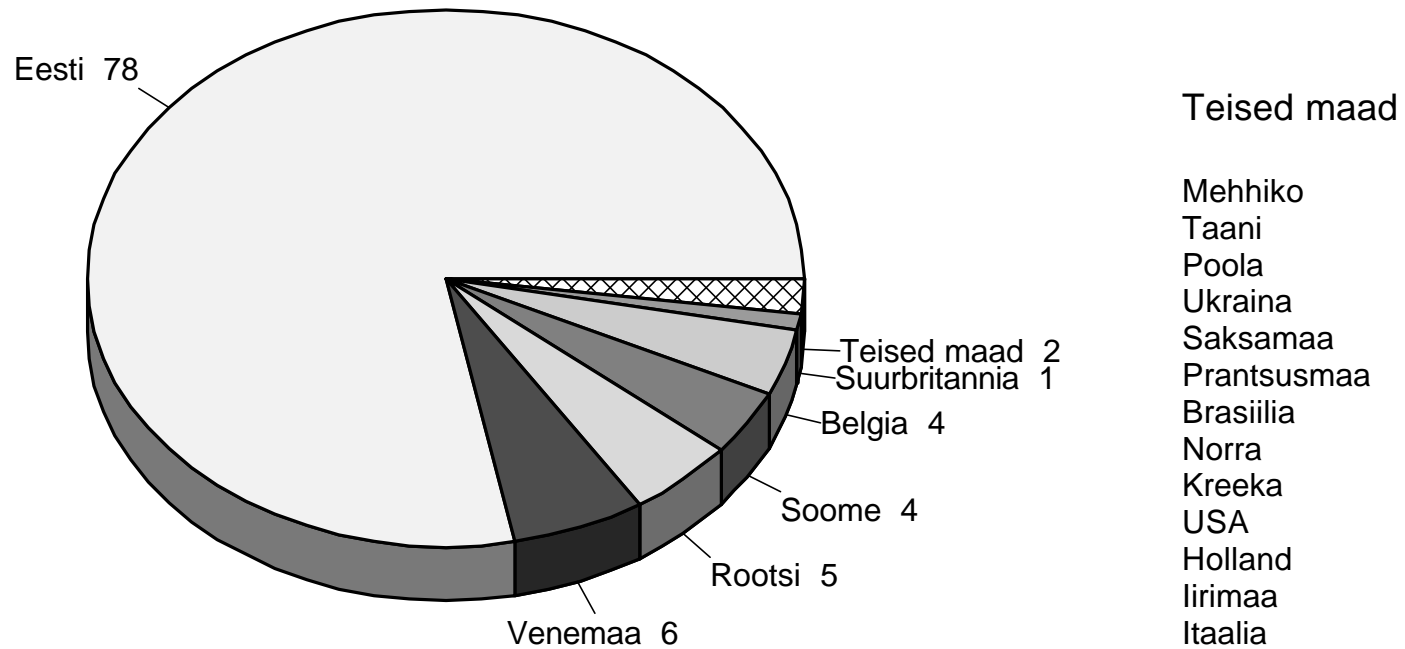

Teised maad

Suurbritannia
Leedu
Ukraina
Venemaa
Slovakkia
USA
Mehhiko
Itaalia
Poola
Hispaania
Rootsi
Belgia
Türgi

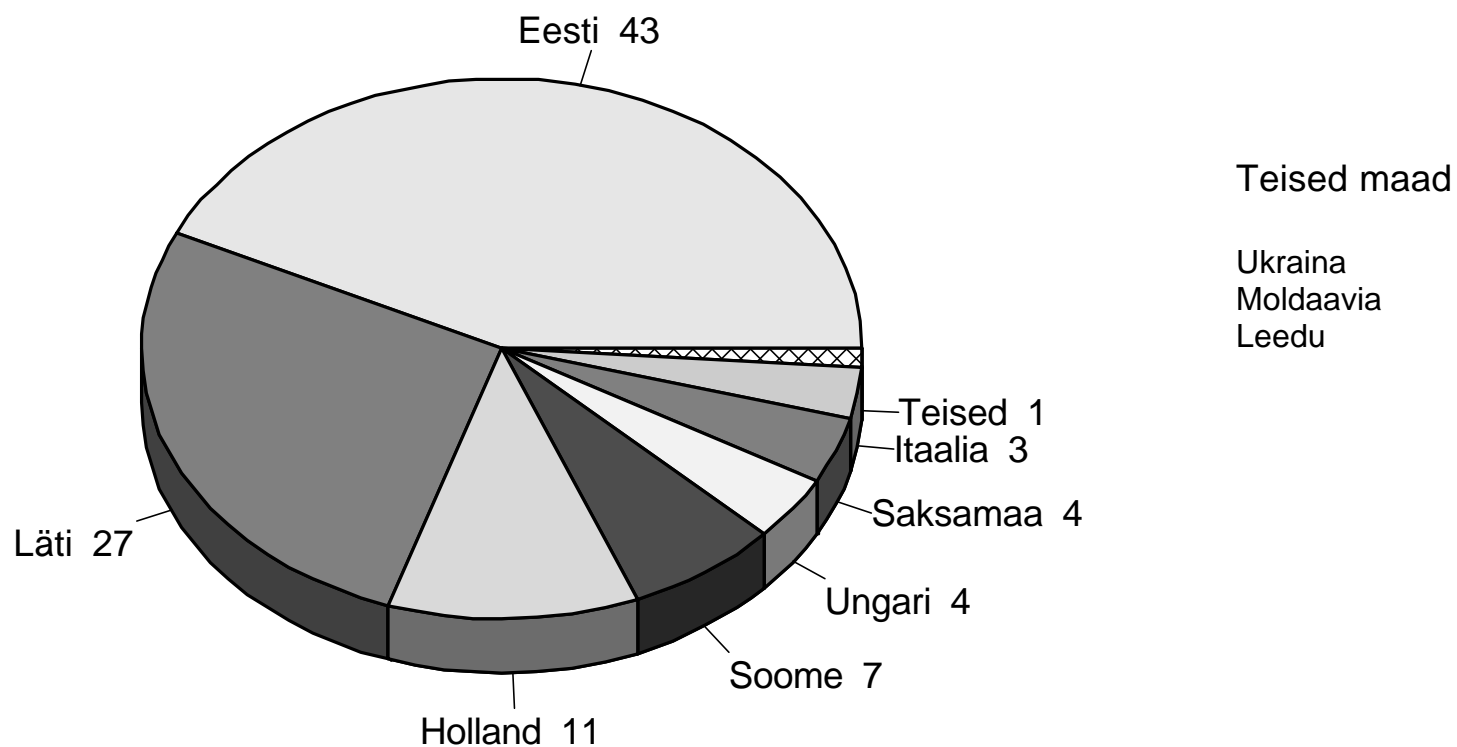
Viina pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Mahla pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 20.1

Kodumaiste ja importjookide keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti toode			Importtoode		
	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
Õlu (kr/l)	20.90	20.40	21.76	26.01	25.39	25.33
Viin (kr/l)	145.10	133.14	142.77	273.77	284.90	284.08
Mahl (kr/l)	14.41	13.62	13.06	14.42	13.29	12.70

Tabel 20.2

Keskmised jookide hinnad 2003.a mais (kr/kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Õlu (l)	21.76	25.33	21.95	25.88	21.09	25.32	22.86	24.01
Viin (l)	142.77	284.08	163.24	306.38	140.13	275.20	138.84	264.29
Mahl (l)	13.06	12.70	13.66	12.63	13.35	12.71	12.20	12.77

MUUD TOIDUKAUBAD

MUUD TOIDUKAUBAD

Loomsed ja taimsed rasvad

Margariini sortiment poole aastaga muutunud ei ole, kuid suurenes kodumaise margariini osatähtsus käibes (13%-lt 17%-ni). Tarbija on hakanud enam eelistama kodumaist Võidelit ja Võideksit, samas on ka importmargariinide hind poole aastaga tõusnud veidi enam kui kodumaisel (vastavalt 1,9% ja 0,2%). Kuid importmargariin on endiselt kohalikust 37,1% odavam.

Kodumaise **toiduõli** hind on poole aastaga tõusnud 1,9% ja importtoiduõlil 3,9%. Kodumaise toiduõli sortiment on viimase poole aastaga jäänud muutu-
matuks, importõli sortiment on suurenenud 10-lt 12 nimetuseni keskmiselt kaupluse kohta.

Aiandussaadused

Konservkurgi puhul suurenes Eesti tootjate kurkide osatähtsus nii käibes kui ka sortimendis, hind langes nii kodumaistel kui importkonservidel.

Maikuu oli müügil nii kodumaist kui imporditud **värsket kurki**. Eestimaiste kurkide kilohind oli 41,9% kõrgem kui importkurkidel.

Tomatitest oli müügil vaid välismaiseid.

Tabel 21.1

Kodumaiste ja importtoiduainete osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
margariin	5.2	13.3	4.0	9.0	4.8	11.4	18.7	8.6	13.0	17.3	94.8	86.7	96.0	91.0	95.2	88.6	81.3	91.4	87.0	82.8
toiduõli	6.0	9.8	5.6	-	-	21.0	35.3	34.8	28.1	28.5	94.0	90.2	94.4	100.0	100.0	79.0	64.7	65.2	71.9	71.5
konservkurk								45.2	48.5	51.9								54.8	51.5	48.1
kurk								70.0	85.4	37.9								30.0	14.6	62.1
tomat								-	31.1	-								100.0	68.9	100.0

Tabel 21.2

Kodumaiste ja importtoiduainete osakaal kaupluste rahalises käibes 2003.a mais (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
margariin	17.3	82.8	12.5	87.5	15.8	84.2	21.7	78.3
toiduõli	28.5	71.5	17.5	82.5	34.9	65.1	22.3	77.7
konservkurk	51.9	48.1	50.0	50.0	64.3	35.7	31.4	68.6
kurk	37.9	62.1	41.7	58.3	32.0	68.0	46.4	53.6
tomat	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0

Tabel 22.1

Toiduainete sortimendi laius (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
margariin	0.3	1.3	1.0	1.4	1.4	1.7	3.1	2.9	3.6	3.8	9.9	9.7	10.1	10.9	15.3	13.0	13.7	14.8	15.7	15.5
toiduõli	0.2	0.5	0.2	-	-	1.4	2.4	2.4	2.5	2.6	5.7	6.9	7.3	8.2	10.8	8.3	11.2	9.1	9.6	12.4
konservkurk								6.2	6.3	7.7								5.3	5.2	5.3
kurk								0.8	1.0	0.7								0.5	0.3	0.6
tomat								-	0.4	--								1.3	1.0	1.6

Tabel 22.2

Toiduainete sortimendi laius 2003.a mais (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
margariin	3.8	15.5	6.3	27.2	4.0	14.9	2.7	11.7
toiduõli	2.6	12.4	4.5	38.3	2.7	10.3	1.7	5.3
konservkurk	7.7	5.3	16.2	10.5	8.1	4.8	3.8	4.1
kurk	0.7	0.6	1.0	0.8	0.6	0.7	0.7	0.3
tomat	-	1.6	-	3.8	-	1.4	-	0.9

Tabel 23.1

**Kodumaiste ja importtoiduainete suhe
kaupluses pakutavas teraviljatoodete sortimendis (%)**

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 1995	Mai 1996	Mai 1997	Mai 1998	Mai 1999	Mai 2000	Mai 2001	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
margariin	2.9	11.8	9.0	11.4	8.4	11.6	18.5	16.2	18.7	19.9	97.1	88.2	91.0	88.6	91.6	88.4	81.5	83.8	81.3	80.1
toiduõli	3.4	6.8	2.7	-	-	-	17.6	20.7	20.4	17.2	96.6	93.2	97.3	100.0	100.0	85.6	82.4	79.3	79.6	82.8
konservkurk								54.1	54.5	59.3								45.9	45.5	40.7
kurk								62.5	78.6	53.4								37.5	21.4	46.6
tomat								-	29.2	--								100.0	70.8	100.0

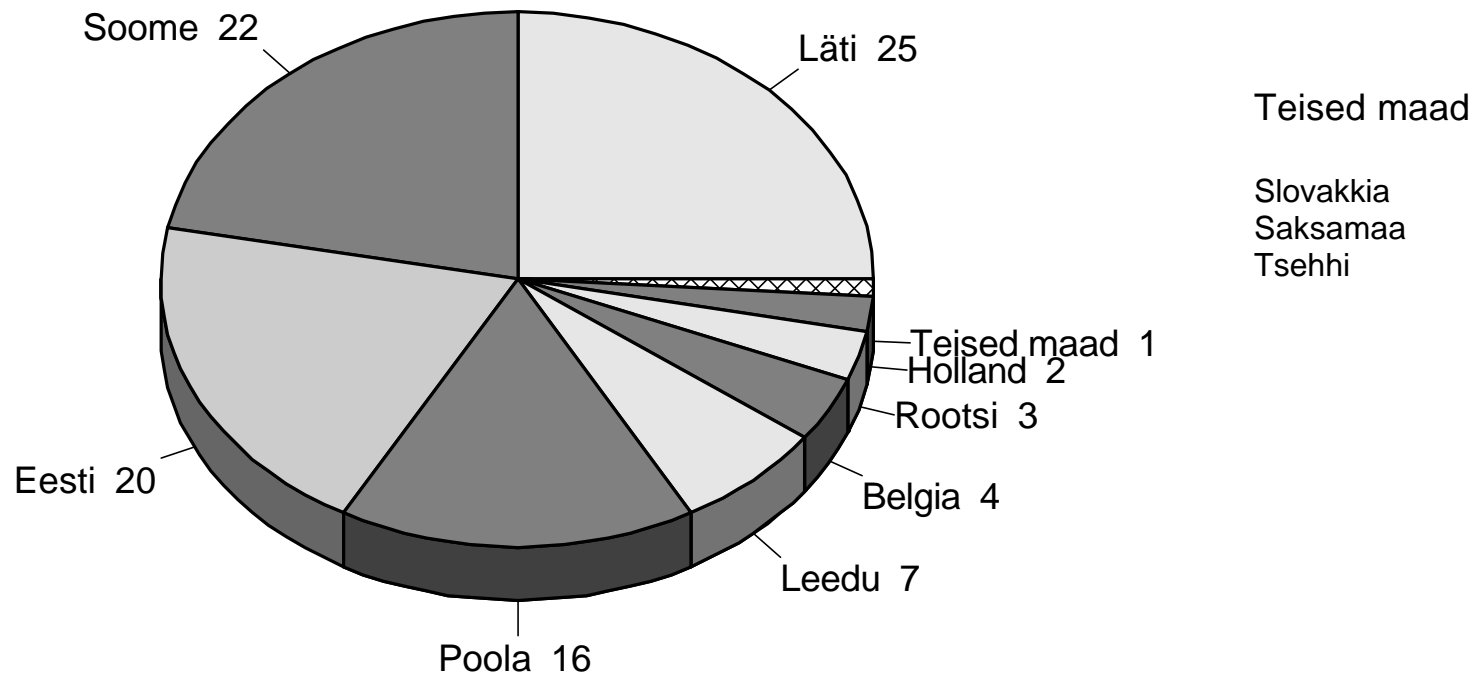
Tabel 23.2

**Kodumaiste ja importtoiduainete suhe kaupluses
pakutavas teraviljatoodete sortimendis 2003.a mais (%)**

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
margariin	19.9	80.1	18.9	81.1	21.0	79.0	18.5	81.5
toiduõli	17.2	82.8	10.5	89.5	20.5	79.5	24.0	76.0
konservkurk	59.3	40.7	60.6	39.4	62.8	37.2	48.3	51.7
kurk	53.4	46.6	54.5	45.5	46.9	53.1	66.7	33.3
tomat	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0

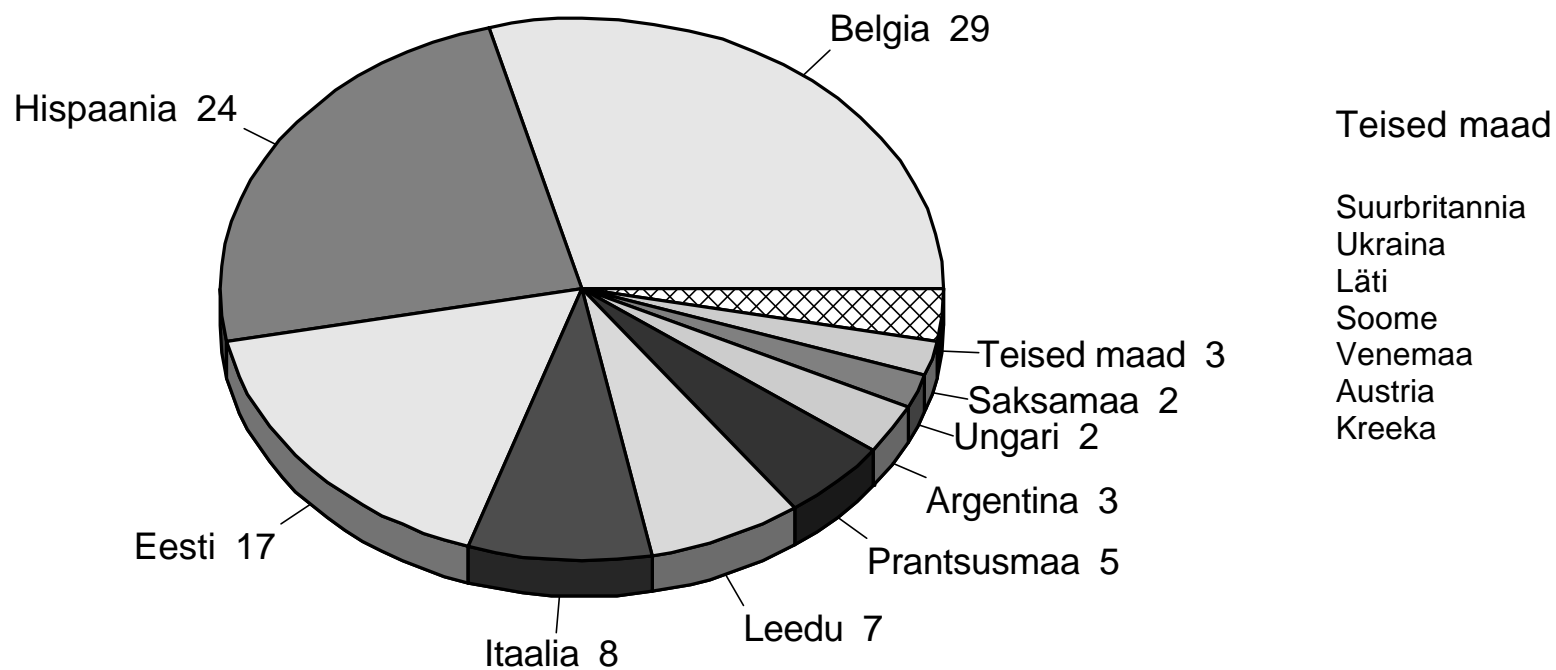
Margariini pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

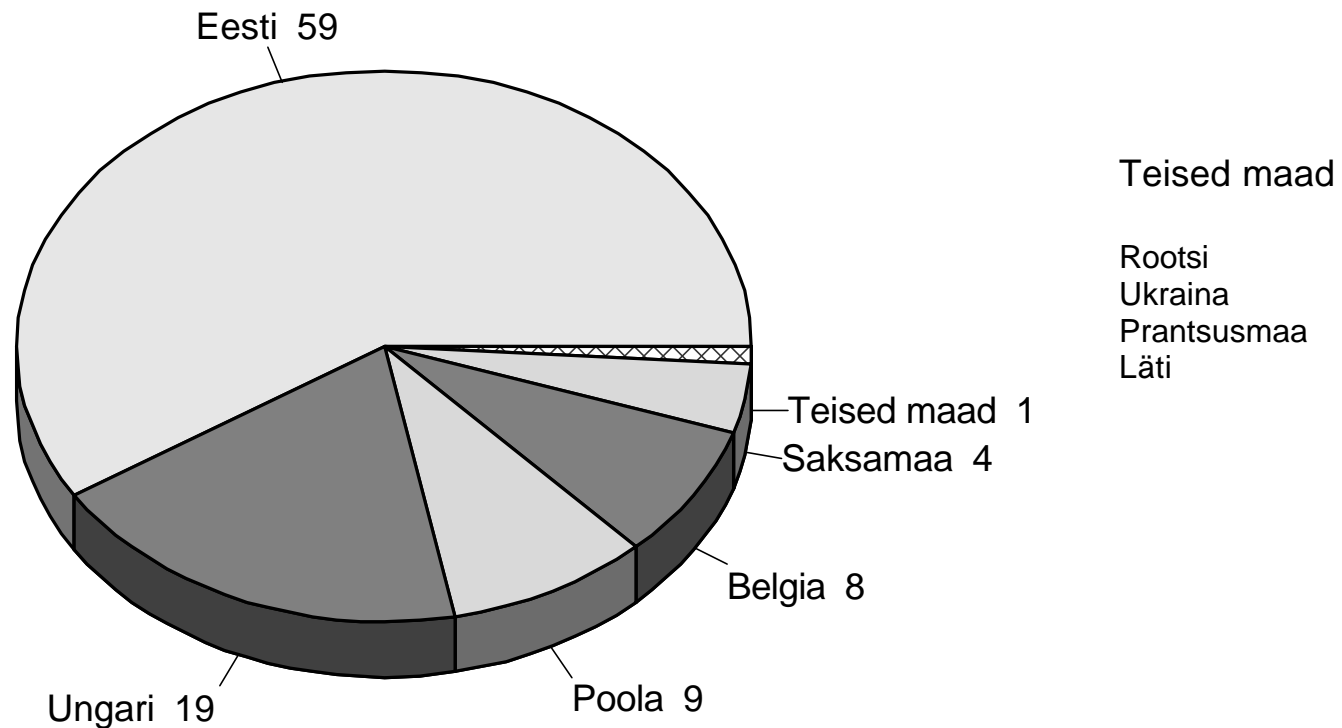
Toiduõli pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

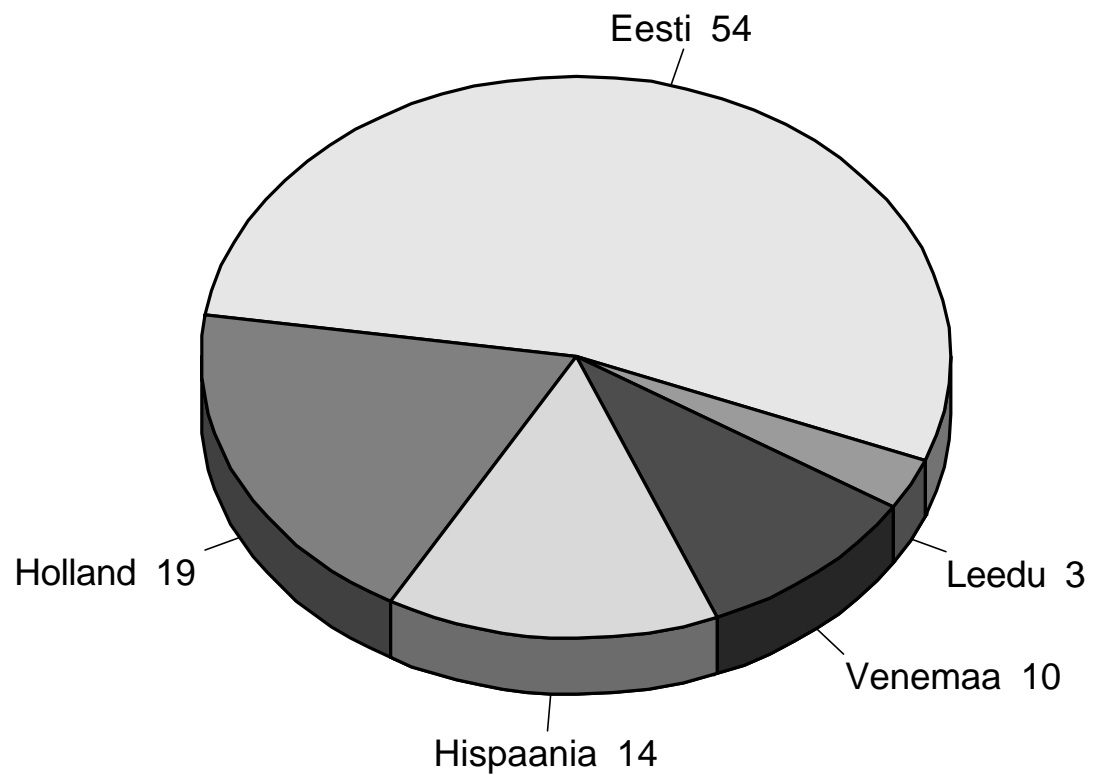
Konservkurgi pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Värske kurgi pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 24.1

Kodumaiste ja importtoiduainete keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti toode			Importtoode		
	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003	Mai 2002	Nov. 2002	Mai 2003
margariin	43.63	43.14	43.21	27.02	26.66	27.17
toiduõli (kr/l)	16.66	16.47	16.79	19.48	18.34	19.05
konservkurk	25.87	25.46	24.71	22.16	21.50	19.76
kurk	39.05	23.35	39.54	31.88	20.68	27.86
tomat	–	22.31	–	48.01	21.47	25.72

Tabel 24.2

Keskmised toiduainete hinnad 2003.a mais (kr/kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
margariin	43.21	27.17	46.29	28.59	42.91	27.02	42.80	26.55
toiduõli (l)	16.79	19.05	15.70	18.63	16.69	19.31	17.88	18.72
konservkurk	24.71	19.76	25.47	21.08	24.30	19.38	25.25	19.29
kurk	39.54	27.86	39.47	22.42	40.33	29.31	38.40	28.38
tomat	-	25.72	-	27.20	-	25.71	-	24.97